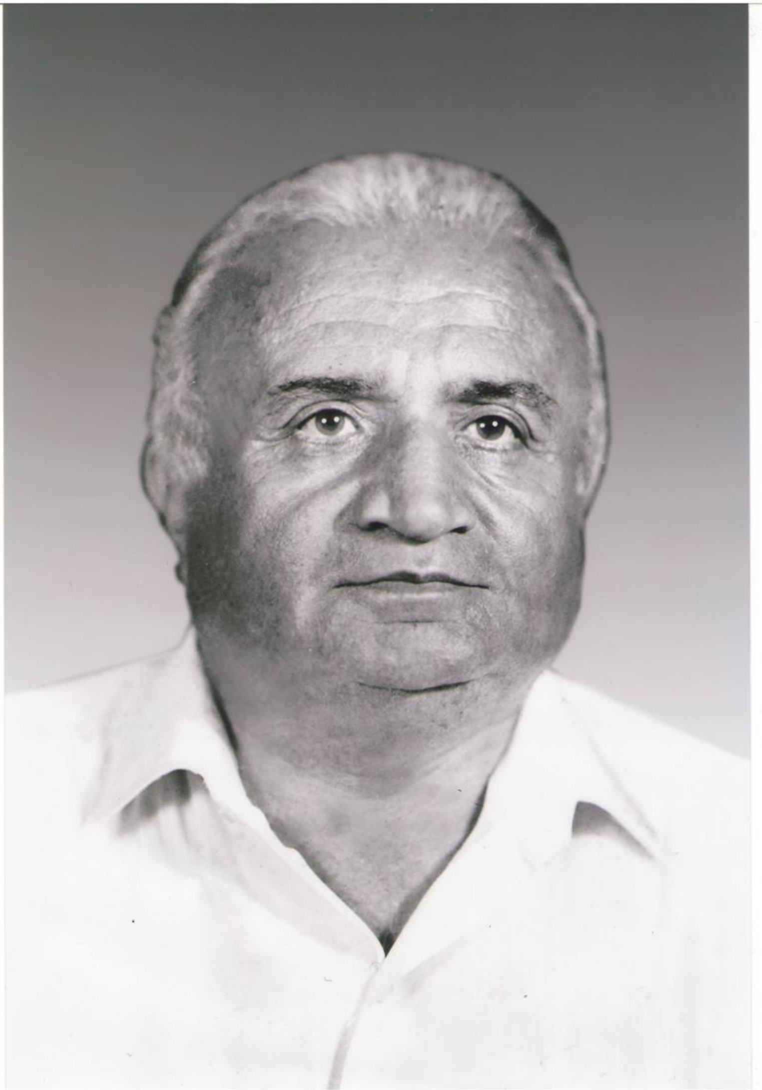

Asif Ata (İnam Ata)

ASİF ATA (İNAM ATA)

ON QUTSAL BİTİQ
(Mütləqə İnam Fəlsəfəsi və Ruhaniyyatı)

Səkkizinci Bitiq:

ÖZÜLLƏR ÖZÜLÜ

Atakənd-36
B-Print-2014

Türkün (İlk) Ruhaniyyat Ocağı
Asif Atanın (İnam Atanın)
Mütləqə İnam Ocağı

ASİF ATA

On Qutsal Bitiq (On Müqəddəs Kitab). Mütləqə İnam Fəlsəfəsi və Ruhaniyyatı. Səkkizinci Bitiq: Özüllər Özülü. 140 səh. Atakənd-36.

Asif Atanın "Onluğu" Türk xalqından başlayan Yeni Bəşər İnamının nəzəri əsaslarını və fəlsəfəsini özündə daşıyır. Ona görə də dünyabaxış özüllü bu kitabı təkcə yurdumuzun oxucularına deyil, bütövlükdə İnsanlığa təqdim edirik.

Səkkizinci Bitiq – "Özüllər Özülü" – üç Müqəddəs Kitabı özündə birləşdirir: Əxlaq; Ruhaniyyat; Mahiyyət.

Varlıq Özüldə dərk olunur

Ön söz kitabı təqdim etmək üçündür, yəni onun içində yazılanları anlatmaqdır. Bu səbəbdən də çox məsuliyyətli işdir. Əslində kitaba ön sözü onu öyrənmiş və anlamış adam yazmalıdır. Biz də Asif Atanı öyrənmişik deyə, cəsarət tapıb Onun Qutsal (Müqəddəs) kitablarını təqdim etməyə, daha doğrusu, anlatmağa çalışırıq.

Biz kitab sözünün yerinə "Bitiq" sözünü işlədirik, təbii ki, Asif Atanın "Onluq"unu nəzərdə tuturuq. Bu yazıda da "Onluq"dan biri – "Özüllər Özülü" Bitiqi haqqında bəhs edirik. Bu Bitiq Asif Atanın 45 kitabından üçünü özündə birləşdirir: – "Əxlaq", "Ruhaniyyat" və "Mahiyyət"...

"İnsan Əxlaqda Mütləq Xeyirə yüksəlir. Təbiət özündə Xeyiri və Şəri yaşadır, Mütləq Xeyirə çatmır. Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən fərqlidir" (Asif Ata. "Əxlaq" kitabından).

Təbiət daim mövcud olmaq istəyir. Onun olmaması, olmayacağı anlamı yoxdur. Təbiət mövcudluğunda hərəkətdədir, daim dəyişir, yenilənir. Təbiətin bütöv daşlaşması, buzlaşması mümkün deyil. Başqa sözlə, buzlaşma, daşlaşma əbədi deyil. Təbiət dağında, daşında belə, hərəkətsiz deyildir. O, dağında, daşında dağılır, parçalanır. Yenidən dağlaşır, yenidən daşlaşır.

Təbiət canlı qütbündə daha böyük dəyişikliyə uğrayır, yəni daha çox hərəkətlidir. Bu hərəkət zamanı ikili hallar ortaya çıxır: həm təbiətin mənası əlamətləşir, həm də fəlakətlər, faciələr ortaya çıxır. Təzahür Mənanı ifadə eləyir, ancaq həm də, heç vaxt Mənaya bərabər olmur. Olsaydı, Məna olardı, hadisə olmazdı, başqa sözlə, hadisə yaranmazdı. Deməli, hadisə Mənaya bərabər olmadığı üçün bütünlüklə Xeyir tərkibli olmur, naqis tərkibli də olur. Məna hadisələşəndə əksilir. Əksilən isə Mənaya əks axın da yaradır. Məsələn, daş yarılır, dağ uçur, deyək ki, böyük bir dərəni, bataqlığı doldurur. Sonra yaşıllaşır, mənzərələşir, otlağa çevrilir, qidaya çevrilir, – həyatın davamına təkan verir, bir sözlə, həyat nizamına qoşulur. Ancaq həm də altında qalan canlıların hamısını məhv edir. Başqa bir misal: təbiətdə aslan əzəməti var. Bu əzəmət Mənanın (Mütləqin) hansısa

bir ifadəsi kimi nişana gəlir (gözə görünür). Ancaq leş üstünə cumanda qarğa ilə aslan arasında fərq olmur. Bu, həyatın ahəngi kimi qavranılır. Ancaq bu səviyyə insan timsalında çox acınacaqlı və faciəli olur. İnsan da mövcudluğunu qorumaq üçün leşin üstünə cumur. Bu cummada İnsanla aslan, insanla qarğa arasında fərq aradan qalxır. Həm də bu gedişat heç də həyatın ahəngi demək deyil, ahəngsizliyi deməkdir. Çünki nə qarğa, nə də aslan ağıl, zəka mücəssəməsi deyil. İnsan isə ağlı və zəkası olduğuna görə, leş üstünə cummadan da, mövcudluğunu tamam fərqli bir mərhələdə sürdürə bilər.

Dünyanı mənimsəyəndə həyat xaosa çevrilir. Dünyanı idrak və mənəviyyatla tənzimləyəndə isə həyat ali mərhələyə keçir.

Bəşəriyyətin tarixində həyatı adidən aliyə qaldırmaq üçün daim zəhmət çəkən, ağıl işlədən, hünər göstərən şəxsiyyətlər olur. Ancaq həm də həyatı adiləşdirməyə köklənən əməllər də olur. Bu əməllər şəxsiyyət əməllərindən daha çox olsa da, Xeyir tərkibli gedişlər tükənmir. Naqis yönlü, Şər tərkibli əməllər də o vaxt aradan qalxır ki, bu gedişlərlə mübarizə dağınıq və lokal xarakter daşımır. Yəni əsaslı olur. Mübarizənin əsaslı olması isə İnsana dayanır, yəni İnsani səviyyəyə. Bu səviyyəni yetirməyi dinlər öhdələrinə götürdülər. Ancaq az mənada nail oldular. Çünki dinlər yalana ümid yaratdılar. Yalan Şərin dostudur. Yalan varsa, həyatda, münasibətdə Şər də qalır.

Asif Ata həyatı Şərdən xilas etmək üçün İnamı yalandan təmizlədi. Başqa sözlə, Yalansız İnam yaratdı. Bundan sonra insan öz mahiyyətini dərk eləmək və mahiyyətinə bərabər yaşamaq haqqı əldə etdi.

Mahiyyətinə bərabər yaşamaq Əxlaq tələbidir.

Yuxarıda Asif Atanın kitabdan bir fikrini örnək göstərmişdik – Əxlaqla təbiəti fərqləndirən bir fikir. Biz də izah eləməyə çalışırıq ki, təbiət mahiyyətə bərabər olmur, ancaq insan mahiyyətinə bərabər yaşaya bilər. Mütləqilik ölçüsü ilə yanaşanda Əxlaq tələbində bu mümkündür. Əxlaq – Gerçəklik üzərində yüksəlir. Yüksələn həm də yüksəldir. Yəni Əxlaqda üstün olmaq və üstün eləmək imkanı var. Üstünlük odur ki, üstün olduqlarını əksik görmək istəmirsən. Üstünlüyünə qıymırsan, əksiklik əhatəsində Üstünlüyün nisbi

duruma düşməsin deyə, gözünün gördüyü, qəlbinin duyduğu nə varsa, üstünlüyə çatdırmaq istəyirsən. Yüksəltmədən üstün olmaq istəyi xudbinliyə yarayır, mənəviliyə yaramır.

Əxlaq – qutsal davranma yoludur. Bu yolda Adamın bioloji təbiətində yaşayan xəbislik, xudpəsəndlik, cahillik və i.a. yaramazlıqlar yeriyə bilmir. Yəni Əxlaq – Adamlığın qaranlıqlarını işıqlandırdıqca İnsanilik aşkara çıxır və ömrə hakim olur. Ömürdə Adamlıq qurtarır, İnsan başlayır.

Əxlaq – əsilliyə yönəlik davranış deməkdir. Asif Atanın təlimində bu Davranış – İnam, İdrak, Mənəviyyat və İradə arasında bütünləşir. Yəni Mütləqiliyə uyğun olur. Mütləqiliyə uyğun olan nə varsa, həyatın İnsani ahənginə gərək olur. Əxlaqda həyatın mənası dəyişir. Yəni, özünügizləmə yerinə özündənkeçmə, yaşamaq uğrunda yırtıcı döyüş yerinə ədalət uğrunda insani döyüş bərqərar olur.

Asif Ata deyir ki, "Xeyirə yüksəlməyən – cəmiyyət Şərindən azad ola bilməz". İnsan Xeyirə çatıbsa, o, heç kəsin içindəki şərə təkan verən davranışda bulunmaz. Başqalarının içindəki Şəri hərəkətə gətirən addım özü şərdir. Şər və Şərə yön verən bir-birindən fərqlənməz...

Bitiqin ikinci kitabı "Ruhaniyyat" adlanır. Bu kitabda Varlığın mücərrəd niyyətlərə bağlanması aradan qalxır və həyatın konkret prinsipləri aydınlaşdırılıb dərk olunur. Bu çağa qədər Ruhaniyyatı İlahiyyat olayı sayıb onu xəyali qüvvələrlə bağlayıblar. Sanki həyatdan sonrakı "həyat" üçün zəmin rolunu oynayır Ruhaniyyat. Səmavi dinlərin təbliğatında məhz bu cür məna edilir. Yəni səmavi dinlərdə Ruhaniyyat həyat məsələsi deyil. Nəinki deyil, hətta dini ruhaniyyatda həyat inkar olunur. Misal üçün dinin təməl prinsiplərindən birinə diqqət yetirək. Dində vurğu edilir ki, bəşər övladının ilk əcdadı olan Adəm və Həvva Rəbbin "cənnət bağındakı buğda ağacına toxunmayın" əmrinə tabe olmamışdılar. Onlar buğda ağacından təam elədikləri üçün ayıb yerləri görünmüş və Rəbbi qəzəblənərək, onları "cənnət məkanı"ndan qovmuşdu...

Bu məntiqi izah eləsək, yuxarıda dediyimizi – "din həyatı inkar edir" fikrimizi təsdiq eləmiş olarıq.

Buğda çörək deməkdir. Çörək isə həyat əlamətidir, mövcudluğu təmin edən nemətdir. Bəs nə üçün buğda yediyinə görə bəşər övladının əcdadı cəzalandırılıbdır? Deməli, burada açıq şəkildə həyata qarşı çıxmaq var. İkinci bir örnək "onların ayıb yerləri göründü" deyimidir. Ayıb yerləri göründü, yəni doğub-törəmə imkanları aşkarlandı. Həyat doğub-törəmə vasitəsiylə mövcud olur. Deməli, ayıb yerlərinin görünməsinə görə, yəni doğub-törəmə imkanlarının aşkarlanmasına görə bəşər övladının əcdadı cəzalandırılır. Bu fikir də həyata qarşıdır. Halbuki "Quran"da o da deyilir ki, "biz onu (Adəmi) palçıqdan (yəni torpaqdan) yaratdıq". Bəs necə olur, torpaqdan yaranan stimulunu, enerjisini haradan götürməlidir? Təbii ki, torpaqdan...

Başqa bir yerdə bəşər övladına cənnətdə əbədiyaşarlıq, ölməzlik vəd olunur. Deyilir ki, "orda nə isti var, nə soyuq; nə zəhmət var, nə əziyyət. Bütün təamlar hazır şəkildə, qızıl məcməyilərdə qarşınıza gətirilir. Hər şeydən pak olan zövcələrlə ömrünüzü əyləncələrdə keçirəcəksiniz. Bir sözlə, siz orada ancaq kef çəkəcəksiniz". Biz, insan olaraq, belə yaşamağa tüfeyli həyat deyirik. Bu şirnikdirmələrə də əxlaqsızlıq deyirik. Əməksiz, zəhmətsiz ömür boş pətək kimidir. Bəs atalıq, analıq, qardaşlıq, bacılıq, dostluq, qohumluq bağlantıları necə olacaq?! Axı orada doğub-törəmə yoxdur! Deməli, din bəşər övladını qohumsuz, qardaşsız, atasız, anasız, övladsız... bir həyata çağırır. Yəni mahiyyətsiz bir yaratıq olmağa çağırır. Dində bu yaratığın vətəni, milləti, dünyası olmur. Millət – atadan, anadan, qardaşdan, bacıdan, övladdan... əmələ gəlir. Dinin peyğəmbəri isə deyir ki, hamı mənim ümmətimdir, millət boş şeydir.

Ancaq nədənsə bu "boş şey"in fövqündə ərəb dili, mədəniyyəti, varlığı, təsiri daha da möhkəmlənir. "Bu dünya oyun-oyuncaqdır, heçdir, puçdur, yalnız axirət dünyası həqiqi dünyadır" deməklə antihəyat, antivətən, antimillət niyyətlərini daim möhkəmləndirir.

Ona görə də Asif Atanın fəlsəfəsində deyilir ki, Ruhaniyyat İlahiyyat olayı deyil, o, insanın mənəviyyat əsasında yaşamasının anlamıdır. Ruhaniyyat – insanı dünyadan, həyatdan fərqləndirən yaşam tərzi olsa da, o, dünyanın, həyatın inkarı deyil, təsdiqidir.

Dində insan, həyat, dünya mahiyyətsizləşir. İnamda isə dünyanın, həyatın, insanın mahiyyəti tanınır və dərk olunur. Asif Ata deyir: "İnam – Fərdləşməsə yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz". Çox böyük ideyadır. Fərddən başlanılmayan başlanılmır. Fərddən başlayan ədalət başqalaşır və başqalarında başlanılır.

Asif Ata fərdiyyətçidir. O, Fərdiyyəti Mənaya tən götürür. Ona görə də İnsanın Özüylədöyüş əsasında Mütləqləşməsinə inanır. Bu İnamdan doğur Onun "İnsanlaşın – İnsanlaşdırın!" çağırışı. İnsanlaşma olmadan Xalq yaranmır. Asif Ata deyir "Xalq – Ruhani Birlikdir". Ruhaniyyatda təbəqələşmə yoxdur. Xalq – təbəqələşmə aradan qalxanda yaranır. Təbəqələşmə varsa, xalq özündən ayrılmış toplumdur (cəmiyyətdir)...

Burada biz dayanırıq, istəkli oxucu. Bitiqin özünə başlamaq üçün toparlanmağınızı diləyirik. Asif Atanın Bitiqləri yüksək səviyyədə özünütəhsil məktəbidir. Özünə dərs deməyən insan biliksiz bir naşı kimi yaşayır. Özünə dərs demək – özünü kamilləşdirmək üçündür. Özüylə döyüş – ürəyi naqis duyğulardan təmizləyir; özünütəhsil – beyni tüfeyli fikirlərdən təmizləyir; özündənkeçmə – əməllərdəki şər xislətin aradan qalxmasına qulluq edir.

Asif Atada İnsan var olur, Millət var olur, Vətən var olur, Bəşər var olur!

Asif Atanın Yolu – Var olmağın Yoludur!

Yükümüzdən Böyük Fərəhimiz yoxdur!
Atamız Var olsun!

Soylu Atalı
Mütləqə İnam Ocağının Yükümlüsü

İNSANLAŞMAQ

Zəmanə İnamını – İnamsızlıq saydım.
İnam yaratdım.

Zəmanə İdrakını – İdraksızlıq saydım.
İdrak yaratdım.

Zəmanə Mənəviyyatını – Mənəviyyatsızlıq saydım.
Mənəviyyat yaratdım.

Zəmanə İradəsini – İradəsizlik saydım.
İradə yaratdım.

Zəmanə Amalını – Amalsızlıq saydım.
Amal yaratdım.

Zəmanə Əməlini – Əməlsizlik saydım.
Ocaq qaladım.

Təqiblərə yüksəldim. Ata çağırıldım.
Bəşərin nicatı – İnsanlaşmaqdadır.
İnsanlaşın – İnsanlaşdırın...

Şölə Ayı, 7-ci il. Bakı.
(İyun, 1985-ci il).

ƏXLAQ

(İyirmi dördüncü Müqəddəs Kitab)

I. MÜTLƏQİLİK

Əxlaq – Mütləq Xeyir, Mütləq Ədalət, Mütləq Həqiqət əsasında Yaşamaq Tələbidir.

Mütləq Xeyir – İnsanilik deməkdir.

Mütləq Ədalət – İnsaniliyin Təsdiqi deməkdir;

Mütləq Həqiqət – İnsaniliyin Dərki deməkdir.

İnsanilik – Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradədir.

Əxlaqilik – Mütləqilik Tələbidir əslində.

Əxlaqlı olmaq – Nisbidən Üstün olmaqdır; Həyatdan Üstün olmaqdır; Gerçəklikdən Üstün olmaqdır; Cəmiyyətdən Üstün olmaqdır; Adamdan Üstün olmaqdır.

Həyat – Mütləq Xeyir tanımır; Əxlaq – Həyata Mütləq Xeyiri tanıdır; Həyatdan Üstün olur; Həyat üzərində yüksəlir; Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq Xeyir tanımır; Əxlaq – Gerçəkliyə Mütləq Xeyiri tanıdır; Gerçəklikdən Üstün olur; Gerçəklik üzərində Yüksəlir, Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq Xeyir tanımır; Əxlaq – Cəmiyyətə Mütləq Xeyiri tanıdır; Cəmiyyətdən Üstün olur; Cəmiyyət üzərində Yüksəlir; Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq Xeyir tanımır; Əxlaq – Adama Mütləq Xeyiri tanıdır; Adamdan Üstün olur; Adam üzərində Yüksəlir; Adamı Yüksəldir.

Həyat – Mütləq Ədalət tanımır; Əxlaq – Həyata Mütləq Ədaləti tanıdır; Həyatdan Üstün olur; Həyat üzərində Yüksəlir; Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq Ədalət tanımır; Əxlaq – Gerçəkliyə Mütləq Ədaləti tanıdır; Gerçəklikdən Üstün olur; Gerçəklik üzərində Yüksəlir, Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq Ədalət tanımır; Əxlaq – Cəmiyyətə Mütləq Ədaləti tanıdır; Cəmiyyətdən Üstün olur; Cəmiyyət üzərində Yüksəlir; Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq Ədalət tanımır; Əxlaq – Adama Mütləq Ədaləti tanıdır; Adamdan Üstün olur; Adam üzərində Yüksəlir; Adamı Yüksəldir.

Həyat – Mütləq Həqiqət tanımır; Əxlaq – Həyata Mütləq Həqiqəti tanıdır; Həyatdan Üstün olur; Həyat üzərində Yüksəlir; Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq Həqiqət tanımır; Əxlaq – Gerçəkliyə Mütləq Həqiqəti tanıdır; Gerçəklikdən Üstün olur; Gerçəklik üzərində Yüksəlir, Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq Həqiqət tanımır; Əxlaq – Cəmiyyətə Mütləq Həqiqəti tanıdır; Cəmiyyətdən Üstün olur; Cəmiyyət üzərində Yüksəlir; Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq Həqiqət tanımır; Əxlaq – Adama Mütləq Həqiqəti tanıdır; Adamdan Üstün olur; Adam üzərində Yüksəlir; Adamı Yüksəldir.

Əxlaqlı – Həyatda Həyatdan Üstün yaşayır, Gerçəklikdə Gerçəklikdən Üstün yaşayır; Cəmiyyətdə Cəmiyyətdən Üstün yaşayır; Adamı İnsana Yüksəldir.

Olana uyğun yaşamır, ***Olmalıya*** uyğun yaşayır. Bu səbəbdən də Əxlaq Yerin Göyü olur əslində. Ona Yetmək Çətin olur, Ağır olur; – Göyə Yüksəlmək qədər Çətin, Ağır.

Ancaq Əxlaqdan hamıya pay düşür; Hamı Əxlaqa Yüksəlməsə də, hamı Əxlaqdan bəhrələnir; Əxlaq vasitəsiylə zənginləşir, artır, böyüyür; əvvəlki halından, səviyyəsindən fərqlənir.

Əxlaqa Yüksəlmək – hünər istəyir: həmin hünərdən hamı bəhrələnir.

İnsanda İnsaniliyə çatmaq Tələbi var – Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil, yəni Mütləqiliyə çatmaq; Nisbidən Üstün olmaq, Həyatdan Üstün olmaq, Gerçəklikdən Üstün olmaq, Cəmiyyətdən Üstün olmaq, Adamdan Üstün olmaq Tələbi. İnsanda İdeal əsasında yaşamaq Tələbi var.

Bu Tələblər İnsanın Ruhani Təbiətindən yaranıb.

İnsan Ruhani Təbiətə malikdir; onu başqa canlılardan fərqləndirən budur.

Bu səbəbdən də o, Mütləqiliyə can atır.

Əxlaq – İnsanın Ruhani Təbiətinin Təsdiqidir.

Əxlaqda İnsan Ruhanilik əsasında yaşayır; – yəni Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradə əsasında.

Həyat – Mütləq İnam tanımır; Əxlaq Mütləq İnamı Həyata tanıdır, Həyat üzərində Yüksəlir, Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq İnam tanımır; Əxlaq Mütləq İnamı Gerçəkliyə tanıdır, Gerçəklik üzərində Yüksəlir, Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq İnam tanımır; Əxlaq Mütləq İnamı Cəmiyyətə tanıdır, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir, Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq İnam tanımır; Əxlaq Mütləq İnamı Adama tanıdır, Adam üzərində Yüksəlir, Adamı Yüksəldir.

Həyat – Mütləq İdrak tanımır; Əxlaq Mütləq İdrakı Həyata tanıdır; Həyat üzərində Yüksəlir; Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq İdrak tanımır; Əxlaq Mütləq İdrakı Gerçəkliyə tanıdır; Gerçəklik üzərində Yüksəlir; Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq İdrak tanımır; Əxlaq Mütləq İdrakı Cəmiyyətə tanıdır; Cəmiyyət üzərində Yüksəlir; Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq İdrak tanımır; Əxlaq Mütləq İdrakı Adama tanıdır; Adam üzərində Yüksəlir; Adamı Yüksəldir.

Həyat – Mütləq Mənəviyyat tanımır; Əxlaq Mütləq Mənəviyyatı Həyata tanıdır; Həyat üzərində Yüksəlir; Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq Mənəviyyat tanımır; Əxlaq Mütləq Mənəviyyatı Gerçəkliyə tanıdır; Gerçəklik üzərində Yüksəlir; Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq Mənəviyyat tanımır; Əxlaq Mütləq Mənəviyyatı Cəmiyyətə tanıdır; Cəmiyyət üzərində Yüksəlir; Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq Mənəviyyat tanımır; Əxlaq Mütləq Mənəviyyatı Adama tanıdır; Adam üzərində Yüksəlir; Adamı Yüksəldir.

Həyat – Mütləq İradə tanımır; Əxlaq Mütləq İradəni Həyata tanıdır; Həyat üzərində Yüksəlir; Həyatı Yüksəldir.

Gerçəklik – Mütləq İradə tanımır; Əxlaq Mütləq İradəni Gerçəkliyə tanıdır; Gerçəklik üzərində Yüksəlir; Gerçəkliyi Yüksəldir.

Cəmiyyət – Mütləq İradə tanımır; Əxlaq Mütləq İradəni Cəmiyyətə tanıdır; Cəmiyyət üzərində Yüksəlir; Cəmiyyəti Yüksəldir.

Adam – Mütləq İradə tanımır; Əxlaq Mütləq İradəni Adama tanıdır; Adam üzərində Yüksəlir; Adamı Yüksəldir.

Əxlaqlı – Nisbidə Nisbidən Üstün yaşayır; Həyatda Həyatdan Üstün yaşayır; Gerçəklikdə Gerçəklikdən Üstün yaşayır; Cəmiyyətdə Cəmiyyətdən Üstün yaşayır, Adamı İnsana çatdırır.

Əxlaq – Mütləqilik Tərzidir – İnsanilikdən Yaranan.

2. HƏYATDAN ÜSTÜN

Həyat (Bioloji mövcudluq) – Özünümühafizə, Yaşayış uğrunda döyüş, Yırtıcı İnstinktlər meydanıdır.

Əxlaq – Həyatdan Üstündür.

İnsanilikdə Həyatdan Üstün olmaq ***Keyfiyyəti*** var; həmin Keyfiyyət – Əxlaqı yaradıb.

İnsanilikdə Həyatdan Üstün olmaq ***Tələbi*** var; həmin Tələb – Əxlaqı yaradıb.

İnsanilik – Ruhani Təbiət deməkdir; Ruhani Təbiət İnsanın Həyatdan Üstünlüyünü yaradır.

Əxlaqda İnsan öz Həyatdan Üstün Həyatını yaradır.

Əxlaqda Həyatüstü Həyat yaranır.

Mütləq Yönlü İnsan Həyatdan Üstün olur.

Adam Həyatda mövcud olur; Əxlaqda İnsana Yüksəlir.

Həyat – Adamın cismaniliyini mühafizə edir; Əxlaq – Adamı İnsaniliyə – Mütləq Xeyirə, Mütləq Ədalətə, Mütləq Həqiqətə çatdırır.

Həyatın Məqsədi Adamın cismaniliyini müəyyən məqama qədər (ölümə qədər) qorumaqdır; bu, nisbi Xeyirdir.

Əxlaqın Məqsədi Adamı İnsaniliyə çatdırmaqdır; bu, Mütləq Xeyirdir.

Həyat Mövcudluğunda Adam başqa canlılardan Fərqlənmir; Özünə çatmır.

Əxlaq – Adamı Kamilliyə çatdırır.

İnsanilik – Kamillik deməkdir əslində…

Həyat – Yaşayış uğrunda Qəddar, Yırtıcı Döyüş deməkdir.

Yırtıcılıq – Şərdir; Həyat – həmin Şəri yaşadır.

Əxlaqın Məqsədi onu məhv etməkdir.

Həyatın yaşatdığını Əxlaq məhv edir.

İnsanın Ruhani Təbiəti həyata qarşı çıxır.

Həyat – İnstinktlərlə yaşayır; İnstinktləri yaşadır.

Əxlaq – İnstinktlərin üzərində Yüksəlir.

Yaşayış uğrunda Yırtıcı Döyüş – Ədalət tanımır; Həyat Ədalət yaratmır.

Güclünün Gücsüz üzərində Yırtıcılıq "Haqqı"nda Ədalət yoxdur.

Ədaləti Əxlaq yaradır – Mütləqiliyə çatdırır.

İnstinkt səviyyəsində Həqiqət olmur; Həqiqət Tələbini İnsanın Ruhani Təbiəti yaradır; İnsanın Təbiətdən Üstünlüyü yaradır.

Həyat – Mütləqilik tanımır, bu səbəbdən də İnsanilik tanımır.

Həyatda Nisbi olmayan hadisə yoxdur.

Həyat – mühafizə etdiyi Adamı gec-tez öldürür.

Adam Həyat əsasında mövcud olur və ölür; ancaq İnsan Əxlaq əsasında yaşayır. Adam Əxlaqda İnsanilәşir; Mütləqçilik tanımayan Həyat Əxlaqa qarşıdır; əslində Mütləqilik əsasında Yaşamalı olan İnsan – Həyatdan Üstün olmalıdır.

Adam Həyatdan Üstün olmasa – İnsanilәşə bilməz.

Bu baxımdan İnsanın Həyatdan Üstünlüyü labüddür.

Əxlaq həmin Zərurətdən yaranıb.

Həyat – İnam yaratmır, çünki Nisbi İnam olmur.

Əxlaq – İnam yaradır, çünki Mütləqiliyi Təsdiq edir.

Həyat – İdrak yaratmır, çünki Nisbi İdrak olmur.

Əxlaq – İdrak yaradır, çünki Mütləqiliyə əsaslanır.

Həyat – Mənəviyyat yaratmır, çünki Nisbi Mənəviyyat olmur.

Əxlaq – Mənəviyyat yaradır, çünki Mütləqiliyə əsaslanır.

Həyat – İradə yaratmır, çünki Nisbi İradə olmur.

Əxlaq – İradə yaradır, çünki Mütləqiliyə əsaslanır.

Nisbi İnam olmur; ancaq adamlar nisbi İnamlarla – yəni əslində İnamsızlıqlarla yaşayırlar; Əxlaq – İnsanı Mütləq İnama qovuşdurur; Adamı İnsana Yüksəldir.

Mütləqilik Tələbi olan Əxlaq – İnsanı Həyat üzərində Yüksəldir.

Nisbi İdrak olmur; ancaq adamlar Nisbi İdrakla – yəni əslində İdraksızlıqla yaşayırlar; Əxlaq – İnsanı Mütləq İdraka qovuşdurur; İnsanı Həyat üzərində Yüksəldir.

Nisbi Mənəviyyat olmur; ancaq adamlar nisbi Mənəviyyatla – yəni əslində Mənəviyyatsızlıqla yaşayırlar; Əxlaq – İnsanı Mütləq Mənəviyyata Qovuşdurur; İnsanı Həyat üzərində Yüksəldir.

Nisbi İradə olmur; ancaq adamlar Nisbi İradəylə – yəni əslində İradəsizliklə yaşayırlar. Əxlaq – İnsanı Mütləq İradəyə qovuşdurur; İnsanı Həyat üzərində Yüksəldir.

Nisbi Xeyir olmur; Adamlar Nisbi Xeyirlə – yəni əslində Xeyirsizliklə yaşayırlar; Əxlaq – İnsanı Mütləq Xeyirə qovuşdurur; İnsanı Həyat üzərində Yüksəldir.

Nisbi Ədalət olmur; Adamlar Nisbi Ədalətlə – yəni əslində Ədalətsizliklə yaşayırlar; Əxlaq – İnsanı Mütləq Ədalətə Qovuşdurur; İnsanı Həyat üzərində Yüksəldir.

Nisbi Həqiqət olmur; Adamlar Nisbi Həqiqətlərlə – yəni əslində Həqiqətsizliklə yaşayırlar; Əxlaq – İnsanı Mütləq Həqiqətə Qovuşdurur; onu Həyat üzərində Yüksəldir.

Əxlaq Həyat üzərində Həyat qurur – İnsani, Mütləq.

3. GERÇƏKLİKDƏN ÜSTÜN

Gerçəklik – Nisbilik, Ötərilik, Keçicilik, Qeyri-Kamillik Halıdır.

Mütləq Gerçəklik olmur; Əzəli Gerçəklik olmur; Əbədi Gerçəklik olmur; Kamil Gerçəklik olmur.

Bu səbəbdən də Gerçəklik səviyyəsində Əxlaq olmur; ***Əxlaq Gerçəklikdən Üstün olur; Gerçəklik üzərində Yüksəlir.***

Gerçəklik – Zaman, Şərait, Mühit həddində cərəyan edir.

Zaman həddində Əxlaq olmur; Əxlaq Zamandan Üstün olur – Zaman üzərində Yüksəlir.

Əxlaqlı – Zamanda Zamandan Üstün yaşayır.

Şərait həddində Əxlaq olmur; Əxlaq Şəraitdən Üstün olur – Şərait üzərində Yüksəlir.

Əxlaqlı – Şəraitdə Şəraitdən Üstün yaşayır.

Mühit həddində Əxlaq olmur; Əxlaq Mühitdən Üstün olur – Mühit üzərində Yüksəlir.

Əxlaqlı – Mühitdə Mühitdən Üstün yaşayır.

Zaman Əxlaqı Nisbi Əxlaqdır – mahiyyətcə Əxlaqsızlıqdır; ***Əxlaq*** – Zaman Əxlaqına qarşı durur; onunla döyüşür, onu rədd edir.

Şərait Əxlaqı Nisbi Əxlaqdır – mahiyyətcə Əxlaqsızlıqdır; ***Əxlaq*** – Şərait Əxlaqına qarşı durur; onunla döyüşür, onu rədd edir.

Mühit Əxlaqı Nisbi Əxlaqdır – mahiyyətcə Əxlaqsızlıqdır; ***Əxlaq*** – Mühit Əxlaqına qarşı durur; onunla döyüşür, onu rədd edir.

Gerçəklik – Mütləq Xeyir tanımır, Nisbi Xeyir tanıyır – Mahiyyətcə Xeyirsizlik tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq Xeyirə Yüksəlir; Gerçək Xeyir üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan Xeyirə Yüksəlir.

Gerçəklik – Mütləq Ədalət tanımır, Nisbi Ədalət tanıyır – Mahiyyətcə Ədalətsizlik tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq Ədalətə Yüksəlir; Gerçək Ədalət üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan Ədalətə Yüksəlir.

Gerçəklik – Mütləq Həqiqət tanımır, Nisbi Həqiqət tanıyır – Mahiyyətcə Həqiqətsizlik tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq Həqiqətə Yüksəlir; Gerçək Həqiqət üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan Həqiqətə Yüksəlir.

Gerçəklik – Mütləq İnam tanımır, Nisbi İnam tanıyır – Mahiyyətcə İnamsızlıq tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq İnama Yüksəlir; Gerçək İnam üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan İnama Yüksəlir.

Gerçəklik – Mütləq İdrak tanımır, Nisbi İdrak tanıyır – Mahiyyətcə İdraksızlıq tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq İdraka Yüksəlir; Gerçək İdrak üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan İdraka Yüksəlir.

Gerçəklik – Mütləq Mənəviyyat tanımır, Nisbi Mənəviyyat tanıyır – Mahiyyətcə Mənəviyyatsızlıq tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq Mənəviyyata Yüksəlir; Gerçək Mənəviyyat üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan Mənəviyyata Yüksəlir.

Gerçəklik – Mütləq İradə tanımır, Nisbi İradə tanıyır – Mahiyyətcə İradəsizlik tanıyır; ***Əxlaq*** – Mütləq İradəyə Yüksəlir; Gerçək İradə üzərində Yüksəlir; Mütləqilik adlanan İradəyə Yüksəlir

Əxlaq – Adamlıq adlanan Nisbilikdən, Ötərilikdən, Keçicilikdən, Qeyri-Kamillikdən Üstün olur, İnsaniliyə Yüksəlir, – İnsanilik adlanan Kamilliyə Yüksəlir.

Zaman, Şərait, Mühit öz Nisbi Əxlaqını – mahiyyətcə Əxlaqsızlığını əsil Əxlaq kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək Əxlaqın əsilsizliyini göstərir; Əxlaqın Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz Xeyirini – əslində Xeyirsizliyini əsil Xeyir kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək Xeyirin əsilsizliyini göstərir; Xeyirin Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz Ədalətini – əslində Ədalətsizliyini əsil Ədalət kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək Ədalətin Ədalətsizliyini göstərir; Ədalətin Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz Həqiqətini – əslində Həqiqətsizliyini əsil Həqiqət kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək Həqiqətin Həqiqətsizliyini göstərir; Həqiqətin Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz İnamını – əslində İnamsızlığını əsil İnam kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək İnamın İnamsızlığını göstərir; İnamın Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz İdrakını – əslində İdraksızlığını əsil İdrak kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək İdrakın İdraksızlığını göstərir; İdrakın Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz Mənəviyyatını – əslində Mənəviyyatsızlığını əsil Mənəviyyat kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək Mənəviyyatın Mənəviyyatsızlığını göstərir; Mənəviyyatın Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Zaman, Şərait, Mühit öz İradəsini – əslində İradəsizliyini əsil İradə kimi Təqdim edir; ***Əxlaq*** Gerçək İradənin İradəsizliyini göstərir; İradənin Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünü təsdiq edir.

Əxlaq – Gerçəklikdən Üstünlük əsasında, – Gerçəklik üzərində Qurulur.

4. CƏMİYYƏTDƏN ÜSTÜN

Cəmiyyət Ağalıq üzərində qurulub.

Əxlaq – Ağalığı rədd edir, bu səbəbdən də Cəmiyyətdən Üstündür.

Ağalığı Təsdiq edən Əxlaq yoxdur – Cəmiyyətdən Üstün olmayan Əxlaq yoxdur.

Cəmiyyət Nökərlik üzərində qurulub.

Əxlaq Nökərliyi rədd edir, bu səbəbdən də Cəmiyyətdən Üstündür.

Nökərliyi Təsdiq edən Əxlaq yoxdur – Cəmiyyətdən Üstün olmayan Əxlaq yoxdur.

Cəmiyyət Təbəqələşmə əsasında qurulub.

Əxlaq Təbəqələşməni rədd edir, bu səbəbdən də Cəmiyyətdən Üstündür.

Təbəqələşməni Təsdiq edən Əxlaq yoxdur – Cəmiyyətdən Üstün olmayan Əxlaq yoxdur.

Cəmiyyət Özgələşmə əsasında qurulub.

Əxlaq Özgələşməni rədd edir, bu səbəbdən də Cəmiyyətdən Üstündür. Özgələşməni Təsdiq edən Əxlaq yoxdur – Cəmiyyətdən Üstün olmayan Əxlaq yoxdur.

Cəmiyyət Siyasət əsasında qurulub.

Siyasət Əxlaq tanımır.

Siyasət – Əxlaqsız vasitələrlə həyata keçirilən Məqsəddir.

Əxlaqsız vasitələrlə gerçəkləşən Məqsəd – Əxlaqsız Məqsəddir əslində.

Əxlaqlı Məqsəd – Əxlaqsız vasitə yarada bilməz.

Əxlaqsız vasitələrlə həyata keçən Məqsədi – Cəmiyyət Əxlaqlı sayır; əslində bu, Cəmiyyətin Əxlaqsızlığıdır, Cəmiyyətin öz Əxlaqsızlığını Əxlaq kimi təqdim etməsi, təlqin etməsidir.

Siyasət – əslində Əxlaqdan keçməkdir, Əxlaqla oynamaqdır, Əxlaqla pərdələnmək, Əxlaqda gizlənməkdir.

Cəmiyyət – Əxlaq əsasında yox, siyasət əsasında qurulub.

İctimai Əxlaq – Əxlaqsızlıqdır əslində, çünki Ağalığa xidmət etmək – Əxlaqsızlıqdır; Nökərliyə xidmət etmək – Əxlaqsızlıqdır; Təbəqələşməyə xidmət etmək – Əxlaqsızlıqdır; Özgələşməyə xidmət etmək – Əxlaqsızlıqdır.

İctimai Xeyir – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan Xeyirdir – əslində Şərdir.

İctimai Ədalət – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan Ədalətdir – əslində Ədalətsizlikdir.

İctimai Həqiqət – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan Həqiqətdir – əslində Yalandır.

İctimai İnam – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan İnamdır – əslində İnamsızlıqdır.

İctimai İdrak – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan İdrakdır – əslində İdraksızlıqdır.

İctimai Mənəviyyat – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan Mənəviyyatdır – əslində Mənəviyyatsızlıqdır.

İctimai İradə – Ağalığa, Nökərliyə, Təbəqələşməyə, Özgələşməyə yarayan İradədir – əslində İradəsizlikdir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni Əxlaqi hadisə kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin Əxlaqsızlığını göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni İnam hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin İnamsızlığını göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni İdrak hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin İdraksızlığını göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni Mənəviyyat hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin Mənəviyyatsızlığını göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni İradə hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin İradəsizliyini göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni Xeyir hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin Şərliyini göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni Ədalət hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin Ədalətsizliyini göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Cəmiyyət – Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqələşməni, Özgələşməni Həqiqət hadisəsi kimi Təqdim edir, Təlqin edir.

Əxlaq – Ağalığın, Nökərliyin, Təbəqələşmənin, Özgələşmənin Həqiqətsizliyini göstərir, Cəmiyyət üzərində Yüksəlir.

Əxlaq – Cəmiyyət Əxlaqsızlığına Zidd olan Ruhanilik əsasında Qurulur.

5. ADAMDAN ÜSTÜN

Adam Mütləq tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı İnsana Yüksəldir, – Adam üzərində Yüksəlir.

Adam ***Mütləq Xeyir*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq Xeyirə Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəlir.

Adam ***Mütləq Ədalət*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq Ədalətə Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəlir.

Adam ***Mütləq Həqiqət*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq Həqiqətə Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəldir.

Adam ***Mütləq İnam*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq İnama Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəlir.

Adam ***Mütləq İdrak*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq İdraka Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəlir.

Adam ***Mütləq Mənəviyyat*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq Mənəviyyata Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəlir.

Adam ***Mütləq İradə*** tanımır; bu səbəbdən də əslində Əxlaq tanımır; Əxlaq – Adamı Mütləq İradəyə Yüksəldir, Adam üzərində Yüksəlir.

Əxlaq – Mütləqilik Tələbidir; Adam – Nisbilik İfadəsi…

Əxlaq – Adamı Nisbilik üzərində Ucaldır, onu İnsana çatdırır; Əxlaq – Adamdan Üstün olur, – İnsanilik Üstünlüyünə malik olur.

Əxlaq – İnsanilik Üstünlüyü əsasında qurulub; Adamdan Üstünlük əsasında qurulub; Adamın İnsanilәşməsi Zərurətindən yaranıb.

Adamlıq – Ötərilikdir; Əxlaq – Əzəlilik.

Əxlaq – Adamı Ötərilik üzərində Ucaldır, onu Əzəliliyə çatdırır.

Əxlaq – Əzəlilik Üstünlüyü əsasında qurulub; – Adamın Əzəliliyə çatması Zərurətindən yaranıb.

Adamlıq – Keçicilikdir; Əxlaq – Əbədilik.

Əxlaq – Adamı Keçicilik üzərində Ucaldır, onu Əbədiliyə çatdırır.

Əxlaq – Əbədilik Üstünlüyü əsasında qurulub; – Adamın Əbədiliyə çatması Zərurətindən yaranıb.

Adamlıq – Qeyri-Kamillikdir; Əxlaq – Kamillik.

Əxlaq – Adamı Qeyri-Kamillik üzərində Ucaldır, onu Kamilliyə çatdırır.

Əxlaq – Kamillik Üstünlüyü əsasında qurulub; – Adamın Kamilliyə çatması Zərurətindən yaranıb.

Adam – Həyat səviyyəsində yaşayır; Gerçəklik səviyyəsində yaşayır; Cəmiyyət səviyyəsində yaşayır – İnsan səviyyəsində yaşamır.

Həyat Adamı olur – Həyat İnsanı olmur.

Gerçəklik Adamı olur – Gerçəklik İnsanı olmur.

Cəmiyyət Adamı olur – Cəmiyyət İnsanı olmur.

Adamla İnsan arasında Yerlə Göy Təzadı var.

Nisbi Xeyir – əslində Şərdir.

Adam İnsan olmasa, Şərə qarşı dura bilməz.

Əxlaq olmasa – Şər Adamı Üstələyər.

Nisbi Ədalət – əslində Ədalətsizlikdir.

Adam İnsan olmasa, Ədalətsizliyə qarşı dura bilməz.

Əxlaq olmasa – Ədalətsizlik Adamı Üstələyər.

Nisbi Həqiqət – əslində Yalandır.

Adam İnsan olmasa, Yalana qarşı dura bilməz.

Əxlaq olmasa – Yalan Adamı Üstələyər.

Nisbi İnam – əslində İnamsızlıqdır.

Adam İnsan olmasa, İnamsızlığa qarşı dura bilməz.

Əxlaq olmasa – İnamsızlıq Adamı Üstələyər.

Nisbi İdrak – əslində İdraksızlıqdır.

Adam İnsan olmasa, İdraksızlığa qarşı dura bilməz.

Əxlaq olmasa – İdraksızlıq Adamı Üstələyər.
Nisbi Mənəviyyat – əslində Mənəviyyatsızlıqdır.
Adam İnsan olmasa, Mənəviyyatsızlığa qarşı dura bilməz.
Əxlaq olmasa – Mənəviyyatsızlıq Adamı Üstələyər.
Nisbi İradə – əslində İradəsizlikdir.
Adam İnsan olmasa, İradəsizliyə qarşı dura bilməz.
Əxlaq olmasa – İradəsizlik Adamı Üstələyər.
Əxlaq – Adamdan Üstündür.
Adamın İnsan Üstünlüyü var – çatmalı.

6. TƏBİƏTDƏN FƏRQLİ

Təbiət özündən Yüksəyə qalxa bilmir.
İnsan özündən Yüksəyə qalxa bilir.
Əxlaq – Adamın özündən Yüksəyə qalxmasıdır.
Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlidir.
İnsan Əxlaqda Mütləq Xeyirə Yüksəlir.
Təbiət özündə Xeyiri və Şəri yaşadır, Mütləq Xeyirə çatmır.
Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlidir.
İnsan Əxlaqda Mütləq Ədalətə Yüksəlir.
Təbiət özündə Ədaləti və Ədalətsizliyi yaşadır, Mütləq Ədalətə çatmır.
Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlidir.
İnsan Əxlaqda Mütləq Həqiqətə Yüksəlir.
Təbiət özündə Həqiqəti və Yalanı yaşadır, Mütləq Həqiqətə çatmır.
Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlidir.
İnsan Əxlaqda ***Mütləq İnama*** Yüksəlir.
Təbiət İnam tanımır.
Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.
İnsan Əxlaqda ***Mütləq İdraka*** Yüksəlir.
Təbiət İdrak tanımır.
Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.
İnsan Əxlaqda ***Mütləq Mənəviyyata*** Yüksəlir.
Təbiət Mənəviyyat tanımır.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

İnsan Əxlaqda ***Mütləq İradəyə*** Yüksəlir.

Təbiət İradə tanımır.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

İnsan Əxlaqda ***Olmalıya*** Yüksəlir.

Təbiət ***Olanla*** kifayətlənir.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

İnsanilik – Ruhaniliyin Təsdiqidir; Təbiət – Ruhaniliyin Təzahürü.

İnsan Əxlaqda İnsaniliyə çatır, Ruhaniliyi Təsdiq edir.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

İnsan – Ruhani Təbiətə malikdir.

Əxlaq – Ruhani Təbiət Tələbidir.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

İnsan Əxlaqda Kamilliyə çatır.

Təbiət özündə Kamilliklə Qeyri-Kamilliyi yaşadır.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

Əxlaq – Azadlıq Tələbindən yaranıb, yəni əslində Zərurətdən Üstün olmaq Zərurətindən yaranıb.

Təbiət – Zərurət əsasında yaşayır.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

İnsan – Əxlaqda özünü təzədən yaradır.

Təbiət təzədən yaranmır.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

Əxlaq – İnsanın özünü dərk etmə Tələbindən yaranıb.

Təbiət – özünü dərk etmir.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

Əxlaq – İnsanın özünə çatmaq Tələbindən yaranıb.

Təbiət özünə bərabərdir.

Bu baxımdan Əxlaq Təbiətdən Fərqlənir.

Əxlaq – İnsanın Təbiətdən Fərqlənmə xislətini Təsdiq edir…

7. DİNƏ QARŞI

Əxlaq – Dinə qarşıdır.

Əxlaq – İnsanı İnsaniliyə Ucaldır; Din – İnsanı Bəndəliyə Alçaldır.

Dinin Xeyiri – Şərdir.
İnsanı Bəndələşdirmək – Şərdir.
Dinin Ədaləti – Ədalətsizlikdir.
İnsanı Bəndələşdirmək – Ədalətsizlikdir.

Dinin Həqiqəti – Yalandır.
İnsanı Bəndələşdirmək – Yalandır.

Dinin İnamı – İnamsızlıqdır.
İnsanı Bəndələşdirmək – İnamsızlıqdır.

Dinin İdrakı – İdraksızlıqdır.
İnsanı Bəndələşdirmək – İdraksızlıqdır.

Dinin Mənəviyyatı – Mənəviyyatsızlıqdır.
İnsanı Bəndələşdirmək – Mənəviyyatsızlıqdır.

Dinin İradəsi – İradəsizlikdir.
İnsanı Bəndələşdirmək – İradəsizlikdir.

İnsanı İtaətləşdirmək, – Şərdir, Ədalətsizlikdir, Yalandır, İnamsızlıqdır, İdraksızlıqdır, Mənəviyyatsızlıqdır, İradəsizlikdir.

Əxlaq – Dinə qarşıdır.

Əxlaq – İnsanı özümləşdirir, özünə tapşırır.

Din – İnsanı Aqibətsizləşdirir, onun Aqibətini Xəyali Qüvvəyə tapşırır.

Əxlaq – İnsanı Qorxu üzərində Ucaldır; Din – İnsanı Qorxudur.

Qorxu Xeyiri – ***Şərdir.***
Qorxu Ədaləti – ***Ədalətsizlikdir.***
Qorxu Həqiqəti – ***Yalandır.***
Qorxu İnamı – ***İnamsızlıqdır.***

Qorxu İdrakı – ***İdraksızlıqdır.***

Qorxu Mənəviyyatı – ***Mənəviyyatsızlıqdır.***

Qorxu İradəsi – ***İradəsizlikdir.***

Əxlaqda İnsan – Dünyasını tapır; Dində – itirir.

O Dünya cəhalətində Bu dünya əksilir; əslində heç olur.

O Dünya bu Dünyanı heç eləyir; Dində İnsan O Dünya üçün yaşayır.

Cəfəng Xeyir yaranır – əslində Şər yaranır.

Cəfəng Ədalət yaranır – əslində Ədalətsizlik yaranır.

Cəfəng Həqiqət yaranır – əslində Yalan yaranır.

Cəfəng İnam yaranır – əslində İnamsızlıq yaranır.

Cəfəng İdrak yaranır – əslində İdraksızlıq yaranır.

Cəfəng Mənəviyyat yaranır – əslində Mənəviyyatsızlıq yaranır.

Cəfəng İradə yaranır – əslində İradəsizlik yaranır.

İnsanın Özümlüyünü əlindən alan Din – onun Dünyasını da əlindən alır.

"Müqəddəs" Dünyasızlıq yaranır.

Bu səbəbdən də Əxlaq Dinlə Döyüşür, Döyüşməlidir.

Qismət – Şəriylə, Ədalətsizliyiylə, Yalanıyla, İnamsızlığıyla, İdraksızlığıyla, Mənəviyyatsızlığıyla, İradəsizliyiylə Döyüşür, Döyüşməlidir.

Cənnət – Şəriylə, Ədalətsizliyiylə, Yalanıyla, İnamsızlığıyla, İdraksızlığıyla, Mənəviyyatsızlığıyla, İradəsizliyiylə Döyüşür, Döyüşməlidir.

Cəhənnəm – Şəriylə, Ədalətsizliyiylə, Yalanıyla, İnamsızlığıyla, İdraksızlığıyla, Mənəviyyatsızlığıyla, İradəsizliyiylə Döyüşür, Döyüşməlidir.

Yaradan Ağalığıyla – Şəriylə, Ədalətsizliyiylə, Yalanıyla, İnamsızlığıyla, İdraksızlığıyla, Mənəviyyatsızlığıyla, İradəsizliyiylə Döyüşür, Döyüşməlidir.

Dini Əxlaqsızlıqla – Şərlə, Ədalətsizliklə, Yalanla, İnamsızlıqla, İdraksızlıqla, Mənəviyyatsızlıqla, İradəsizliklə Döyüşür, Döyüşməlidir.

Əxlaq adlanan İnsanilik – Din adlanan İnsansızlıqla Döyüşür, Döyüşməlidir.

8. XEYİR

Əxlaqın Məqsədi – İnsanilikdir.

İnsanilik – Mütləq Xeyir deməkdir.

Əxlaqın Məqsədi – Mütləq Xeyirə çatmaqdır.

Xeyir – Mütləq İnam deməkdir.

Mütləq İnam – İnsan Mütləqiliyinin Təsdiqidir.

Nisbi İnamlarda – İnsan Mütləqiliyi itir.

Bu səbəbdən də ***Əxlaq*** – Nisbi İnamların inkarıdır; Mütləq İnamdır; ***İnsan Mütləqiliyinə İnamdır.***

Xeyir – Mütləq İdrak deməkdir.

Mütləq İdrak – İnsan Mütləqiliyinin dərkidir.

Nisbi İdrak – İnsan Mütləqiliyinə çatmır.

Xeyir – Nisbi İdraka qarşıdır; Nisbi İdrak Şərinə qarşıdır.

Əxlaq – Mütləq İdraka çatır, ***İnsan Mütləqiliyini Təsdiq edir***, Xeyirə Yüksəlir.

Xeyir – Mütləq Mənəviyyat deməkdir.

Mütləq Mənəviyyat – İnsanın Ruhani Kamilliyə Ucalmasıdır.

Nisbi Mənəviyyat – Mənəviyyatsızlıqdır; Xeyir – Nisbi Mənəviyyata qarşıdır; Nisbi Mənəviyyat Şərinə qarşıdır.

Əxlaq – Mütləq Mənəviyyata çatır, Xeyirə Yüksəlir.

Xeyir – Mütləq İradə deməkdir.

Mütləq İradə – İnsaniliyin Həyatdan, Gerçəklikdən, Cəmiyyətdən, Zamandan, Şəraitdən, Mühitdən Üstünlüyünün Təsdiqidir.

Nisbi İradə – İradəsizlikdir.

Əxlaq – Mütləq İradəyə çatır, Xeyirə Yüksəlir.

Əxlaqda Xeyir – Məqsəddir, Vasitə deyil.

Xeyirin Xeyirdən başqa Məqsədi Yoxdur.

Nisbi Xeyir – Məqsəd deyil, Vasitədir.

Əxlaq – Xeyirə Məqsəd kimi baxmaqdır.

Xeyiri Vasitəyə çevirmək – Əxlaqsızlıqdır.

Mütləq İnam – Məqsəddir, Vasitə deyil.

Nisbi İnamda İnam Vasitəyə çevrilir; özünə qarşı olur, özünü inkar eləyir. Vasitəyə çevrilmək – İnamın ölümüdür.

Əxlaq – İnama Məqsəd kimi baxmaqdır.

İnamı Vasitəyə çevirmək – Əxlaqsızlıqdır.

Mütləq İdrak – Məqsəddir, Vasitə deyil.

Nisbi İdrakda İdrak Vasitəyə çevrilir; özünə qarşı durur, özünü inkar edir. Vasitəyə çevrilmək – İdrakın ölümüdür.

Əxlaq – İdraka Məqsəd kimi baxmaqdır.

İdrakı Vasitəyə çevirmək – Əxlaqsızlıqdır.

Mütləq Mənəviyyat – Məqsəddir, Vasitə deyil.

Nisbi Mənəviyyatda Mənəviyyat Vasitəyə çevrilir; özündən ayrılır, özünə qarşı durur, özünü inkar edir.

Vasitəyə çevrilmək – Mənəviyyatın ölümüdür.

Əxlaq – Mənəviyyata Məqsəd kimi baxmaqdır.

Mənəviyyata Vasitə kimi baxmaq – Əxlaqsızlıqdır.

Mütləq İradə – Məqsəddir, Vasitə deyil.

Nisbi İradədə İradə Vasitəyə çevrilir; özündən ayrılır, özünə qarşı durur, özünü inkar edir.

Vasitəyə çevrilmək – İradənin ölümüdür.

Əxlaq – İradəyə Məqsəd kimi baxmaqdır.

İradəyə Vasitə kimi baxmaq – Əxlaqsızlıqdır.

Əxlaqın Məqsədi – Mütləq Xeyirdir. Əxlaqın özü də Mütləq Xeyirdir.

9. ƏDALƏT

Əxlaq – Mütləq Ədalət Tələbidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq İnamın Təsdiqidir – Mütləqiliyin Təsdiqidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq İnam Hökmüdür; – Mütləq Hökmdür.

Əxlaq – Mütləq İnam Hökmü Tələbidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq İdrakın Təsdiqidir – Mütləqiliyin Təsdiqidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq İdrak Hökmüdür; – Mütləq Hökmdür.

Əxlaq – Mütləq İdrak Hökmü Tələbidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq Mənəviyyatın Təsdiqidir – Mütləqiliyin Təsdiqidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq Mənəviyyat Hökmüdür; – Mütləq Hökmdür.

Əxlaq – Mütləq Mənəviyyat Hökmü Tələbidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq İradənin Təsdiqidir – Mütləqiliyin Təsdiqidir.

Mütləq Ədalət – Mütləq İradə Hökmüdür; – Mütləq Hökmdür.

Əxlaq – Mütləq İradə Hökmü Tələbidir.

Ədalət – İnsanilik Hökmüdür. ***Əxlaq*** – İnsanilik Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Xeyir Hökmüdür. ***Əxlaq*** – Xeyir Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Həqiqət Hökmüdür. ***Əxlaq*** – Həqiqət Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Əzəlilik Hökmüdür. ***Əxlaq*** – Əzəlilik Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Əbədilik Hökmüdür. ***Əxlaq*** – Əbədilik Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Sonsuzluq Hökmüdür. ***Əxlaq*** – Sonsuzluq Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Kamillik Hökmüdür. ***Əxlaq*** – Kamillik Hökmü Tələbidir.

Ədalət – Məna Hökmüdür. ***Əxlaq – Məna Hökmü Tələbidir.***

Ədalətsizlik – İnamsızlıqdır, İdraksızlıqdır, Mənəviyyatsızlıqdır, İradəsizlikdir, – ***Əxlaqsızlıqdır.***

Ədalətsizlik – İnamsızlıq Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – İdraksızlıq Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Mənəviyyatsızlıq Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – İradəsizlik Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Mahiyyətsizlik Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Nisbilik Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Ötərilik Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Keçicilik Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Sonluluq Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – Qeyri-Kamillik Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Ədalətsizlik – İnsansızlıq Hökmüdür; Əxlaq onu Rədd edir.

Əxlaq – Ədalət Hökmüdür – Ədalətsizliyi rədd edən.

10. HƏQİQƏT

Əxlaq – Mütləq Həqiqət Tələbidir.

Həqiqətçilik – Mütləqçilikdir.

Əxlaq – Mütləq İnam Həqiqəti Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi İnam Yalanını rədd edir – İnam Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Əxlaq – Mütləq İdrak Həqiqəti Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi İdrak Yalanını rədd edir – İdrak Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Əxlaq – Mütləq Mənəviyyat Həqiqəti Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi Mənəviyyat Yalanını rədd edir – Mənəviyyat Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Əxlaq – Mütləq İradə Həqiqəti Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi İradə Yalanını rədd edir – İradə Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Əxlaq – Mütləq Xeyir Həqiqəti Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi Xeyir Yalanını rədd edir – Xeyir Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Əxlaq – Mütləq Ədalət Həqiqəti Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi Ədalət Yalanını rədd edir – Ədalət Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Əxlaq – Mütləq Həqiqət Tələbidir.

Həqiqət – Nisbi Həqiqət Yalanını rədd edir – Həqiqət Mütləqiliyini Təsdiq edir.

Həqiqət – Əxlaq ölçüsüdür. Həqiqətsizlik – Əxlaqsızlıqdır.

Nisbi Xeyir Həqiqəti olmur – bu səbəbdən də Nisbi Xeyir Əxlaqı olmur.

Nisbi Ədalət Həqiqəti olmur – bu səbəbdən də Nisbi Ədalət Əxlaqı olmur.

Nisbi Həqiqət olmur – bu səbəbdən də Nisbi Əxlaq olmur.

Ötəri Həqiqət olmur – bu səbəbdən də Ötəri Əxlaq olmur.

Keçici Həqiqət olmur – bu səbəbdən də Keçici Əxlaq olmur.

Sonlu Həqiqət olmur – bu səbəbdən də Sonlu Əxlaq olmur.

Qeyri-Kamil Həqiqət olmur – bu səbəbdən də Qeyri-Kamil Əxlaq olmur.

Əxlaqda – İnsan İnsanilik Həqiqətinə Yüksəlir.
Adam – İnsanilik Həqiqətinə çatmır.
Bu səbəbdən də Adam Əxlaqı – Əxlaq deyil.
Nisbi İnam – İnam Həqiqətinə çatmır.
Bu səbəbdən də Nisbi İnam Əxlaqı – Əxlaq deyil.
Nisbi İdrak – İdrak Həqiqətinə çatmır.
Bu səbəbdən də Nisbi İdrak Əxlaqı – Əxlaq deyil.
Nisbi Mənəviyyat – Mənəviyyat Həqiqətinə çatmır.
Bu səbəbdən də Nisbi Mənəviyyat Əxlaqı – Əxlaq deyil.
Nisbi İradə – İradə Həqiqətinə çatmır.
Bu səbəbdən də Nisbi İradə Əxlaqı – Əxlaq deyil.
Həqiqət – Mütləqilik Tələbidir – Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradə Tələbidir.
Əxlaq – Həqiqət Tələbidir.
Yalnız Həqiqi olan – Əxlaqidir.
Yalnız Mütləq olan – Həqiqidir.
Yalnız Mütləq İnam – Həqiqi İnamdır.
Yalnız Mütləq İdrak – Həqiqi İdrakdır.
Yalnız Mütləq Mənəviyyat – Həqiqi Mənəviyyatdır.
Yalnız Mütləq İradə – Həqiqi İradədir.
Yalnız Mütləq Xeyir – Həqiqi Xeyirdir.
Yalnız Mütləq Ədalət – Həqiqi Ədalətdir.
Yalnız Mütləq Həqiqət – Həqiqətdir.
Dünya Həqiqətsizliklə Doludur.
Adam Həqiqətsizliklə Doludur.
Bu səbəbdən də Əxlaq – Dünyayla Ruhani Döyüşdür; Adamla – Ruhani Döyüşdür.

11. AZADLIQ

Yalnız Kamil olan Azaddır.
Kamilliyə çatan Azaddır.
Özündəki Naqislikdən azad olan Azaddır.
Özündəki Canavardan azad olan Azaddır.
Özündəki İlandan azad olan Azaddır.
Özündəki Tülküdən azad olan Azaddır.

Özündəki Canavar Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Özündəki İlan əsarətindən azad olan – Azaddır.
Özündəki Tülkü əsarətindən azad olan – Azaddır.
Yalnız Əxlaqlı olan Azaddır.
Özündəki Canavardan azad olmadan – Dünyadakı Canavardan azad olmaq olmaz.
Özündəki İlandan azad olmadan – Dünyadakı İlandan azad olmaq olmaz.
Özündəki Tülküdən azad olmadan – Dünyadakı Tülküdən azad olmaq olmaz.
Yalnız Mütləqçiliyə çatan – Azaddır.
Nisbilik Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi İnam Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi İdrak Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi Mənəviyyat Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi İradə Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi Xeyir Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi Ədalət Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Nisbi Həqiqət Əsarətindən azad olan – Azaddır.
Cəmiyyət Əxlaqından Azad olmayan – Cəmiyyətdən Azad ola bilməz.
Xeyirə yüksəlməyən – Cəmiyyət Şərindən Azad ola bilməz.
Ədalətə yüksəlməyən – Cəmiyyət Ədalətsizliyindən Azad ola bilməz.
Həqiqətə yüksəlməyən – Cəmiyyət Yalanından Azad ola bilməz.
İnama yüksəlməyən – Cəmiyyət İnamsızlığından Azad ola bilməz.
İdraka yüksəlməyən – Cəmiyyət İdraksızlığından Azad ola bilməz.
Mənəviyyata yüksəlməyən – Cəmiyyət Mənəviyyatsızlığından Azad ola bilməz.
İradəyə yüksəlməyən – Cəmiyyət İradəsizliyindən Azad ola bilməz.
Cəmiyyətdən Üstün olmadan Cəmiyyətdən Azad olmaq olmaz.
Kamilliyə çatmadan – Dünya Qeyri-Kamilliyindən Azad olmaq olmaz.

Azadlıq Yolu – Əxlaq Yoludur.
Azad İnsan – Kamil İnsan deməkdir.
Kamil İnsan – Azad Dünya deməkdir.
Azad Dünya – İnsanilikdən yaranır.
Azadlıq – İnsanilik Əməlidir.

2. FƏRDİYYƏT

Əxlaq – Fərdi Özünəməxsusluq Tələbidir.

Fərdiyyəti itirmək – Əxlaqsızlıqdır.

Fərdiyyətdə Mütləqilik yaşayır, Fərdiyyət – Mütləqiliyi yaşadır.

Mütləq İnam – Fərdi İnamdır əslində – Fərdiyyətdə yaşayan İnamdır; Fərdiyyətin yaşatdığı İnamdır.

Fərdiyyəti itirmək – İnamı itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də İnama qarşıdır.

Mütləq İnam – həm də Fərdiyyətə İnamdır – Fərdi Özünəməxsusluğa İnamdır; – onun Təsdiqidir.

İnam – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Mütləq İdrak – Fərdi İdrakdır əslində – Fərdiyyətdə yaşayan İdrakdır; Fərdiyyətin yaşatdığı İdrakdır.

Fərdiyyəti itirmək – İdrakı itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də İdraka qarşıdır.

İdrak – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Mütləq Mənəviyyat – Fərdi Mənəviyyatdır əslində – Fərdiyyətdə yaşayan Mənəviyyatdır; Fərdiyyətin yaşatdığı Mənəviyyatdır.

Fərdiyyəti itirmək – Mənəviyyatı itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də Mənəviyyata qarşıdır.

Mənəviyyat – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Mütləq İradə – Fərdi İradədir əslində – Fərdiyyətdə yaşayan İradədir; Fərdiyyətin yaşatdığı İradədir.

Fərdiyyəti itirmək – İradəni itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də İradəyə qarşıdır.

İradə – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Mütləq Xeyir – Fərdi Xeyirdir əslində – Fərdiyyətdə yaşayan Xeyirdir; Fərdiyyətin yaşatdığı Xeyirdir.

Fərdiyyəti itirmək – Xeyiri itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də Xeyirə qarşıdır.

Xeyir – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Mütləq Ədalət – Fərdi Ədalətdir əslində – Fərdiyyətdə yaşayan Ədalətdir; Fərdiyyətin yaşatdığı Ədalətdir.

Fərdiyyəti itirmək – Ədaləti itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də Ədalətə qarşıdır.

Ədalət – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Mütləq Həqiqət – Fərdi Həqiqətdir əslində – Fərdiyyətdə yaşayan Həqiqətdir; Fərdiyyətin yaşatdığı Həqiqətdir.

Fərdiyyəti itirmək – Həqiqəti itirməkdir.

Cəmiyyət – Fərdiyyətə qarşıdır, bu səbəbdən də Həqiqətə qarşıdır.

Həqiqət – Fərdləşməsə – Yaşamaz. Fərdləşməyən – Xalqlaşmaz.

Xudbinlik – Fərdiyyətin İnkarıdır.

Çünki Xudbin İnam olmur. Xudbin İdrak olmur. Xudbin Mənəviyyat olmur. Xudbin İradə olmur. Xudbin Xeyir olmur. Xudbin Ədalət olmur. Xudbin Həqiqət olmur.

Xudbin İnamsızlıq olur. Xudbin İdraksızlıq olur. Xudbin Mənəviyyatsızlıq olur. Xudbin İradəsizlik olur. Xudbin Şər olur. Xudbin Ədalətsizlik olur. Xudbin Həqiqətsizlik olur.

Cəmiyyət – Xudbinliyi yaşadır; Xudbinliklə yaşayır; bu səbəbdən də Fərdiyyətə qarşıdır.

Cəmiyyət – Xudbin Fərdsizlər cəmidir.

Xudbinlik – Adamı Fərdsizləşdirir.

İctimaiyyət – Xudbinlik meydanıdır əslində, kollektiv Xudbinlikdir.

Kapitalizm – Varidatçı Xudbinlikdir – Fərdiyyətə qarşı duran.

Sosializm – Zorçu Xudbinlikdir – Fərdiyyətə qarşı duran.

Fərdiyyət – İnsani Ləyaqətdir; Xudbinlik – İctimai Qəbahət.

Əxlaq – Fərdiyyəti Xudbinlikdən qoruyur.

13. XALQ

Əxlaq – Xəlqilik Tələbidir.

Xalq – Azad Fərdlər Birliyidir.

Bu baxımdan, Əxlaq – Olanın yox, Olmalının Təsdiqidir.

Xalq – Olmalıdır. Əxlaq – Olmalı Xalq Tələbidir.

Xalq – Mütləq İnam Birliyidir; – Cəmiyyət – Mütləq İnam tanımır, bu səbəbdən də Xalqa qarşıdır. Xəlqi Cəmiyyət olmur.

Xalq – Mahiyyətdir, Mənadır; Əhali cəmi deyil – Zahiri Birlik deyil.

İctimai Xalq yoxdur. Ağa Xalq yoxdur. Nökər Xalq yoxdur. Təbəqə Xalqı yoxdur. Özgələşmə Xalqı yoxdur.

Azad Fərdlər Birliyi hələ olmayıb.

Əslində Xalq – Yoxdur, Olmalıdır.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Xalq – Mütləq İdrak Birliyidir – yəni Mütləq Birlikdir.

Olan Birliklər – Nisbi Birliklərdir.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Xalq – Mütləq Mənəviyyat Birliyidir – yəni Mütləq Birlikdir.

Olan Birliklər – Nisbi Birliklərdir.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Xalq – Mütləq İradə Birliyidir – yəni Mütləq Birlikdir.

Olan Birliklər – Nisbi Birliklərdir.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Olan Birliklər – Nisbi Birliklərdir.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Xalq – Mütləq Ədalət Birliyidir – yəni Mütləq Birlikdir.

Olan Birliklər – Nisbi Birliklərdir.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Xalq – Mütləq Həqiqət Birliyidir – yəni Mütləq Birlikdir.

Olan Birliklər – Nisbi Birliklərdir.

Xalq Birliyi – Olmalı Birlikdir.

Cəmiyyət səviyyəsində ***Xalq*** olmur – ***Rəiyyət*** olur.

Cəmiyyət səviyyəsində ***Vətəndaş*** olmur – ***Cəmiyyətdaş*** olur.

Cəmiyyət – Vətəndaşlıq Birliyi yox, Cəmiyyətdaşlıq Birliyi yaradır.

Cəmiyyət – Vətən tanımır, çünki Mütləq tanımır.

Vətən – Mütləq Məkan deməkdir.

Cəmiyyət – Mütləq Məkan tanımır; Ağalıq, Nökərlik, Təbəqəlik, Özgələşmə Məkanı tanıyır.

Bu səbəbdən də Cəmiyyət – Vətəni qoruyanda belə Ağalığı qoruyur; – Nökərliyi, Təbəqəliyi, Özgələşməni qoruyur.

Əslində isə Vətəni Ağalıqdan, Nökərlikdən, Təbəqəlikdən, Özgələşmədən qorumaq lazım olur.

Azad Fərdlər Birliyi – İnsaniliyin Təsdiqidir.

Əxlaq – Xalq Qurucusudur; Qoruyucusudur.

14. BƏŞƏR

Bəşər – İnsaniliyə çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri İnsaniliyə çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq İnama çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq İnama çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq İdraka çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq İdraka çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq Mənəviyyata çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq Mənəviyyata çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq İradəyə çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq İradəyə çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq Xeyirə çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq Xeyirə çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq Ədalətə çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq Ədalətə çatdırmaqdır.

Bəşər – Mütləq Həqiqətə çatmayıb; – öz Mahiyyətindən, Mənasından aşağı yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Mütləq Həqiqətə çatdırmaqdır.

Bəşər Adam səviyyəsindədir – İnsan səviyyəsinə çatmayıb.

Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri İnsan səviyyəsinə çatdırmaqdır.

Bəşər Əzəlilik səviyyəsindən aşağı yaşayır; – Ötərilik səviyyəsində yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Əzəlilik səviyyəsinə çatdırmaqdır.

Bəşər Əbədilik səviyyəsindən aşağı yaşayır; – Keçicilik səviyyəsində yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Əbədilik səviyyəsinə çatdırmaqdır.

Bəşər Kamillik səviyyəsindən aşağı yaşayır; – Qeyri-Kamillik səviyyəsində yaşayır. Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Kamillik səviyyəsinə çatdırmaqdır.

Bəşər Əxlaqa çatmayıb, bu səbəbdən də Özünə çatmayıb.

Əxlaq – Mahiyyəti, Mənanı ifadə edir; bu səbəbdən də Bəşərdən Üstündür.

Əxlaqlı Bəşər səviyyəsindən Üstün yaşayır.

Bəşər – Əxlaq səviyyəsinə çatmır.

Nisbi İnamda – İnamdan ayrılır. Nisbi İdrakda – İdrakdan ayrılır. Nisbi Mənəviyyatda – Mənəviyyatdan ayrılır. Nisbi İradədə – İradədən ayrılır. Nisbi Xeyirdə – Xeyirdən ayrılır. Nisbi Ədalətdə Ədalətdən ayrılır. Nisbi Həqiqətdə – Həqiqətdən ayrılır.

Həyatda Həyatdan Üstünlüyünü itirir. Gerçəklikdə Gerçəklikdən Üstünlüyünü itirir. Cəmiyyətdə Cəmiyyətdən Üstünlüyünü itirir.

Bəşər – Əxlaqa çatmayıb; – bu səbəbdən də Özünə çatmayıb.

Əxlaqın Məqsədi – Bəşəri Özünə çatdırmaqdır.

15. İDEAL

Əxlaq – İdeal əsasında Yaşamaq Tələbidir.

İdeal – Mütləqilik Üstünlüyüdür.

Mahiyyətin Təzahürdən Üstünlüyüdür.

Mənanın Hadisədən Üstünlüyüdür.

İnsanın Adamdan Üstünlüyüdür.

Mütləq İnam Üstünlüyüdür. Mütləq İdrak Üstünlüyüdür. Mütləq Mənəviyyat Üstünlüyüdür. Mütləq İradə Üstünlüyüdür.

Mütləq Xeyir Üstünlüyüdür. Mütləq Ədalət Üstünlüyüdür. Mütləq Həqiqət Üstünlüyüdür.

İdeal – Mütləqilik əsasında qurulan – Yaşamaq, Düşünmək, Duymaq Tərzidir.

İdeal əsasında Yaşamaq – Mahiyyət əsasında Yaşamaq deməkdir.

Məna əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq İnam əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq İdrak əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq Mənəviyyat əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq İradə əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq Xeyir əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq Ədalət əsasında Yaşamaq deməkdir.

Mütləq Həqiqət əsasında Yaşamaq deməkdir.

Əxlaqlı – Gerçəklikdə İdeal əsasında yaşayır.

Nisbilikdə Mütləqilik əsasında yaşayır.

İdeal əsasında yaşamaq – Nisbilik üzərində Yüksəlməkdir.

Nisbi İnamı rədd etməkdir. Nisbi İdrakı rədd etməkdir. Nisbi Mənəviyyatı rədd etməkdir. Nisbi İradəni rədd etməkdir.

Nisbi Xeyiri rədd etməkdir. Nisbi Ədaləti rədd etməkdir. Nisbi Həqiqəti rədd etməkdir. Nisbi İdealları rədd etməkdir.

Cəmiyyət Nisbi İdeallar yaradır; əslində İdeal Yoxluğu yaradır.

İdeal – Cəmiyyət İdeallarını – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi İnam əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi İdrak əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi Mənəviyyat əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi İradə əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi Xeyir əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi Ədalət əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

Nisbi Həqiqət əsasında İdeallar yaradırlar, – əslində İdeal Yoxluğu yaradırlar. İdeal – İdeal Yoxluğunu rədd edir.

İdeal – Mütləqiliyi, İnsaniliyi Təsdiq edir.

Əxlaq – İdealı yaşadır.

16. ZƏKA

Əxlaq – Zəka əsasında Yaşamaq Tələbidir.

Zəka – Mütləqi Nisbidən ayırır. ***Mahiyyəti*** Təzahürdən ayırır. ***Mənanı*** Hadisədən ayırır. ***Xeyiri*** Şərdən ayırır. ***Ədaləti*** Ədalətsizlikdən ayırır. ***Həqiqəti*** Yalandan ayırır. ***İnamı*** İnamsızlıqdan ayırır. ***İdrakı*** İdraksızlıqdan ayırır. ***Mənəviyyatı*** Mənəviyyatsızlıqdan ayırır. ***İradəni*** İradəsizlikdən ayırır.

Zəka – İnsana çatır.

Mütləq İnama çatır. Mütləq İdraka çatır. Mütləq Mənəviyyata çatır. Mütləq İradəyə çatır.

Əzəliliyə çatır. Əbədiliyə çatır. Sonsuzluğa çatır. Kamilliyə çatır.

Gerçəklikdən Üstün olur. Həyatdan Üstün olur. Cəmiyyətdən Üstün olur.

Zəka ölçüsü yaranır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***İnam*** – İnam sayılmır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***İdrak*** – İdrak sayılmır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***Mənəviyyat*** – Mənəviyyat sayılmır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***İradə*** – İradə sayılmır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***Xeyir*** – Xeyir sayılmır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***Ədalət*** – Ədalət sayılmır.

Zəkanın Tələbinə cavab verməyən ***Həqiqət*** – Həqiqət sayılmır.

Zəka – Əxlaq Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Mütləqilik Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Mahiyyət Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Məna Labüdlüyünü Təsdiq edir.

İnam Labüdlüyünü Təsdiq edir.

İdrak Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Mənəviyyat Labüdlüyünü Təsdiq edir.

İradə Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Xeyir Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Ədalət Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Həqiqət Labüdlüyünü Təsdiq edir.

Zəka – Əxlaq Azadlığını Təsdiq edir.

Yalnız Azad İnam – İnamdır; Zorakı İnam – İnamsızlıqdır.

Yalnız Azad İdrak – İdrakdır; Zorakı İdrak – İdraksızlıqdır.

Yalnız Azad Mənəviyyat – Mənəviyyatdır. Zorakı Mənəviyyat – Mənəviyyatsızlıqdır.

Yalnız Azad İradə – İradədir. Zorakı İradə – İradəsizlikdir.

Yalnız Azad Xeyir – Xeyirdir. Zorakı Xeyir – Şərdir.

Yalnız Azad Ədalət – Ədalətdir. Zorakı Ədalət – Ədalətsizlikdir.

Yalnız Azad Həqiqət – Həqiqətdir. Zorakı Həqiqət – Yalandır.

Əxlaq – Zəkalı Həyat deməkdir; – əslində Zəka Tələbi deməkdir.

17. EŞQ

Əxlaq – Eşq Tələbidir – Mütləq, Qəti.

Eşq – İnsanın İnsaniliyə Qovuşması, Onunla Bir olmasıdır.

Eşq – Ehtiras Əxlaqıdır, Ehtiraslı Əxlaqdır.

İnsaniliyə çatmaq – İnsaniliyə qovuşmaq deməkdir.

İnsanla İnsanilik arasında Ruhani Birlik yaranmasa – İnsan İnsaniliyə çatmaz.

Eşq – İnsanla İnsanilik arasında Doğmalıqdan yaranan Ehtirasdır.

Doğma Doğmayla Ruhani Birliyə can atır.

Eşqdə İnsan İnama Qovuşur, İnamla Bir olur.

İnam İnsanlaşır; İnsan İnamlaşır.

Eşqdə İnsan İdraka qovuşur; İdrakla Bir olur.

İdrak İnsanlaşır; İnsan İdraklaşır.

Eşqdə İnsan Mənəviyyata qovuşur; Mənəviyyatla Bir olur.

Mənəviyyat İnsanlaşır; İnsan Mənəviyyatlaşır.

Eşqdə İnsan İradəyə Qovuşur; İradəylə Bir olur.

İradə İnsanlaşır; İnsan İradələşir.

Eşqdə İnsan Xeyirə Qovuşur; Xeyirlə Bir olur.

Xeyir İnsanlaşır; İnsan Xeyirləşir.

Eşqdə İnsan Ədalətə Qovuşur; Ədalətlə Bir olur.

Ədalət – İnsanlaşır; İnsan Ədalətləşir.

Eşqdə İnsan Həqiqətə Qovuşur; Həqiqətlə Bir olur.

Həqiqət İnsanlaşır; İnsan Həqiqətləşir.

Eşqdə İnsan – İnsaniliyə Vəcd bəsləyir, İnsaniliyə Vəcdlə Qovuşur; İnsanla İnsanilik arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – İnama Vəcd bəsləyir, İnama Vəcdlə Qovuşur; İnsanla İnam arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – İdraka Vəcd bəsləyir, İdraka Vəcdlə Qovuşur; İnsanla İdrak arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – Mənəviyyata Vəcd bəsləyir, Mənəviyyata Vəcdlə Qovuşur; İnsanla Mənəviyyat arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – İradəyə Vəcd bəsləyir, İradəyə Vəcdlə Qovuşur; İnsanla İradə arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – Xeyirə Vəcd bəsləyir, Xeyirə Vəcdlə Qovuşur; İnsanla Xeyir arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – Ədalətə Vəcd bəsləyir, Ədalətə Vəcdlə Qovuşur; İnsanla Ədalət arasında Vəcdli Birlik yaranır.

Eşqdə İnsan – Həqiqətə Vəcd bəsləyir, Həqiqətə Vəcdlə Qovuşur; İnsanla Həqiqət arasında Vəcdli Birlik yaranır.

İnam Aşiqliyi Yaranır. İdrak Aşiqliyi Yaranır. Mənəviyyat Aşiqliyi Yaranır. İradə Aşiqliyi Yaranır.

Xeyir Aşiqliyi Yaranır. Ədalət Aşiqliyi Yaranır. Həqiqət Aşiqliyi Yaranır.

Əxlaq Aşiqliyi Yaranır.

Aşiqlik Halı Yaranır – Əxlaqlı.

18. VİCDAN

Əxlaq – Vicdan əsasında Yaşamaq Tələbidir.

Vicdan – İnsanilik Səlahiyyətidir; – İnsanın özü üzərində Hakimliyidir.

İnam Səlahiyyətidir. İdrak Səlahiyyətidir. Mənəviyyat Səlahiyyətidir. İradə Səlahiyyətidir.

Xeyir Səlahiyyətidir. Ədalət Səlahiyyətidir. Həqiqət Səlahiyyətidir.

Vicdan – İnsanilik Hökmüdür.

İnam Hökmüdür. İdrak Hökmüdür. Mənəviyyat Hökmüdür. İradə Hökmüdür.

Xeyir Hökmüdür. Ədalət Hökmüdür. Həqiqət Hökmüdür.

Əxlaq – Vicdan Tələbidir – İnsanın özünə Hakimliyi Tələbidir; Daxili Hökm Tələbidir; İnsaniliyin İnsana Hakim olması Tələbidir.

Daxili Hökm – Zahiri Hakimiyyətə qarşıdır.

Ağalığa qarşıdır. Nökərliyə qarşıdır. Təbəqələşməyə qarşıdır. Özgələşməyə qarşıdır.

Daxili Hakimlik – Kamillik Əməlidir.

Adam – Zahiri Hakimliyə uyğun yaşayır; İnsan – Daxili Hökm səviyyəsində yaşayır.

Əxlaqi Kamillik – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq İnam – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq İdrak – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq Mənəviyyat – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq İradə – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq Xeyir – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq Ədalət – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Mütləq Həqiqət – Zahiri Hakimiyyət labüdlüyünü rədd edir.

Zahiri Hakimiyyət labüdlüyü – İnamsızlıq əlamətidir.

İdraksızlıq əlamətidir. Mənəviyyatsızlıq əlamətidir. İradəsizlik əlamətidir. Xeyirsizlik əlamətidir. Ədalətsizlik əlamətidir. Həqiqətsizlik əlamətidir.

İnsanın İnsaniliyə çatması – Zahiri Hakimliyin Daxili Hakimliklə əvəz olunması deməkdir.

Daxili Hakimlik – Hakimiyyətin ləğvi deməkdir əslində.

Çünki Vicdanda İnsan İnsaniliyə Yüksəlir; İnsanilik isə Hakimiyyətə Yaddır.

Əxlaq – Vicdan Tələbidir – Hakimiyyətə Yad.

19. TƏMƏNNASIZLIQ

Əxlaq – Təmənnasızlıq Tələbidir.

Təmənnalı İnam – İnamsızlıqdır. ***Təmənnalı İdrak*** – İdraksızlıqdır. ***Təmənnalı Mənəviyyat*** – Mənəviyyatsızlıqdır. ***Təmənnalı İradə*** – İradəsizlikdir. ***Təmənnalı Xeyir*** – Xeyirsizlikdir. ***Təmənnalı Ədalət*** – Ədalətsizlikdir. ***Təmənnalı Həqiqət*** – Həqiqətsizlikdir.

İnam – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.

İdrak – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.
Mənəviyyat – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.
İradə – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.
Xeyir – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.
Ədalət – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.
Həqiqət – Təmənnasızlıq deməkdir əslində.
İnamın İnamdan başqa Təmənnası yoxdur.
İdrakın İdrakdan başqa Təmənnası yoxdur.
Mənəviyyatın Mənəviyyatdan başqa Təmənnası yoxdur.
İradənin İradədən başqa Təmənnası yoxdur.
Xeyirin Xeyirdən başqa Təmənnası yoxdur.
Ədalətin Ədalətdən başqa Təmənnası yoxdur.
Həqiqətin Həqiqətdən başqa Təmənnası yoxdur.
Əxlaq – Təmənnasızlıq üstə qurulub.
Cəmiyyət – Təmənnaya əsaslanır; bu səbəbdən də Əxlaqa qarşıdır.
Cəmiyyət – İnamı Təmənna vasitəsinə çevirir – İnam Yoxsulluğu yaradır.
Cəmiyyət – İdrakı Təmənna vasitəsinə çevirir – İdrak Yoxsulluğu yaradır.
Cəmiyyət – Mənəviyyatı Təmənna vasitəsinə çevirir – Mənəviyyat Yoxsulluğu yaradır.
Cəmiyyət – İradəni Təmənna vasitəsinə çevirir – İradə Yoxsulluğu yaradır.
Cəmiyyət – Xeyiri Təmənna vasitəsinə çevirir – Xeyir Yoxsulluğu yaradır.
Cəmiyyət – Ədaləti Təmənna vasitəsinə çevirir – Ədalət Yoxsulluğu yaradır.
Cəmiyyət – Həqiqəti Təmənna vasitəsinə çevirir – Həqiqət Yoxsulluğu yaradır.
Təmənnalı Dostluq – əslində Yadlıq yaranır.
Təmənnalı Məhəbbət – əslində Məhəbbətsizlik yaranır.
Təmənnalı Sədaqət – əslində Sədaqətsizlik yaranır.
Təmənnalı Qeyrət – əslində Qeyrətsizlik yaranır.
Xeyirdən qazanc götürürlər. Ədalətdən qazanc götürürlər. Həqiqətdən qazanc götürürlər. İnamdan qazanc götürürlər. İdrakdan qa-

zanc götürürlər. Mənəviyyatdan qazanc götürürlər. İradədən qazanc götürürlər.

Xeyiri özgələşdirirlər. Ədaləti özgələşdirirlər. Həqiqəti özgələşdirirlər. İnamı özgələşdirirlər. İdrakı özgələşdirirlər. Mənəviyyatı özgələşdirirlər. İradəni özgələşdirirlər.

Cəmiyyətdə adamlar bir-birinə Təmənnayla bağlanırlar, – əslində Yad olurlar.

Ağalıq Münasibəti yaranır. Nökərlik Münasibəti yaranır. Təbəqə Münasibəti yaranır. Özgələşmə Münasibəti yaranır.

Cəmiyyətdə Təmənna – Əxlaqı əvəz eləyir; Əxlaq – Cəmiyyətə qarşı durur, Cəmiyyətlə döyüşür.

20. FƏDAKARLIQ

Əxlaq – Fədakarlıq Tələbidir.

İnam Fədakarlıq Tələbidir. İdrak Fədakarlıq Tələbidir. Mənəviyyat Fədakarlıq Tələbidir. İradə Fədakarlıq Tələbidir. Xeyir Fədakarlıq Tələbidir. Ədalət Fədakarlıq Tələbidir. Həqiqət Fədakarlıq Tələbidir. ***İnam – Fədakarlıq Tələb eləyir. İdrak – Fədakarlıq Tələb eləyir. Mənəviyyat – Fədakarlıq Tələb eləyir. İradə – Fədakarlıq Tələb eləyir. Xeyir – Fədakarlıq Tələb eləyir. Ədalət – Fədakarlıq Tələb eləyir. Həqiqət – Fədakarlıq Tələb eləyir.***

Fədakarlıq İnamı yaranır. Fədakarlıq İdrakı yaranır. Fədakarlıq Mənəviyyatı yaranır. Fədakarlıq İradəsi yaranır. Fədakarlıq Xeyiri yaranır. Fədakarlıq Ədaləti yaranır. Fədakarlıq Həqiqəti yaranır.

Fədakarlıqda İnsaniliyin Həyatdan Üstünlüyü Təsdiq olunur.

Gerçəklikdən Üstünlüyü Təsdiq olunur.

Cəmiyyətdən Üstünlüyü Təsdiq olunur.

Təbiətdən Fərqi Təsdiq olunur.

Fədakarlıq – Mahiyyətin Təsdiqidir.

İnam adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

İdrak adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

Mənəviyyat adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

İradə adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

Xeyir adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

Ədalət adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

Həqiqət adlı Mahiyyətin Təsdiqidir.

Fədakarlıq – Özümlüyün Təsdiqidir.

Fədakarlıqda İnsan – İnam adlı Özümlüyə Yüksəlir. İdrak adlı Özümlüyə Yüksəlir. Mənəviyyat adlı Özümlüyə Yüksəlir. İradə adlı Özümlüyə Yüksəlir. Xeyir adlı Özümlüyə Yüksəlir. Ədalət adlı Özümlüyə Yüksəlir. Həqiqət adlı Özümlüyə Yüksəlir.

Xudbinliyi rədd edir.

Xudbin – Özümlük tanımır əslində.

Çünki İnam tanımır. İdrak tanımır. Mənəviyyat tanımır. İradə tanımır. Xeyir tanımır. Ədalət tanımır. Həqiqət tanımır.

Fədakarlıq – Özümlük Əməlidir.

Əxlaq – Fədakar Özümlük yaradır.

21. LƏYAQƏT

Əxlaq – Ləyaqət Tələbidir.

İnam Ləyaqəti Tələbidir. İdrak Ləyaqəti Tələbidir. Mənəviyyat Ləyaqəti Tələbidir. İradə Ləyaqəti Tələbidir. Xeyir Ləyaqəti Tələbidir. Ədalət Ləyaqəti Tələbidir. Həqiqət Ləyaqəti Tələbidir. İnsan İnamda Ləyaqətə Yüksəlir. İdrakda Ləyaqətə Yüksəlir. Mənəviyyatda Ləyaqətə Yüksəlir. İradədə Ləyaqətə Yüksəlir. Xeyirdə Ləyaqətə Yüksəlir. Ədalətdə Ləyaqətə Yüksəlir. Həqiqətdə Ləyaqətə Yüksəlir.

İnamsızlıq – Ləyaqətsizlikdir. İdraksızlıq – Ləyaqətsizlikdir. Mənəviyyatsızlıq – Ləyaqətsizlikdir. İradəsizlik – Ləyaqətsizlikdir. Xeyirsizlik – Ləyaqətsizlikdir. Ədalətsizlik – Ləyaqətsizlikdir. Həqiqətsizlik – Ləyaqətsizlikdir. Cəmiyyətçilik – Ləyaqətsizlikdir. Ağalıq – Ləyaqətsizlikdir. Nökərlik – Ləyaqətsizlikdir. Təbəqəlik – Ləyaqətsizlikdir. Özgələşmə – Ləyaqətsizlikdir.

Ləyaqət – Vüqar yaradır.

İnam Vüqarı. İdrak Vüqarı. Mənəviyyat Vüqarı. İradə Vüqarı. Xeyir Vüqarı. Ədalət Vüqarı. Həqiqət Vüqarı.

İnamsızlıq – Vüqarsızlıqdır. İdraksızlıq – Vüqarsızlıqdır. Mənəviyyatsızlıq – Vüqarsızlıqdır. İradəsizlik – Vüqarsızlıqdır. Xeyirsizlik – Vüqarsızlıqdır. Ədalətsizlik – Vüqarsızlıqdır. Həqiqətsizlik – Vüqarsızlıqdır.

Ləyaqət – Həya yaradır.

İnam Həyası. İdrak Həyası. Mənəviyyat Həyası. İradə Həyası. Xeyir Həyası. Ədalət Həyası. Həqiqət Həyası.

İnamsızlıq – Həyasızlıqdır. İdraksızlıq – Həyasızlıqdır. Mənəviyyatsızlıq – Həyasızlıqdır. İradəsizlik – Həyasızlıqdır. Xeyirsizlik – Həyasızlıqdır. Ədalətsizlik – Həyasızlıqdır. Həqiqətsizlik – Həyasızlıqdır.

Ləyaqət – Məsuliyyət yaradır.

İnam Məsuliyyəti. İdrak Məsuliyyəti. Mənəviyyat Məsuliyyəti. İradə Məsuliyyəti. Xeyir Məsuliyyəti. Ədalət Məsuliyyəti. Həqiqət Məsuliyyəti.

İnamsızlıq – Məsuliyyətsizlikdir. İdraksızlıq – Məsuliyyətsizlikdir. Mənəviyyatsızlıq – Məsuliyyətsizlikdir. İradəsizlik – Məsuliyyətsizlikdir. Xeyirsizlik – Məsuliyyətsizlikdir. Ədalətsizlik – Məsuliyyətsizlikdir. Həqiqətsizlik – Məsuliyyətsizlikdir.

Əxlaq – Ləyaqət Məsuliyyətidir əslində.

22. SƏADƏT

Əxlaq – Səadət Yaradıcısıdır.

Səadət – İnsanın İnsaniliyə Qovuşmasıdır. Əxlaq – İnam Səadətidir. İdrak Səadətidir. Mənəviyyat Səadətidir. İradə Səadətidir. Xeyir Səadətidir. Ədalət Səadətidir. Həqiqət Səadətidir.

İnamsızlıq – Bədbəxtlikdir. İdraksızlıq – Bədbəxtlikdir. Mənəviyyatsızlıq – Bədbəxtlikdir. İradəsizlik – Bədbəxtlikdir. Xeyirsizlik – Bədbəxtlikdir. Ədalətsizlik – Bədbəxtlikdir. Həqiqətsizlik – Bədbəxtlikdir. Ləyaqətsizlik – Bədbəxtlikdir. Cəmiyyətçilik – Bədbəxtlikdir. Ağalıq – Bədbəxtlikdir. Nökərlik – Bədbəxtlikdir. Təbəqəlik – Bədbəxtlikdir. Özgələşmə – Bədbəxtlikdir.

Səadət – Ardıcıl, Davamlı, Mənalı Fərəh yaradır.

İnam Fərəhi. İdrak Fərəhi. Mənəviyyat Fərəhi. İradə Fərəhi. Xeyir Fərəhi. Ədalət Fərəhi. Həqiqət Fərəhi.

İnamsızlıq – Fərəhsizlikdir. İdraksızlıq – Fərəhsizlikdir. Mənəviyyatsızlıq – Fərəhsizlikdir. İradəsizlik – Fərəhsizlikdir. Xeyirsizlik – Fərəhsizlikdir. Ədalətsizlik – Fərəhsizlikdir. Həqiqətsizlik – Fərəhsizlikdir. Ləyaqətsizlik – Fərəhsizlikdir. Cəmiyyətçilik – Fərəhsiz-

likdir. Ağalıq – Fərəhsizlikdir. Nökərlik – Fərəhsizlikdir. Təbəqəlik – Fərəhsizlikdir. Özgələşmə – Fərəhsizlikdir.

Səadətdə İnsan – Hərcayi Fərəhi rədd edir.

Əzəli Fərəhə çatır. Əbədi Fərəhə çatır. Sonsuz Fərəhə çatır. Kamil Fərəhə çatır.

Səadət – Əxlaqlı Fərəh deməkdir əslində.

23. HÜNƏR

Əxlaq – Hünər Tələbidir.

Əxlaqlı Yaşamaq – Hünər istəyir.

Həyatdan Üstün Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Gerçəklikdən Üstün Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Cəmiyyətdən Üstün Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Təbiətdən Fərqli Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İnamlı Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İdraklı Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Mənəviyyatlı Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İradəli Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Xeyirli Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Ədalətli Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Həqiqi Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Ləyaqətli Yaşamaq – Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Əxlaqlaşan – Əxlaqlaşdırır; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İnamlaşan – İnamlaşdırır; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İdraklaşan – İdraklaşdırır; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Mənəviyyatlaşan – Mənəviyyatlaşdırır; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İradələşən – İradələşdirir; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Xeyirləşən – Xeyirləşdirir; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Ədalətləşən – Ədalətləşdirir; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

Həqiqətləşən – Həqiqətləşdirir; – bu, Hünər istəyir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır Ruhani əməl istəyir.

İnamsızlıq – Hünərsizlikdir. ***İdraksızlıq*** – Hünərsizlikdir. ***Mənəviyyatsızlıq*** – Hünərsizlikdir. ***İradəsizlik*** – Hünərsizlikdir. ***Xeyirsizlik*** – Hünərsizlikdir. ***Ədalətsizlik*** – Hünərsizlikdir. ***Həqiqətsizlik*** – Hünərsizlikdir. ***Cəmiyyətçilik*** – Hünərsizlikdir. ***Ağalıq*** – Hünərsizlikdir. ***Nökərlik*** – Hünərsizlikdir. ***Təbəqəlik*** – Hünərsizlikdir. ***Özgələşmə*** – Hünərsizlikdir. ***Ləyaqətsizlik – Hünərsizlikdir. Əxlaqsızlıq – Hünərsizlikdir.***

Əxlaq – Hünər Əməlidir; – Gərgin, Çətin, Davamlı, Ağır, Fərəhli.

24. ÖZÜNÜ YARATMAQ

Əxlaq – Özünü yaratmaq Tələbidir.

Özünün Heykəltaraşı, Müəllimi, Tərbiyəçisi olmaq Tələbidir.

Özünü Tanımaq, Özüylə Döyüşmək, Kamilliyə çatmaq Tələbidir.

Özünü tanımaq üçün özünə Yad olmaq, özünə Yad gözüylə baxmaq, özündəki naqislikləri görmək Tələbidir.

Özüylə Döyüşmək üçün özüylə Yağılaşmaq, naqisliklərə qarşı Amansız olmaq, onları məğlub eləmək, ömürdən silmək tələbidir.

Kamilləşmək üçün naqisliklərdən xilas olmaq, özündəki Mütləqiliyə çatmaq Tələbidir.

İnamlaşmaq. İdraklaşmaq. Mənəviyyatlaşmaq. İradələşmək. Xeyirləşmək. Ədalətləşmək. Həqiqətləşmək. İnsaniləşmək.

Əgər özünü yaratmamısansa – Kamilliyə yaramırsan.

Əgər özünün müəllimin olmamısansa – Naşısan.

Əgər özünün Tərbiyəçin olmamısansa – Tərbiyəsizsən.

İnsan Dünyaya natam gəlir.

İnsan özünü Bütövlüyə çatdırır.

İnsan özüylə Dünyaya həm Mütləqilik, həm Nisbilik, həm Xeyir, həm də Şər gətirir; Adamda Canavarlıq var, İlanlıq var, Tülkülük var.

İnsan – Daxilini Şərdən Təmizləyir, – Canavardan, İlandan, Tülküdən Azad olur.

Təbiət Adam yaradır; İnsan öz İnsanlığını özü yaradır.

Həyatdan Üstünlüyünü özü Yaradır.

Gerçəklikdən Üstünlüyünü özü Yaradır.

Təbiətdən Fərqliyini özü Yaradır.

Cəmiyyətdən Üstünlüyünü özü Yaradır.

Cəmiyyəti Adam yaradır – İnsan yaratmır.

Cəmiyyət ***Ağa yaradır*** – İnsan yaratmır.

Nökər yaradır – İnsan yaratmır.

Təbəqə yaradır – İnsan yaratmır.

Özgələşmə yaradır – İnsan yaratmır.

İnsan – Daxilindəki Ağalığı, Nökərliyi, Təbəqəliyi, Özgələşməni öldürür; ictimai Adamdan Ruhani İnsan yaradır.

Əxlaq – İnsanın özünü yaratmasıdır.

Özünü yaratmasan – İnsani Dünya yaratmazsan.

2 Ümid günü, Qürub Ayı, 16-cı il. Bakı.

RUHANİYYAT

(On Doqquzuncu Müqəddəs Kitab)

1. MƏNA

Ruhaniyyat – İnsanın Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Mənaya çatmaq xislətidir.

İnsan özündə Mənaya çatmaq Tələbi gəzdirir, – həmin Tələb İnsanilik Yönünü müəyyən edir – İnsan Dünyanı həmin Tələb əsasında qavrayır, Mənəviyyatını həmin Tələb əsasında qurur; həmin Tələb əsasında özünü Təzədən Yaradır: həmin Tələb Fəaliyyətə, Təcrübəyə sirayət edir: – Özünü Mənalandırmaq, Dünyanı Mənalandırmaq, Həyatı Mənalandırmaq Tələbi – İstəyi gəzdirir İnsan Daxilində.

Bu səbəbdən də İnsan Dünyayla, Həyatla, İnsanla Təmasda Gerçəkliyə, Hadisələrə qapılıb qalmır; Gerçəkliyi, Hadisələri ötür, onların Mahiyyətinə, Mənasına Yüksəlir; – Mahiyyətə Qovuşmağa, Onunla Bir olmağa can atır.

Ruhaniyyat İnsanı Məna üstə kökləyir – Mənaya çağırır, çatdırır.

Dünya özündə Mənaya çatmaq Tələbi gəzdirmir, Həyat özündə Mənaya çatmaq Tələbi gəzdirmir; – İnsan özündə Mənaya çatmaq Tələbi gəzdirir – Dünyadan, Həyatdan Fərqlənir.

İnsan Gerçəkliyi ötməlidir, – əks təqdirdə o, Mənaya çatmaz; Hadisələri ötməlidir, – əks təqdirdə o, Mənaya çatmaz; Zamanı ötməlidir, Nisbini ötməlidir, Keçicini ötməlidir, Sonlunu ötməlidir, Qeyri-Kamili ötməlidir.

Mənayla Təzahür arasında Təzad var – Dünya o Təzadı aradan qaldıra bilmir, Həyat o Təzadı aradan qaldıra bilmir; Dünya Təzahür həddini aşa bilmir, Həyat Təzahür Həddini aşa bilmir, İnsan Təzahür Həddini aşır; daxilindəki Mütləqilik onu Mənaya çatmağa sövq edir.

İdrak bu İstəklə Nizamlanır – Mənalanır; Mənəviyyat bu İstəklə Nizamlanır – Mənalanır; İradə bu İstəklə Nizamlanır – Mənalanır.

Ruhaniyyat İdrakı bu İstəklə Nizamlayır – Mənalandırır; Mənəviyyatı bu İstəklə Nizamlayır – Mənalandırır; İradəni bu İstəklə Nizamlayır – Mənalandırır.

İdrakın Məqsədi – Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənasına qovuşmaq olur.

İdrak İnsaniliyi Təsdiq edir – Mənəviyyatlaşır, İradələşir.

Mənəviyyatın Məqsədi – Mənaya çatmaq olur;

Mənəviyyat İnsaniliyi Təsdiq edir – İdraklaşır, İradələşir.

İradənin Məqsədi – Mənaya çatmaq olur.

İradə İnsaniliyi Təsdiq edir – İradə İdraklaşır, Mənəviyyatlaşır.

Ruhaniyyat İdrakı, Mənəviyyatı, İradəni Məna üstündə qurur.

Mәna – Mütlәq Xeyir demәkdir.
Ruhaniyyat İdrakı Mütlәq Xeyir üzәrindә qurur.
Mәnәviyyatı Mütlәq Xeyir üzәrindә qurur.
İradәni Mütlәq Xeyir üzәrindә qurur.
Mәna – Әzәlilik demәkdir.
Ruhaniyyat İdrakı Әzәlilik üzәrindә qurur.
Mәnәviyyatı Әzәlilik üzәrindә qurur.
İradәni Әzәlilik üzәrindә qurur.
Mәna – Әbәdilik demәkdir.
Ruhaniyyat İdrakı Әbәdilik üzәrindә qurur.
Mәnәviyyatı Әbәdilik üzәrindә qurur.
İradәni Әbәdilik üzәrindә qurur.
Mәna – Sonsuzluq demәkdir.
Ruhaniyyat İdrakı Sonsuzluq üzәrindә qurur.
Mәnәviyyatı Sonsuzluq üzәrindә qurur.
İradәni Sonsuzluq üzәrindә qurur.
Mәna – Kamillik demәkdir.
Ruhaniyyat İdrakı Kamillik üzәrindә qurur.
Mәnәviyyatı Kamillik üzәrindә qurur.
İradәni Kamillik üzәrindә qurur.

Lakin Ruhaniyyatla yanaşı – İnsanın Daxilindә Qeyri-Ruhani Yön dә var; o, İnsanı Nisbiyә – Naqisә, Keçiciyә, Ötәriyә, Sonluya, Qeyri-Kamilә sövq elәyir.

İnsanda Ruhaniyyatla Qeyri-Ruhani döyüşür.

Ruhaniyyatın yaratdığını Qeyri-Ruhani uçurur.

Ruhaniyyatın Xeyirlә Ucaltdığını Qeyri-Ruhani Şәrlә uçurur.

Ruhaniyyatın Mütlәqlә Ucaltdığını Qeyri-Ruhani Nisbiylә uçurur.

Ruhaniyyatın Әzәliylә Ucaltdığını Qeyri-Ruhani Ötәriylә uçurur.

Ruhaniyyatın Әbәdiylә Ucaltdığını Qeyri-Ruhani Keçiciylә uçurur.

Ruhaniyyatın Sonsuzla Ucaltdığını Qeyri-Ruhani Sonluyla uçurur.

Ruhaniyyatın Kamillә Ucaltdığını Qeyri-Ruhani Qeyri-Kamillә uçurur.

Ruhaniyyat İnsanı Maddiyyat üzәrindә ucaldır, Qeyri-Ruhani onu Maddiyyata cәzb edir.

Ruhaniyyat İnsanı Zaman üzәrindә ucaldır, Qeyri-Ruhani onu Zamana cәzb edir.

Ruhaniyyat İnsanı Mühit üzərində ucaldır, Qeyri-Ruhani onu Mühitə cəzb edir.

Ruhaniyyat İnsanı Şərait üzərində ucaldır, Qeyri-Ruhani onu Şəraitə cəzb edir.

Ruhaniyyat xislətli İnsan Qeyri-Ruhani meylin Cəzbinə düşə bilir; İkiləşir; ancaq Mənaya çatmaq Tələbi, İstəyi məhv olmur; bu səbəbdən də İnsanilik yaşayır.

İnsanilik – Ruhaniyyatla təndir, çünki Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradə Birliyidir.

İnsanilik – İnsanın Mütləqə çatmaq Aqibətidir – yəni Ruhaniyyat Aqibətidir.

2. RUHANİYYAT – GERÇƏKLİK

Ruhaniyyat – Gerçəklikdən üstündür.

Çünki o, Mütləqilik Yönüdür; –
Gerçəklikdə isə hər şey nisbidir.
Mütləqilik – Əzəlilik deməkdir; –
Gerçəklikdə isə hər şey ötəridir.
Mütləqilik – Əbədilik deməkdir; –
Gerçəklikdə isə hər şey keçicidir.
Mütləqilik – Sonsuzluq deməkdir; –
Gerçəklikdə isə hər şey sonludur.
Mütləqilik – Kamillik deməkdir; –
Gerçəklikdə isə hər şey qeyri-kamildir.

Ruhaniyyat Mütləq olduğu üçün Gerçəkliyin nisbiliyini üzə çıxarır;

Əzəli olduğu üçün Gerçəkliyin ötəriliyini üzə çıxarır;

Əbədi olduğu üçün Gerçəkliyin keçiciliyini üzə çıxarır;

Sonsuz olduğu üçün Gerçəkliyin sonluluğunu üzə çıxarır;

Kamil olduğu üçün Gerçəkliyin qeyri-kamilliyini üzə çıxarır;

Ruhaniyyat Gerçək Dünyayla barışmır: Onu Mütləqilik – Əzəlilik, Əbədilik, Sonsuzluq, Kamillik əsasında Nizamlamağa, Yüksəltməyə çalışır.

İnsanın Daxilindəki Qeyri-Ruhanilik bu Müqəddəs Səyə mane olur: İnsan İkiləşir: onun Dünyayla Yağılığı yaranır; ancaq Ruhaniyyat məhv olmur, yaşayır – Gerçək Dünyanı Mənaya Yüksəltmək səyindən əl çəkmir.

Ötərini Əzəliyə, Keçicini Əbədiyə, Sonlunu Sonsuza, Qeyri-Kamili Kamilə çatdırmaq İstəyi İnsanda Daimidir.

Hadisələrdə Mahiyyət aramaq İnsanın Dünyayla Təmasına Ruhani Ahəng gətirir; İnsan Təzahürlə Məna arasındakı Təzad həddini aşır: dünyaya əsil İnsani münasibət yaranır – gerçəklikdən üstün.

Gerçək Dünyanı Mənaya Yüksəltmək İstəyi – İnsanilik Tələbidir; Daxili Aləmin Dərinliyində Yaşayan İnsan Mahiyyətcə Mənaçıdır.

Ruhaniyyat Gerçək Həyatı Mənaya çatdırmaq istəyir; bu niyyət İnsanın Mənayla, Mahiyyətlə Doğmalığı biçimində üzə çıxır; Məna, Mahiyyət İnsanın Daxili Aləminə, Duyğularına, Fikirlərinə hakim olur; Məna, Mahiyyət – İnsaniləşir; Bu Ahəngdə İnsan Nisbilik, Ötərilik, Keçicilik, Sonluluq, Qeyri-Kamillik Dairəsini ötür, Gerçək Həyatdan Üstün olur.

Ruhaniyyat Gerçək İnsanı Mahiyyətə, Mənaya Yüksəltməyə can atır.

Əslində İnsan Həyatının Məqsədi elə budur.

İnsan özünü Məna əsasında Təzədən yaratmalıdır; bu Tələb Müqəddəs Tələbdir.

İnsan öz Gerçək hisslərini Məna səviyyəsinə Yüksəltməlidir; öz Gerçək düşüncələrini Məna səviyyəsinə Yüksəltməlidir; öz Gerçək əməllərini Məna səviyyəsinə Yüksəltməlidir.

Bu – İnsanilik hökmüdür.

Ancaq İnsandakı Qeyri-Ruhanilik bu Tələbə qarşı çıxır, İnsanı Gerçək Duyğular, Fikirlər Dairəsinə pərçimləməyə can atır; onun Duyğu, Fikir, Əməl Üfüqlərini daraldır; onu Əzəlilik, Əbədilik, Sonsuzluq, Kamillik Miqyasından məhrum etmək istəyir; ancaq Ruhaniyyat yaşayır; İnsan Məna Yolundan dönmür, – Daxili Hökmə riayət edir.

Gerçəklik Zaman Dairəsində mövcud olur.

Zaman Mütləqilik tanımır, Əzəlilik tanımır, Əbədilik tanımır, Sonsuzluq tanımır, Kamillik tanımır.

Bu səbəbdən də Zaman səviyyəsində Ruhaniyyat olmur; Ruhaniyyat Zamana Mütləqilik səviyyəsindən yanaşır – onun Nisbiliyini görür; Əzəlilik səviyyəsindən yanaşır – onun Ötəriliyini görür; Əbədilik səviyyəsindən yanaşır – onun Keçiciliyini görür; Kamillik səviyyəsindən yanaşır – onun Qeyri-Kamilliyini görür; Sonsuzluq səviyyəsindən yanaşır – onun Sonluluğunu görür.

Gerçəklik Məkan Dairəsində mövcud olur.

Məkan Mütləqilik tanımır, Əzəlilik tanımır, Əbədilik tanımır, Sonsuzluq tanımır, Kamillik tanımır.

Bu səbəbdən də Məkan səviyyəsində Ruhaniyyat olmur; Ruhaniyyat Məkana Mütləqilik səviyyəsindən yanaşır – onun Nisbiliyini görür; Əzəlilik səviyyəsindən yanaşır – onun Ötəriliyini görür; Əbədilik səviyyəsindən yanaşır – onun Keçiciliyini görür; Kamillik səviyyəsindən yanaşır – onun Qeyri-Kamilliyini görür; Sonsuzluq səviyyəsindən yanaşır – onun Sonluluğunu görür.

Gerçəklik Şərait Dairəsində mövcud olur.

Şərait Mütləqilik tanımır, Əzəlilik tanımır, Əbədilik tanımır, Sonsuzluq tanımır, Kamillik tanımır.

Bu səbəbdən də Şərait səviyyəsində Ruhaniyyat olmur; Ruhaniyyat Şəraitə Mütləqilik səviyyəsindən yanaşır – onun Nisbiliyini görür; Əzəlilik səviyyəsindən yanaşır – onun Ötəriliyini görür; Əbədilik səviyyəsindən yanaşır – onun Keçiciliyini görür; Kamillik səviyyəsindən yanaşır – onun Qeyri-Kamilliyini görür; Sonsuzluq səviyyəsindən yanaşır – onun Sonluluğunu görür.

Gerçəklik Mühit Dairəsində mövcud olur.

Mühit Mütləqilik tanımır, Əzəlilik tanımır, Əbədilik tanımır, Sonsuzluq tanımır, Kamillik tanımır.

Bu səbəbdən də Mühit səviyyəsində Ruhaniyyat olmur; Ruhaniyyat Mühitə Mütləqilik səviyyəsindən yanaşır – onun Nisbiliyini görür; Əzəlilik səviyyəsindən yanaşır – onun Ötəriliyini görür; Əbədilik səviyyəsindən yanaşır – onun Keçiciliyini görür; Sonsuzluq səviyyəsindən yanaşır – onun Sonluluğunu görür; Kamillik səviyyəsindən yanaşır – onun Qeyri-Kamilliyini görür.

Gerçəklik səviyyəsində Xeyir olmur – Xeyir Mütləqilik Tələb edir – bu səbəbdən də Ruhaniyyat Gerçəkliyi ötməlidir.

Gerçəklik səviyyəsində Həqiqət olmur – Həqiqət Mütləqilik Tələb edir – bu səbəbdən də Ruhaniyyat Gerçəkliyi ötməlidir.

Gerçəklik səviyyəsində Ədalət olmur – Ədalət Mütləqilik Tələb edir – bu səbəbdən də Ruhaniyyat Gerçəkliyi ötməlidir.

Gerçəklik – Varlığında Yoxluq gəzdirir; bu səbəbdən də onun Varlığı natamdır;

Məna – Yoxluq tanımır; bu səbəbdən də onun varlığı Bütövdür.

Əzəli – Yoxluq tanımır; bu səbəbdən də Varlığı Bütövdür.

Əbədi – Yoxluq tanımır; bu səbəbdən də Varlığı Bütövdür.

Sonsuz – Yoxluq tanımır; bu səbəbdən də Varlığı Bütövdür.

Kamil – Yoxluq tanımır; bu səbəbdən də Varlığı Bütövdür.

Ruhaniyyat Bütöv Varlıq Yoludur – çünki Məna Yoludur – Gerçəklikdən Üstün.

3. RUHANİYYAT – İDRAK

Ruhaniyyat İdrakın Yönçüsüdür, İdarəçisidir, Təkançısıdır.

İdrakın Məqsədi Dünyanın Dünyadan Yüksək olan Mənasını dərk etməkdir, bu səbəbdən də İdrak Dünyanı ötməlidir – Mənaya çatmalıdır.

Dünyanı ötmək – İdrakın ümdə cəhətidir, Ruhani Aqibətidir.

İdrakın Məqsədi Həyatın Həyatdan Yüksək olan Mənasını dərk etməkdir, bu səbəbdən də o, Həyatı ötməlidir – Mənaya çatmalıdır.

Həyatı ötmək – İdrakın ümdə cəhətidir, Ruhani Aqibətidir.

İdrakın Məqsədi İnsanın İnsandan Yüksək olan Mənasını dərk etməkdir, bu səbəbdən də o, İnsanı ötməlidir – Mənaya çatmalıdır.

İnsanı ötmək – İdrakın ümdə cəhətidir, Ruhani Aqibətidir.

Bu səbəbdən də İdrak özünün ən aşağı pilləsində belə, hadisələrlə kifayətlənmir, onları Ötür, Nizamlayır, Mənalandırır.

Hiss etmə səviyyəsində belə, İdrak Mənaya üz tutur; Hadisələrdən yüksəyə qalxır, onlardan böyük olanı görür.

Qavrama səviyyəsində Mənaçılıq artır; İdrak əslində Təkcəni Ümumilik Ahəngində qavrayır; Hadisəni Məna Ahəngində qavrayır; Hadisələr vasitəsiylə Məna qavranılır.

Təsəvvür səviyyəsində İdrak Mənanı təsəvvür edir; Mənayla üzləşir.

Təfəkkür səviyyəsində İdrak hadisələrin, xassələrin, keyfiyyətlərin təhlili, tədqiqi vasitəsiylə Mənaya Ucalır.

Təfəkkür Əməli – Məna Əməlidir.

Mühakimənin Məqsədi – Mənadır.

Məntiq – Fikir Gedişatının Nizamlanması, Mənalanmasıdır.

Nəzəriyyə – Bilik gedişatının Nizamlanması, Mənalanmasıdır.

İdrak – Ruhaniyyat üstə qurulub.

İdrakın Aparıcısı – Ruhaniyyatdır.

İdrak – Məna arayır, Mənaya can atır; Hadisələri Nizamlayır, Mənalandırır.

İdraki Anlayışlarda, Müddəalarda, Qanunlarda, İdeyalarda Dünya, Həyat, İnsan Nizamlanır, Mənalanır.

İdrak Məna çağırır əslində – İdrak özü Eşqdir: Duyğudur, Ehtirasdır, Vəcddir, Vəhydir.

Hissdən, Duyğudan məhrum olan Təfəkkür Rasionalizmin uydurduğu əfsanəvi Təfəkkürdür.

Ən Mücərrəd Fikirlər belə – Duyğuludur, Ehtiraslıdır.

İdrakın hər Pilləsində Duyğu, Ehtiras özünəməxsus şəkildə meydana çıxır.

Duyğu – Ehtiras mərhələ-mərhələ, pillə-pillə artır, zənginləşir, dərinləşir, azalmır, əksilmir, tükənmir.

Duyğunun, Ehtirasın Məna siqləti daim Yüksəlir: Fəlsəfi Təfəkkürdə – Müdriklik səviyyəsinə; Bədiiyyatda – İlham səviyyəsinə; Peyğəmbərlikdə – Vəhy səviyyəsinə qalxır.

Əslində İdrakda tək Ağıl yox, bütün Daxili Aləm – Mənəviyyat, Hissiyyat, İradə fəaliyyət göstərir.

İnsan tək Ağılla yox, həm də Ürəklə Dərk edir. İdrak təkcə Alimlik yox, həm də Aşiqlik Tələb edir, çünki Məqsəd – Mənaya çatmaq, onunla Bir olmaqdır.

Bu səbəbdən də Rasionalizmin fetişləşdirdiyi Bölgü: – İdrakda Subyekt-Obyekt – Dərk edən-Dərk olunan Təzadı – Formal Təzaddır, çünki İdrakın ümdə Məqsədi həmin Təzadı aradan qaldırmaq, Dərk olunanla birləşmək, ona qovuşmaqdır.

Subyekt-Obyekt Ayrılığı Hadisəylə Məna ayrılığının ifadəsindən başqa bir şey deyil.

Mənayla İnsan arasında Doğmalıq var; – İnsanı Mənaya çağıran, cəlb edən, cəzb edən.

İdrakın Ruhu var – Duyğuları, Eşqi, Vəcdi, Vəhyi var. İdrak – Eşqdir, həm də İnsan İdrak Aşiqidir.

Ruh – Ağıllı olduğu dərəcədə də Duyğuludur.

İdrakın Kökü Eşqdir əslində.

İdrakı Mənaya Eşq Yönəldir – Eşq Yoludur əslində İdrak Yolu.

İnsan – Məna Aşiqidir.

Nəyə baxırsa o, əslində, – Mənaya baxır.

Dünyaya Mənanın gözüylə baxır, Dünyanı Məna Ahəngində duyur, qavrayır, anlayır; baxdığını, gördüyünü, bildiyini Nizamlayır, Mənalandırır; Nisbini Mütləqə, Ötərini Əzəliyə, Keçicini Əbədiyə, Qeyri-Kamili Kamilə yönəldir.

Dərketmə – Nizamlanma, Mənalanma əməli olur.

İdrak – Dərketmə quruculuğudur əslində.

Dünya, Həyat, İnsan İdrakda Məna üstündə qurulur.

Burada Mənaya çatmaq Səyi – Mənəviyyatı Mənaya Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Əzəliliyi dərk etmə Səyi – Mənəviyyatı Əzəliyə Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Əbədiliyi dərk etmə Səyi – Mənəviyyatı Əbədiliyə Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Sonsuzluğu dərk etmə Səyi – Mənəviyyatı Sonsuzluğa Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Kamilliyi dərk etmə Səyi – Mənəviyyatı Kamilliyə Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Mənaya çatmaq Səyi – İradəni Mənaya Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Əzəliliyi dərk etmə Səyi – İradəni Əzəliliyə Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Əbədiliyi dərk etmə Səyi – İradəni Əbədiliyə Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Sonsuzluğu dərk etmə Səyi – İradəni Sonsuzluğa Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Kamilliyi dərk etmə Səyi – İradəni Kamilliyə Yüksəltmək Tələbiylə birləşir.

Bu səbəbdən də əsil İdrak – Təcrübədən, sırf Faydalıqdan, Şəraitdən, Mühitdən, Zamandan üstün olur.

Ancaq İnsandakı Qeyri-Ruhanilik İdrakı öz Məqsədindən, Mahiyyətindən ayrı sala bilir, onu Şəraitə, Mühitə, Təmənnaya bağlaya bilir. İdrak – özündən ayrılır, Ruhsuzlaşır, Qanadsızlaşır, ötəri, keçici, sonlu, qeyri-kamil niyyətlərə calanır, Mənadan, Mənəviyyatdan uzaq düşür, gerçəkliyi ötmək əvəzinə – gerçəkliyə pərçimlənir; Zamanı ötmək əvəzinə – Zamana pərçimlənir; İnsaniliyi təsdiq etmək əvəzinə – İnsaniliyə qarşı durur; İnsani naqisliklər, cəmiyyət, siyasət İdrakı Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Məqsədindəm azdırır, onu ötəri, keçici, sonlu, qeyri-kamil niyyətlər vasitəsinə çevirir: İdraki əsarət yaranır; – Mənəviyyatsız İdrak yaranır; əslində İdraksızlıq yaranır.

Ruhaniyyatdan ayrılan İdrak – özündən ayrılır.

Ruhaniyyat – İdrakın Özümlüyüdür əslində.

4. RUHANİYYAT – CƏMİYYƏT

Ruhaniyyat – Mahiyyətcə Cəmiyyətə qarşıdır.

Çünki Cəmiyyət Mütləq tanımır, Nisbi tanıyır; Əzəli tanımır, Ötəri tanıyır; Əbədi tanımır, Keçici tanıyır; Sonsuz tanımır, Sonlu tanıyır; Kamil tanımır, Qeyri-Kamil tanıyır.

Cəmiyyət Mütləq Ədalət tanımır, Nisbi Ədalət tanıyır – yəni əslində Ədalətsizlik tanıyır.

Cəmiyyət Mütləq Həqiqət tanımır, Nisbi Həqiqət tanıyır – yəni əslində Həqiqətsizlik tanıyır.

Cəmiyyət Mütləq Xeyir tanımır, Nisbi Xeyir tanıyır – yəni əslində Xeyirsizlik tanıyır.

Cəmiyyət Nisbiliyi Mütləqilik kimi təqdim edir, təlqin edir.

Ötəriliyi Əzəlilik kimi təqdim edir, təlqin edir.

Keçiciliyi Əbədilik kimi təqdim edir, təlqin edir.

Sonluluğu Sonsuzluq kimi təqdim edir, təlqin edir.

Qeyri-Kamilliyi Kamillik kimi təqdim edir, təlqin edir.

Cəmiyyət Yalançı, Nisbi Ruhaniyyat yaradır; onu Doğru, Mütləq Ruhaniyyat kimi təqdim edir, təlqin edir.

Yalançı, Ötəri Ruhaniyyat yaradır; onu Doğru, Əzəli Ruhaniyyat kimi təqdim edir, təlqin edir.

Yalançı, Keçici Ruhaniyyat yaradır; onu Doğru, Əbədi Ruhaniyyat kimi təqdim edir, təlqin edir.

Yalançı, Sonlu Ruhaniyyat yaradır; onu Doğru, Sonsuz Ruhaniyyat kimi təqdim edir, təlqin edir.

Yalançı, Qeyri-Kamil Ruhaniyyat yaradır; onu Doğru, Kamil Ruhaniyyat kimi təqdim edir, təlqin edir.

Cəmiyyət Ağalıq-Nökərlik əsasında qurulub; Ağalıq-Nökərlik Xeyirə qarşıdır, Ədalətə qarşıdır, Həqiqətə qarşıdır – deməli, Ruhaniyyata qarşıdır.

Cəmiyyət Hamılaşma əsasında qurulub; Hamılaşma Xeyirə qarşıdır, Ədalətə qarşıdır, Həqiqətə qarşıdır – deməli, Ruhaniyyata qarşıdır.

Cəmiyyət Təbəqələşmə əsasında qurulub; Təbəqələşmə Xeyirə qarşıdır, Ədalətə qarşıdır, Həqiqətə qarşıdır – deməli, Ruhaniyyata qarşıdır.

Cəmiyyət Özgələşmə əsasında qurulub; Özgələşmə Xeyirə qarşıdır, Ədalətə qarşıdır, Həqiqətə qarşıdır – deməli, Ruhaniyyata qarşıdır.

Cəmiyyət Siyasət əsasında qurulub; Siyasət Həqiqət tanımır, – deməli, Ruhaniyyat tanımır.

Cəmiyyət Ağalıq-Nökərlik Ruhsuzluğunu Ədalət kimi təqdim edir, təlqin edir; Həqiqət kimi təqdim edir, təlqin edir; Xeyir kimi təqdim edir, təlqin edir.

Hamılaşma Ruhsuzluğunu Ədalət kimi təqdim edir, təlqin edir; Həqiqət kimi təqdim edir, təlqin edir; Xeyir kimi təqdim edir, təlqin edir.

Təbəqələşmə Ruhsuzluğunu Ədalət kimi təqdim edir, təlqin edir; Həqiqət kimi təqdim edir, təlqin edir; Xeyir kimi təqdim edir, təlqin edir.

Özgələşmə Ruhsuzluğunu Ədalət kimi təqdim edir, təlqin edir; Həqiqət kimi təqdim edir, təlqin edir; Xeyir kimi təqdim edir, təlqin edir.

Yalanla qorunur, Yalanı qoruyur.

Cəmiyyətlə Ruhaniyyatın Yadlığı yaranır. Cəmiyyət – İnsan istəmir, Ağa istəyir, Nökər istəyir; Ruhaniyyat – İnsan istəyir.

Cəmiyyət – Fərdiyyət istəmir, Alət istəyir; Ruhaniyyat – Fərdiyyət istəyir.

Cəmiyyət – Birlik istəmir, Təbəqə istəyir; Ruhaniyyat – Birlik istəyir.

Cəmiyyət – Doğmalıq istəmir, Özgəlik istəyir; Ruhaniyyat – Doğmalıq istəyir.

Cəmiyyət – Ağalığı-Nökərliyi qoruyur, Ruhaniyyat İnsaniliyi.

Cəmiyyət Təbəqələşməni qoruyur, Ruhaniyyat İnsaniliyi.

Cəmiyyət Hamılaşmanı qoruyur, Ruhaniyyat İnsaniliyi.

Cəmiyyət – Özgələşməni qoruyur, Ruhaniyyat İnsaniliyi.

Cəmiyyət – Hakimçiliyi qoruyur, İnsan – Ruhaniyyatı.

Cəmiyyət İnsanı İnsanilikdən ayırmağa – onu güzəran, mənsəb, təltiflər, rütbələr, vəsiqələr təlqininə salmağa çalışır.

Özünü Həqiqətin ölçüsü kimi təqdim edir, təlqin edir.

Ədalətin ölçüsü kimi təqdim edir, təlqin edir.

Xeyirin ölçüsü kimi təqdim edir, təlqin edir.

Cəmiyyət Təqdimi, Təlqini Zorla birləşir; Həqiqətsizlik Zorla qorunur; Ədalətsizlik Zorla qorunur; Xeyirsizlik Zorla qorunur.

Zorla yaranan İnam – İnamsızlıq olur.

Zorla yaranan İdrak – İdraksızlıq olur.

Zorla yaranan Mənəviyyat – Mənəviyyatsızlıq olur.

Zorla yaranan İradə – İradəsizlik olur.

Ruhaniyyat Zora təslim olmur; İnsan Məna Yolundan dönmür; Cəmiyyət Ruhsuzluğundan çıxmaq, Ruhani Birliyə yüksəlmək istəyiylə yaşayır.

Cəmiyyət – Mənaçılıqdan yaranmayıb – Mənfəətçilikdən yaranıb; Məhəbbət üstə yaranmayıb – Təmənna üstə yaranıb; Kamillik Ehtirasından yaranmayıb – Özünümühafizə zərurətindən yaranıb; Mənəviyyat üstə yaranmayıb – Maddiyyat üstə yaranıb.

Cəmiyyət İnsan Birliyi olmayıb, İnsan cəmi olub əslində.

İnsan cəmiyyətdə cismaniliyini qoruya bilib, həm də Ruhaniliyini cəmiyyətdən qorumalı olub.

Can qoruyan, Ruh alan cəmiyyətə düşüb İnsan.

İnsan hünər göstərib, Ruhunu cəmiyyətdən qoruya bilib.

Ruhaniyyat İnsaniliyi cəmiyyətdən qoruyub.

5. RUHANİYYAT – TARİX

Ruhaniyyat Tarixdən üstündür. Çünki Tarix – Mütləq İnam tanımır – Nisbi İnam tanıyır; Mütləq İdrak tanımır – Nisbi İdrak tanıyır; Mütləq Mənəviyyat tanımır – Nisbi Mənəviyyat tanıyır; Mütləq İradə tanımır – Nisbi İradə tanıyır.

Tarixdə Nisbi İnam dəhşətli, fəlakətli İnamsızlıq törədib, Nisbi İdrak dəhşətli, fəlakətli İdraksızlıq törədib, Nisbi Mənəviyyat dəhşətli, fəlakətli Mənəviyyatsızlıq törədib, Nisbi İradə dəhşətli, fəlakətli İradəsizlik törədib.

Tarix İnsaniliyə xidmət eləməyib, İctimailiyə xidmət eləyib; İnsandakı canavarı öldürməyib, İnsandakı tülkünü öldürməyib, İnsandakı ilanı öldürməyib – təsdiqləyib.

Tarix – canavarlıq meydanı olub, tülkülük meydanı olub, ilanlıq meydanı olub.

Tarix – Zora yarayıb, Hiyləyə yarayıb, Fatehliyə yarayıb; Zalımlıq – Məzlumluq yaradıb, Qandan yoğrulub, möhtəşəm Yadlıq, Yağılıq törədib, Mərhəmətə, Məhəbbətə qarşı durub.

Tarixdə çox vaxt Şər – Xeyir əvəzi olub, Zülm Ədalət əvəzi olub, Yalan – Həqiqət əvəzi olub, Əsarət – Azadlıq əvəzi, Mütilik – Ləyaqət əvəzi olub.

Tarix – İnsanilik üzərində Yüksəlib, İnsaniliyi alçalda-alçalda Yüksəlib, Möhtəşəm Xudbinlik üzərində Yüksəlib, Hakimiyyət Ehtirası üzərində Yüksəlib; Dünyanı Hakimlərə tapşırıb; – Hakimlər İdarə adı altında Dünyanı əllərində oynadıblar və bu – Qüdrət sayılıb, Fərd tanımayıb, Ordu tanıyıb, ordu vasitəsiylə Ölkələr zəbt olunub – Fərd bilinməyib, görünməyib.

Tarix – Daxili Dünya tanımayıb, Zahiri Dünyaya yiyələnib.

O, Hünərli, Qüdrətli, Fədakar Şəxslər görüb, amma mahiyyətcə onlara qarşı olub; Səhlə yarayıb – Babəkə yaramayıb; Teymura yarayıb – Nəimiyə yaramayıb; Sərsəri Kaliqulaya, iyrənc Nerona gərək olub; Qladiator meydançaları yaradıb, Nəsimiləri dabanından

soyub, Yan Qusları tonqallarda yandırıb, Dünyanı fatehlərə tapşırıb, ölkələri imperiyalar tapdağı eləyib.

Tarix Saf, Müqəddəs, Dahi Şəxsiyyətlər görüb, ancaq onlara qarşı olub, Sokratlara zəhər içirdib, İsaları çarmıxa çəkib, sonradan onlara sahib çıxıb; – tarixi gedişatda Zorla Riya daim qoşalaşıblar: Zorun görə bilmədiyini Riya görüb.

Tarixin yaratdığı Dünyada İnsaniliyə yer olmayıb: Quldarlıq adlanan İctimai Dünya İnsaniliyə qarşı olub; Feodalizm adlanan İctimai Dünya İnsaniliyə qarşı olub; Kapitalizm adlanan İctimai Dünya İnsaniliyə qarşı olub; Sosializm adlanan İctimai Dünya İnsaniliyə qarşı olub.

Tarixi Gedişat Zamanlara, Dövrlərə, illərə, aylara bölünür, ancaq Antiinsaniliyində sabitdir; ən İnsanşüarlı hərəkatlar, inqilablar son nəticədə insana qarşı çevrilir.

İnsaniliyi yaşadan Ruhaniyyat olur: Tarix İnsana zülm eləyir, ancaq onun Ruhani mahiyyətini öldürə bilmir; İnsan Mənadan, Mahiyyətdən, Mütləqdən ayrılmır – Xeyirdən, Ədalətdən, Həqiqətdən ayrılmır.

Dəhşətli, Fəlakətli vəziyyətdə belə, onları yaşadır; Ruhaniyyat Tarix üzərində qələbə çalır; İnsan öz Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Mahiyyətini itirmir.

İnsan özünü Ruhaniyyat üstündə qura bilir, İmkansızlıqdan İmkan yaradır; Tarix üzərində Yüksələ bilir, Ruhani Hünər göstərir, Dünyanın Mənasını özündə gəzdirir, İnsaniliyini tarixin qanlı caynağından qoruyur.

Bu səbəbdən də Ruhaniyyat tarixə təsir edə bilir, onu dəyişdirə bilir.

Tarixdə İnsani nə varsa – Ruhaniyyat əməlidir əslində, çünki Tarix – İnsanilik Yönü deyil; Tarix Yolu – İnsanilik üstündən keçir.

Tarixin İnamı – Zordur, Hiylədir;

İdrakı – Zordur, Hiylədir;

Mənəviyyatı – Zordur, Hiylədir;

İradəsi – Zordur, Hiylədir.

Tarix Zora, Hiyləyə xidmət eləyir, – Zor, Hiylə Hünərə qarşıdır.

Əsil Tarixi qəhrəmanlar Tarixi Gedişata qarşı çıxırlar.

Xəlifə gedişatına qarşı çıxan Babək kimi, İmperiya gedişinə qarşı çıxan Spartak kimi. Babəki, Spartakı Yüksək Ruhaniyyat – Azadlıq Tələbi ayağa qaldırmışdı.

Əslində Tarixi Gedişat azadlığın xeyrinə olmayıb. Tarixi Qəhrəmanlar Tarixə qarşı olublar.

Tarix Qəhrəmanlara divan tutub.

Tarix İnsanı ayaqlar altına salanda – Ruhaniyyat İnsanı ayağa qaldırıb.

Tarix – Dünyanın Mənasından uzaqlaşıb, İnsanın Mənasından uzaqlaşıb.

Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənası – Mütləqdir, Tarixdə hər şey Nisbidir;

Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənası – Əzəlidir, Tarixdə hər şey Ötəridir;

Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənası – Əbədidir, Tarixdə hər şey Keçicidir;

Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənası – Sonsuzdur, Tarixdə hər şey Sonludur;

Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənası Kamildir – Tarixdə hər şey Qeyri-Kamildir.

Tarix – Şərli Xeyir yaradır; Tarixin Xeyrinə Şər qatılır, Xeyirdən Şər törəyir.

Tarix Ədalətsiz Ədalət yaradır; Tarixin Ədalətinə Ədalətsizlik qatılır; Ədalətindən Ədalətsizlik törəyir.

Tarix Yalançı Həqiqət yaradır; Tarixin Həqiqətinə Yalan qatılır; Həqiqətindən Yalan törəyir.

Tarix Yolu – Mənadan ayrılma Yolu olur əslində.

Dünya Fatehliyində Dünya Mənadan ayrılır. Həyat Fatehliyində Həyat Mənadan ayrılır. İnsan Fatehliyində İnsan Mənadan ayrılır.

Tarixi Gedişatda dəhşətli, fəlakətli Mənasızlıq yaranır.

Ölkələr Ölkələrə qarşı durur, Xalqlar Xalqlara qarşı, İnsan İnsana qarşı...

Tarix Müqəddəsliyin üstündən adlayıb keçir;
Saflığın üstündən adlayıb keçir;
Ədalətin üstündən adlayıb keçir;
Həqiqətin üstündən adlayıb keçir;
Xeyirin üstündən adlayıb keçir;

Tarix əslində Gen Dünyanı İnsanın başına dar eləyir.

Zahiri zənginlik arxasında daxili yoxsulluq gəzdirir Tarix; – İnsanı Yüksəltmir, Qaldırmır – Zəbt edir; İnsana xidmət eləmir – İnsan Tarixə xidmət eləyir.

İnsan üzərində Tarix Qismətçiliyi yaranır – Dəhşətli, Fəlakətli.

Tarix İnsanı buxovlayır: Tarix genişləndikcə İnsaniliyin yeri daralır.

Tarixdən üstün olmaq Tələbi yaranır.

İnsanın Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Ruhani Mahiyyətindən...

6. RUHANİYYAT – TƏBİƏT

İnsan Təbiətə Ruhani Münasibət bəsləyir: özüylə Təbiət arasında Məna Birliyini anlayır; Təbiətdə İnsanilik görür; onda İnsani hallar duyur; Təbiətə vurulur; daxili Dünyasını Təbiət vasitəsiylə ifadə eləyir; Təbiətdə özünü görür, özündə Təbiəti.

İnsan Təbiətə həm də Qeyri-Ruhani münasibət bəsləyir: özüylə Təbiət arasındakı Doğmalığı unudur; daxilindəki Ağalıq hissi onu Təbiətə qarşı çevirir; Yırtıcılıq hissi onu Təbiətlə Yağılaşdırır; İnsan Təbiətə qənim kəsilir; İnsanla Təbiət arasındakı Ahəng pozulur; Təbiətlə Yağılıq mahiyyətcə İnsaniliklə Yağılıq olur; – İnsan özü-özünə Yağı olur; Təbiətə qarşı qəddarlıq onu Mənəvi iflasa gətirib çıxarır.

Beləliklə də İnsan Təbiətə münasibətində ikiləşir.

Həm də İnsanın cismani Tələbləri onu Ümumcanlı Çarpışmaya sövq edir: bir canlının yaşaması üçün başqa canlı ölməlidir; İnsan heyvan qatili olur, olmalıdır; bu baxımdan onun halı başqa heyvanlardan fərqlənmir; ancaq Xisləti fərqlənir, çünki İnsan heyvanlardan fərqli olaraq, Mənanın təkcə Təzahürü deyil, həm də İfadəsidir; O, Mənanı ömründə gəzdirir; təbiidir ki, həmin Mənayla Maddi Tələb arasında Ziddiyyət yaranır və bu ziddiyyəti İnsan yaşadıqca daha çox anlamağa başlayır.

Təbiətlə münasibətdə İnsan həm İnsanilik ifadə eləyir, həm Qeyri-İnsanilik.

İnsan cismani tələblərdən asılı olduğu dərəcədə qeyri-insanilik ifadə eləyir; ruhani tələblərdən asılı olduğu dərəcədə insanilik ifadə eləyir.

Eyni zamanda İnsan Təbiət əsasında öz Dünyasını qurur: Təbiətə İnsani Ruh gətirir; səsdən musiqi, daşdan heykəl yaradır; şəhərlər salır, təsərrüfat qurur, təbiətə xas olan gözəlliyə insani gözəllik calayır, təbiətə təzə Ruh, Məna verir.

İnsan Təbiət əsasında Təbiətdən Yüksəyi yaradır – bu, İnsanın Təbiətə münasibətində Ruhaniyyatın Təsdiqi olur.

İnsan Təbiətə təkcə faydalıq baxımından yanaşa bilmir; o bu münasibəti ötür; – onun təbiətlə təmasında Təmənnayla Təmənnasızlıq qoşalaşır, Ruhaniyyatla Qeyri-Ruhaniyyat üzləşir.

Bu ikilik İnsanın ən dərin faciələrindən biridir əslində.

Təbiətin Nizamında, Gözəlliyində, Ülviliyində Mütləqilik yaşayır; – Təbiət həm də yaratdığını öldürür, açdığını soldurur; Vəhşiliyə yarayır, cəlladlığa yarayır və bununla da Mütləqiliyə qarşı durur.

Təbiətdə Nizam, Gözəllik, Ülvilik adlı Əzəlilik var və Nizamsızlıq, Eybəcərlik, Bəsitlik adlı Ötərilik var.

Təbiətdə Nizam, Gözəllik, Ülvilik adlı Əbədilik var və Nizamsızlıq, Eybəcərlik, Bəsitlik adlı Keçicilik var.

Təbiətdə Nizam, Gözəllik, Ülvilik adlı Sonsuzluq var və Nizamsızlıq, Eybəcərlik, Bəsitlik adlı Sonluluq var.

Təbiətdə Nizam, Gözəllik, Ülvilik adlı Kamillik var və Nizamsızlıq, Eybəcərlik, Bəsitlik adlı Qeyri-Kamillik var.

Təbiətdə Nizam, Gözəllik, Ülvilik adlı Xeyir var və Nizamsızlıq, Eybəcərlik, Bəsitlik adlı Şər var.

İnsan Mənaya həm də Təbiət vasitəsiylə çatır, Təbiət Nizamında, Gözəlliyində, Ülviliyində Məna arayır.

Təbiət İnsana Mənadan xəbər verir; Mənanı nişan verir; Məna əlamətləri, nişanları, rəmzləri göstərir.

Ruhaniyyat Mənayla Təbiət Birliyi yaradır, həm də həmin Birliyi naqisliyə qarşı qoyur: Təbiətdəki Nizam, Gözəllik, Ülvilik Məna Biçimi kimi duyulur.

Təbiətin Ruh aləmində İnsanlaşması baş verir: Qürub çağının Kədəri, Çayın Mahnısı, Dağın Vüqarı, Göyün Müqəddəsliyi yaranır.

Bədiiyyat İnsanlaşmış Təbiəti vəsf edir.

Ruhaniyyatda həm də İnsan Təbiətləşir: Amal Günəşləşir; Duyğu Bulaqlaşır, Dənizləşir; Ürək Göyləşir.

İnsan özünü Mənalandırdığı dərəcədə Təbiəti Mənalandırır; Özünü Təbiət vasitəsiylə də Mənalandırır.

O, özünü Mənalandırma Pilləlğriylə Ucaltdıqca, Təbiəti də Mənalandırma Pillələriylə Ucaldır.

İnsan Mənadan uzaq olduğu dərəcədə Təbiətdən uzaq olur; Mənaya yaxın olduğu dərəcədə Təbiətə yaxın olur.

Bu baxımdan Təbiət cəmiyyətdən əsaslı surətdə fərqlənir.

Təbiət də Cəmiyyət kimi İnsana, onun aqibətinə biganədir: Fəsillər İnsanı nəzərə almır; Təbiət Qanunları İnsanı nəzərə almır.

Ancaq İnsan Təbiətlə Daxilən, Üzvi surətdə bağlıdır; Təbiətdəki Nizam, Ülvilik, Gözəllik – Məna çalarlarıdır, bu cəhətdən İnsan Təbiətlə Təndir, Birdir; Təbiət Mahiyyətcə Ruhaniyyata Zidd deyil, Cəmiyyət isə Ruhaniyyata Ziddir.

Təbiət İnsanı nəzərə almır, ancaq İnsaniliyə xidmət edir, çünki Mahiyyətin, Mənanın nişanəsidir; Cəmiyyət isə Qeyri-Ruhaniliyin təsdiqidir, bu səbəbdən də Cəmiyyət-Təbiət Təzadında İnsan Təbiətin tərəfindədir, Cəmiyyətin tərəfində deyil.

Cəmiyyət İnsanlar tərəfindən yaradılır, ancaq İnsaniliyə qarşı durur.

Təbiət İnsanlardan kənarda yaranır – ancaq İnsaniliyə uyğun olur.

Cəmiyyət "Nizamı" – əslində Ruhsuzluqdur; çünki Ağalaşma, Nökərləşmə, Hamılaşma, Özgələşmə, Təbəqələşmə əsasında qurulub; Cəmiyyət "Gözəlliyi" – əslində Ruhsuzluqdur; çünki Ağalaşma, Nökərləşmə, Hamılaşma, Özgələşmə, Təbəqələşmə əsasında yaranıb; Cəmiyyət "Ülviyyəti" – əslində Ruhsuzluqdur; çünki Ağalaşma, Nökərləşmə, Hamılaşma, Özgələşmə, Təbəqələşmə əsasında yaranıb.

Təbiətdəki Nizam – Mahiyyət Biçimidir; Təbiətdəki Gözəllik, Ülvilik – Mahiyyət Biçimidir.

Təbiətdəki Nizamsızlıq, Eybəcərlik, Bayağılıq Təbiəti İkiləşdirir.

Təzahür – Mənaya qarşı çevrilir.

Ötərilik – Əzəliliyə qarşı çevrilir.

Keçicilik – Əbədiliyə qarşı çevrilir.

Sonluluq – Sonsuzluğa qarşı çevrilir.

Qeyri-Kamillik Kamilliyə qarşı çevrilir.

Təbiət özündəki ikiliyi yaşadır; İnsan Təbiətdəki İkiliyə qarşı çıxır; Mahiyyəti Təzahürdən, Nizamı Nizamsızlıqdan, Ülviliyi Bəsitlikdən ayırır.

İstehsalatda İnsan Təbiətə Təmənnalı münasibət bəsləyir; – İstehsalat İnsana yarayır, İnsaniliyə yaramır.

İstehsalatsız İnsan Həyatı yoxdur, ancaq İstehsalatda İnsan Təbiətə Ruhani Münasibətindən keçməli olur.

Bu, İnsanın Təbiətlə bağlı ikinci böyük faciəsidir əslində.

İstehsalat vasitəsiylə İnsan Təbiətdən Maddi Fayda götürür; əslində isə İnsanın Təbiətə münasibəti Maddi Faydalıq istəyindən qat-qat Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

İnsan Təbiətdə Ruhani, Mütləq, Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Məna arayır, tapır.

Öz Ruhani Mahiyyətiylə Təbiət arasında Birlik arayır, tapır, – Təbiəti İnsaniləşdirir, özünü Təbiətləşdirir.

Beləliklə də maddi həyatın əsası olan İstehsalat Təbiət ilə İnsan arasındakı Ruhani Ahəngi pozur, əslində İnsan bu Ruhani Ahəngi pozduğu üçün yaşayır, məhv olmur; ancaq bu dərin ziddiyyət, İkilik, Faciə İnsandakı Ağalığa yarayır; Ağalıq İnsanı Təbiətə qarşı qoyur; Təbiətlə İnsan münasibətinə Yadlıq, Yağılıq gətirir. İnsan İstehsalatsız yaşaya bilmir, həm də İstehsalatda Təbiətlə Ruhani Münasibətini saxlaya bilmir.

İstehsalatda Təbiət-İnsan əlaqələri əvəzinə İstehsal və İstehsalçı əlaqələri yaranır ki, burada İnsanilaşən Təbiət və Təbiətləşən İnsan görünmür, – İstehsallaşan Təbiət və İstehsalçılaşan İnsan görünür.

Ruhaniyyat İnsan-Təbiət birliyini Təbiətin özündən, İnsandan, İstehsaldan qoruyur: Ruhaniyyat – İnsanı Yaşayışından artıq eləyir.

7. RUHANİYYAT – HİSSİYYAT

Ruhaniyyat İnsanda Mənalı Hisslər yaradır – Hissləri Mənalandırır.

Hisslər Ruhaniyyatda Məna keyfiyyəti kəsb edir və İnsan başqa canlılardan köklü surətdə fərqlənir.

İnsan Məhəbbət səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Məhəbbət özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

İnsan Fədakarlıq səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Fədakarlıq özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

İnsan Etiqad səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Etiqad özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

İnsan Müqəddəslik səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Müqəddəslik özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

İnsan Heyrət səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Heyrət özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

İnsan Doğmalıq səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Doğmalıq özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

İnsan Təmənnasızlıq səviyyəsinə Yüksəlir; – başqa canlılardan köklü surətdə Fərqlənir.

Təmənnasızlıq özündə Mütləqilik gəzdirir, Əzəlilik gəzdirir, Əbədilik gəzdirir, Sonsuzluq gəzdirir, Kamillik gəzdirir.

Ruhaniyyat İnsanı canlı aləm üzərində Yüksəldir. Ancaq İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Məhəbbəti Cəlladlıqla qoşalaşdırır; Məhəbbət İnsanı canlı aləm üzərində Yüksəldir; Cəlladlıq İnsanı canlı aləm səviyyəsinə endirir; Məhəbbətdə İnsan Mənaya qalxır, Cəlladlıqda Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Cəlladlığı Məhəbbətlə öldürmək vəzifəsi çıxır.

İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Fədakarlığı Xudbinliklə qoşalaşdırır; Fədakarlıq İnsanı canlı aləm üzərində Yüksəldir; Xudbinlik onu canlı aləm səviyyəsinə endirir; Fədakarlıqda İnsan Mənaya qalxır, Xudbinlikdə Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Xudbinliyi Fədakarlıqla öldürmək vəzifəsi çıxır.

İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Etiqadı Etiqadsızlıqla qoşalaşdırır; Etiqad İnsanı canlı aləm üzərində Yüksəldir; Etiqadsızlıq onu canlı aləm səviyyəsinə endirir; Etiqadda İnsan Mənaya qalxır, Etiqadsızlıqda Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Etiqadsızlığı Etiqadla öldürmək vəzifəsi çıxır.

İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Müqəddəsliyi Hərcayiliklə qoşalaşdırır; Müqəddəslik İnsanı canlı aləm üzərində Yüksəldir; Hərcayilik onu canlı aləm səviyyəsinə endirir; Müqəddəslikdə İnsan Mənaya qalxır, Hərcayilikdə Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Hərcayiliyi Müqəddəsliklə öldürmək vəzifəsi çıxır.

İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Heyrəti Həsədlə qoşalaşdırır; Heyrət İnsanı canlı aləm üzərində qaldırır; Həsəd onu canlı aləm səviyyəsinə endirir; Heyrətdə İnsan Mənaya qalxır, Həsəddə Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Həsədi Heyrətlə öldürmək vəzifəsi çıxır.

İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Doğmalığı Yadlıqla qoşalaşdırır; Doğmalıq İnsanı canlı aləm üzərində qaldırır; Yadlıq onu canlı aləm

səviyyəsinə endirir; Doğmalıqda İnsan Mənaya qalxır, Yadlıqda Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Yadlığı Doğmalıqla öldürmək vəzifəsi çıxır.

İnsandakı Qeyri-Ruhanilik Təmənnasızlığı Təmənnayla qoşalaşdırır; Təmənnasızlıq İnsanı canlı aləm üzərində Yüksəldir; Təmənna onu canlı aləm səviyyəsinə endirir; Təmənnasızlıqda İnsan Mənaya qalxır, Təmənnada Gerçəkliyə düşür.

İnsanın qarşısına Təmənnanı Təmənnasızlıqla öldürmək vəzifəsi çıxır.

Məhəbbətdə İnsanla İnsan arasında Məna Birliyi Təsdiq olunur; İkilik aradan qalxır, – İnsan Gerçəklik həddini ötür.

Fədakarlıqda İnsanla İnsanlıq arasında Məna Birliyi Təsdiq olunur; İkilik aradan qalxır, – İnsan Gerçəklik səddini ötür.

Etiqadda İnsanla İnsanlıq arasında Məna Birliyi Təsdiq olunur; İkilik aradan qalxır, – İnsan Gerçəklik səddini ötür.

Müqəddəslikdə İnsan Mənalanır, Məna İnsanlaşır; İkilik aradan qalxır, – İnsan gerçəklik səddini ötür.

Heyrətdə İnsan Mənaya Qapılır; İkilik aradan qalxır, – İnsan gerçəklik səddini ötür.

Doğmalıqda İnsani Münasibətlər Mənalanır; İkilik aradan qalxır, – İnsan gerçəklik səddini ötür.

Təmənnasızlıqda İnsani Əməl Mənalanır, İkilik aradan qalxır, – İnsan gerçəklik səddini ötür.

Məhəbbətdə yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Fədakarlıqda yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Etiqadda yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Müqəddəslikdə yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Heyrətdə yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Doğmalıqda yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Təmənnasızlıqda yaranan Ruhani Birlik – Hissiyyatı Məna səviyyəsinə Yüksəldir.

Məhəbbət Hissi – Mütləq Hiss olur.

Fədakarlıq Hissi – Mütləq Hiss olur.

Etiqad Hissi – Mütləq Hiss olur.
Müqəddəslik Hissi – Mütləq Hiss olur.
Heyrət Hissi – Mütləq Hiss olur.
Doğmalıq Hissi – Mütləq Hiss olur.
Təmənnasızlıq Hissi – Mütləq Hiss olur.
Hissiyyat zirvəsində İnsan Mütləqə çatır.

Ancaq bütünlüklə İnsan Həyatı Hissiyyat zirvəsinə çatmır, bu səbəbdən də Mütləqə çatmır.

Məhəbbət Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Məhəbbət Dağından enə bilir.

Fədakarlıq Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Fədakarlıq Dağından enə bilir.

Etiqad Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Etiqad Dağından enə bilir.

Müqəddəslik Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Müqəddəslik Dağından enə bilir.

Heyrət Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Heyrət Dağından enə bilir.

Doğmalıq Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Doğmalıq Dağından enə bilir.

Təmənnasızlıq Dağına hər kəs çıxmır və İnsan Təmənnasızlıq Dağından enə bilir.

Əslində Məhəbbət ümuminsan həyatını qabaqlayır.
Fədakarlıq ümuminsan həyatını qabaqlayır.
Etiqad ümuminsan həyatını qabaqlayır.
Müqəddəslik ümuminsan həyatını qabaqlayır.
Heyrət ümuminsan həyatını qabaqlayır.
Doğmalıq ümuminsan həyatını qabaqlayır.
Təmənnasızlıq ümuminsan həyatını qabaqlayır.

Məhəbbət – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Fədakarlıq – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Etiqad – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Müqəddəslik – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Heyrət – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Doğmalıq – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Təmənnasızlıq – ümuminsan həyatından üstün olur, Ümuminsan Həyatının üzərində Yüksəlir, həm də onu Yüksəldir.

Ruhaniyyat Yüksək Hissiyyat Qurucusudur – Məhəbbət Qurucusu, Fədakarlıq Qurucusu, Etiqad Qurucusu, Müqəddəslik Qurucusu, Heyrət Qurucusu, Doğmalıq Qurucusu, Təmənnasızlıq Qurucusu.

8. RUHANİYYAT – FƏRDİYYƏT

İnsan Mənayla Fərdiyyət vasitəsiylə Birləşir; Özünəməxsusluq, Bənzərsizlik – Mənayla Təndir; Fərd Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənasını Daxilində gəzdirir.

Fərdiyyət Şəraitdən Üstündür, Məna Şəraitdən Üstündür, bu səbəbdən də Fərdiyyət ilə Məna arasında Doğmalıq yaranır.

Fərdiyyət Mühitdən Üstündür, Məna Mühitdən Üstündür, bu səbəbdən də Fərdiyyət ilə Məna arasında Doğmalıq yaranır.

Fərdiyyət Cəmiyyətdən Üstündür, Məna Cəmiyyətdən Üstündür, bu səbəbdən də Fərdiyyət ilə Məna arasında Doğmalıq yaranır.

Fərdiyyət Ağalaşma Həqarətinə Ziddir; – bu səbəbdən də Mənayla Təndir.

Fərdiyyət Nökərləşmə Həqarətinə Ziddir; – bu səbəbdən də Mənayla Təndir.

Fərdiyyət Təbəqələşmə Həqarətinə Ziddir; – bu səbəbdən də Mənayla Təndir.

Fərdiyyət Hamılaşma Həqarətinə Ziddir; – bu səbəbdən də Mənayla Təndir.

Fərdiyyət Özgələşmə Həqarətinə Ziddir; – bu səbəbdən də Mənayla Təndir.

Ağa Fərdiyyəti olmur – Ağa səlahiyyəti olur.

Nökər Fərdiyyəti olmur – Nökər xidməti olur.

Təbəqə Fərdiyyəti olmur – Təbəqə İmtiyazı olur.

Hamılaşma Fərdiyyəti olmur – Hamılaşma Eyniyyəti olur.

Özgələşmə Fərdiyyəti olmur – Özgələşmə Yadlığı olur.

Fərdiyyət – Özümlük Tələbidir:

Özümlük – Müstəqil İnam deməkdir. Qeyri-Müstəqil İnam – əslində İnamsızlıqdır.

Bu səbəbdən də Fərdiyyət – İnam Yoludur.

Özümlük – Müstəqil İdrak deməkdir. Qeyri-Müstəqil İdrak – əslində İdraksızlıqdır.

Bu səbəbdən də Fərdiyyət – İdrak Yoludur.

Özümlük – Müstəqil Mənəviyyat deməkdir. Qeyri-Müstəqil Mənəviyyat – əslində Mənəviyyatsızlıqdır.

Bu səbəbdən də Fərdiyyət – Mənəviyyat Yoludur.

Özümlük – Müstəqil İradə deməkdir. Qeyri-Müstəqil İradə – əslində İradəsizlikdir.

Bu səbəbdən də Fərdiyyət – İradə Yoludur.

Fərdiyyətin Ağalaşmaya qarşı Döyüşü – Məna uğrunda Döyüşdür əslində.

Nökərləşməyə qarşı Döyüşü – Məna uğrunda Döyüşdür əslində.

Hamılaşmaya qarşı Döyüşü – Məna uğrunda Döyüşdür əslində.

Təbəqələşməyə qarşı Döyüşü – Məna uğrunda Döyüşdür əslində.

Özgələşməyə qarşı Döyüşü – Məna uğrunda Döyüşdür əslində.

Xudbinlik – Mahiyyətcə Fərdiyyətsizlikdir, Mənasızlıqdır, Özümsüzlükdür; – İnamsızlıqdır, İdraksızlıqdır, Mənəviyyatsızlıqdır, İradəsizlikdir, Məhəbbətsizlikdir, Etiqadsızlıqdır, Heyrətsizlikdir.

Xudbin İnam olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin İdrak olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin Mənəviyyat olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin İradə olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin Məhəbbət olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin Fədakarlıq olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin Heyrət olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin Doğmalıq olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Xudbin Təmənnasızlıq olmur – Xudbin Fərdiyyət olmur.

Ağalıq Fərdiyyəti Rəiyyətləşdirməyə çalışır.

Ruhaniyyat Fərdiyyəti Ağalıqdan qoruyur.

Nökərlik Fərdiyyəti Mütiləşdirməyə çalışır.

Ruhaniyyat Fərdiyyəti Nökərlikdən qoruyur.

Hamılaşma Fərdiyyəti Özümsüzləşdirməyə çalışır.

Ruhaniyyat Fərdiyyəti Hamılaşmadan qoruyur.

Təbəqə Fərdiyyəti Cəmiyyətləşdirməyə çalışır.

Ruhaniyyat Fərdiyyəti Təbəqədən qoruyur.

Özgələşmə Fərdiyyəti Mənasızlaşdırmağa çalışır.

Ruhaniyyat Fərdiyyəti Özgələşmədən qoruyur.

Fərdiyyətdən Birlik yaranır, Rəiyyətdən – cəmlik. Birlikdə Fərdiyyət Zənginləşir, Cəmlikdə – İtir.

Ağalar Birliyi olmur – Ağalar cəmi olur.

Nökərlər Birliyi olmur – Nökərlər cəmi olur.

Təbəqələr Birliyi olmur – Təbəqələr cəmi olur.

Hamılar Birliyi olmur – Hamılar cəmi olur.
Özgələr Birliyi olmur – Özgələr cəmi olur.
Ağalıq İnamı olmur – Fərdiyyət İnamı olur, Fərdiyyətlər İnamı olur.
Nökərlik İnamı olmur – Fərdiyyət İnamı olur, Fərdiyyətlər İnamı olur.
Təbəqə İnamı olmur – Fərdiyyət İnamı olur, Fərdiyyətlər İnamı olur.
Hamılıq İnamı olmur – Fərdiyyət İnamı olur, Fərdiyyətlər İnamı olur.
Özgəlik İnamı olmur – Fərdiyyət İnamı olur, Fərdiyyətlər İnamı olur.
Ağalıq İdrakı olmur – Fərdiyyət İdrakı olur, Fərdiyyətlər İdrakı olur.
Nökərlik İdrakı olmur – Fərdiyyət İdrakı olur, Fərdiyyətlər İdrakı olur.
Təbəqə İdrakı olmur – Fərdiyyət İdrakı olur, Fərdiyyətlər İdrakı olur.
Hamılıq İdrakı olmur – Fərdiyyət İdrakı olur, Fərdiyyətlər İdrakı olur.
Özgəlik İdrakı olmur – Fərdiyyət İdrakı olur, Fərdiyyətlər İdrakı olur.
Ağalıq Mənəviyyatı olmur – Fərdiyyət Mənəviyyatı olur, Fərdiyyətlər Mənəviyyatı olur.
Nökərlik Mənəviyyatı olmur – Fərdiyyət Mənəviyyatı olur, Fərdiyyətlər Mənəviyyatı olur.
Təbəqə Mənəviyyatı olmur – Fərdiyyət Mənəviyyatı olur, Fərdiyyətlər Mənəviyyatı olur.
Hamılıq Mənəviyyatı olmur – Fərdiyyət Mənəviyyatı olur, Fərdiyyətlər Mənəviyyatı olur.
Özgəlik Mənəviyyatı olmur – Fərdiyyət Mənəviyyatı olur, Fərdiyyətlər Mənəviyyatı olur.
Ağalıq İradəsi olmur – Fərdiyyət İradəsi olur, Fərdiyyətlər İradəsi olur.
Nökərlik İradəsi olmur – Fərdiyyət İradəsi olur, Fərdiyyətlər İradəsi olur.
Təbəqə İradəsi olmur – Fərdiyyət İradəsi olur, Fərdiyyətlər İradəsi olur.

Hamılıq İradəsi olmur – Fərdiyyət İradəsi olur, Fərdiyyətlər İradəsi olur.

Özgəlik İradəsi olmur – Fərdiyyət İradəsi olur, Fərdiyyətlər İradəsi olur.

Fərdiyyət Mütləqilik Qoruyucusudur.

Mütləqilik Təbəqələşəndə Nisbiləşir.
Hamılaşanda Nisbiləşir.
Özgələşəndə Nisbiləşir.
Ağalaşanda Nisbiləşir.
Nökərləşəndə Nisbiləşir.

Əzəlilik Təbəqələşəndə Ötəriləşir.
Hamılaşanda Ötəriləşir.
Özgələşəndə Ötəriləşir.
Ağalaşanda Ötəriləşir.
Nökərləşəndə Ötəriləşir.

Əbədilik Təbəqələşəndə Keçiciləşir.
Hamılaşanda Keçiciləşir.
Özgələşəndə Keçiciləşir.
Ağalaşanda Keçiciləşir.
Nökərləşəndə Keçiciləşir.

Sonsuzluq Təbəqələşəndə Sonlulaşır.
Hamılaşanda Sonlulaşır.
Özgələşəndə Sonlulaşır.
Ağalaşanda Sonlulaşır.
Nökərləşəndə Sonlulaşır.

Kamillik Təbəqələşəndə Qeyri-Kamilləşir.
Hamılaşanda Qeyri-Kamilləşir.
Özgələşəndə Qeyri-Kamilləşir.
Ağalaşanda Qeyri-Kamilləşir.
Nökərləşəndə Qeyri-Kamilləşir.

Təbəqələşmədə Özünəməxsusluq itir, Bənzərsizlik itir – Birlik yaranmır, Cəmlik yaranır.

Hamılaşmada Özünəməxsusluq itir, Bənzərsizlik itir – Birlik yaranmır, Cəmlik yaranır.

Özgələşmədə Özünəməxsusluq itir, Bənzərsizlik itir – Birlik yaranmır, Cəmlik yaranır.

Ağalaşmada Özünəməxsusluq itir, Bənzərsizlik itir – Birlik yaranmır, Cəmlik yaranır.

Nökərləşmədə Özünəməxsusluq itir, Bənzərsizlik itir – Birlik yaranmır, Cəmlik yaranır.

Fərdiyyət Təbəqələşməyə qarşı durur, Hamılaşmaya qarşı durur, Özgələşməyə qarşı durur, Ağalaşmaya qarşı durur, Nökərləşməyə qarşı durur, İnsaniliyi qoruyur, – Ruhaniliyi Təsdiq edir.

9. RUHANİYYAT – XALQ

Xalq – Fərdiyyətlər Birliyidir – bu səbəbdən də Ruhani Birlikdir; Xalq – cəmiyyətdən üstündür, çünki öz mahiyyəti etibarilə Təbəqələşməyə yaddır, Hamılaşmaya yaddır; Özgələşməyə, Ağalığa, Nökərliyə yaddır.

Təbəqələşməni, Hamılaşmanı, Özgələşməni, Ağalığı, Nökərliyi Mənafe münasibətləri yaradıb.

Xalq Ruhani münasibətlər əsasında yaranıb.
İnam münasibətləri əsasında.
İdrak münasibətləri əsasında.
Mənəviyyat münasibətləri əsasında.
İradə münasibətləri əsasında.
Mütləqilik Tələbatı əsasında.
Əzəlilik Tələbatı əsasında.
Əbədilik Tələbatı əsasında.
Sonsuzluq Tələbatı əsasında.
Kamillik Tələbatı əsasında.

Mənafe Münasibətləri – Təbəqə, Hamılaşma, Özgələşmə, Ağalıq, Nökərlik münasibəti – Xalq xislətinə ziddir; bu səbəbdən də Xalq həmişə Cəmiyyətdən artıq olub, yüksək olub: Quldarlıq Dövləti olub – Quldarlıq Xalqı olmayıb; Feodalizm Dövlət olub – Feodalizm Xalqı olmayıb; Kapitalizm Dövləti olub – Kapitalizm Xalqı olmayıb; Sosializm Dövləti olub – Sosializm Xalqı olmayıb.

Təbəqələrdən ibarət olan Xalq yoxdur – Cəmiyyət var.

Hamılaşmadan ibarət olan Xalq yoxdur – Cəmiyyət var.

Özgələşmədən ibarət olan Xalq yoxdur – Cəmiyyət var.

Ağalıqdan ibarət olan Xalq yoxdur – Cəmiyyət var.

Xalq Nizamlanan, Mənalanan Duyğu Birliyi əsasında yaranıb.

Nizamlanan, Mənalanan Fikir Birliyi əsasında yaranıb.

Nizamlanan, Mənalanan Duyğu, Fikir Birliyi Ənənə biçimi yaradıb.

Duyğu, Fikir Birliyindən Həyat Tərzi Birliyi törəyib – Adət Biçimində.

Xalq Fərdiyyətləri Ənənəylə birləşdirib, Adətlə Birləşdirib.

Ənənə Təbəqələşməyə Yad olub, Özgələşməyə Yad olub, Hamılaşmaya Yad olub, Ağalığa Yad olub, Nökərliyə Yad olub.

Mahiyyətcə Xalq həmişə özünə Yad olan Cəmiyyətdə yaşayıb.

Xalq doğma cəmiyyət tanımır; çünki Doğma Təbəqələşmə olmur; Doğma Özgələşmə olmur; Doğma Hamılaşma olmur; Doğma Ağalıq olmur; Doğma Nökərlik olmur; bu səbəbdən də Xalq cəmiyyətlərdən keçir.

İnsan Fərdiyyət vasitəsiylə Ruhaniyyata çatır, Xalq vasitəsiylə Ruhaniyyatı yaşadır; Xalq Ruhu adlanan Qüdrət yaranır.

Xalq Ruhu Mütləqilik əsasında Nizamlanan, Yenidən Qurulan Duyğu Birliyidir.

O, Fərdi Duyğuları rədd etmir, inkar etmir, Nizamlayır, Yenidən Qurur.

Xalq Ruhu – Mütləq Yönlü Duyğu Quruculuğudur; burada Fərdi Duyğular Zənginləşir, Yetkinləşir.

Xalq Ruhu Mütləqilik əsasında Nizamlanan, Yenidən Qurulan Fikir Birliyidir.

O, Fərdi Fikirləri rədd etmir, inkar etmir, Nizamlayır, Yenidən Qurur.

Xalq Ruhu – Mütləq Yönlü Fikir Quruculuğudur; burada Fərdi Fikirlər Zənginləşir, Yetkinləşir.

Xalq Ruhu – Mütləq Yönlü Həyat Tərzi Quruculuğudur; burada Həyat Tərzi Zənginləşir, Yetkinləşir.

Bu səbəbdən də Xalq Ruhu Zamandan Üstün olur, Şəraitdən Üstün olur, Mühitdən Üstün olur, Əzəliyə yön alır, Əbədiyə yön alır, Sonsuza Yön alır, Kamilə yön alır.

Xalq Fərdiyyəti yaşadır, Fərdiyyət Xalq Ruhunu daşıyır.

Zamandan Üstün olan Xalqa – Zaman Üstün olmaq istəyir; onu Zamanlaşdırmağa meyl eləyir; Mütləqilik Yönündən ayırmağa çalışır; – nisbilik, ötərilik, keçicilik, sonluluq, qeyri-kamillik Yönünə cəlb edir, cəzb edir.

Son nəticədə Xalq Zamandan Üstünlüyünü qoruya bilir, yaşada bilir.

Mühitdən Üstün olan Xalqa – Mühit Üstün olmaq istəyir; onu Mühitləşdirməyə meyl eləyir; Mütləqilik Yönündən ayırmağa çalışır;

– nisbilik, ötərilik, keçicilik, sonluluq, qeyri-kamillik Yönünə cəlb edir, cəzb edir.

Son nəticədə Xalq Mühitdən Üstünlüyünü qoruya bilir, yaşada bilir.

Şəraitdən Üstün olan Xalqa – Şərait Üstün olmaq istəyir; onu Şəraitləşdirməyə meyl eləyir; Mütləqilik Yönündən ayırmağa çalışır; – nisbilik, ötərilik, keçicilik, sonluluq, qeyri-kamillik Yönünə cəlb edir, cəzb edir.

Son nəticədə Xalq Şəraitdən Üstünlüyünü qoruya bilir, yaşada bilir.

Xalq – Bəşərin hissəsi deyil, İfadəsidir.

Bəşər – Xalqların cəmi deyil, Ümdəsidir.

Xalq – Bəşəri özündə gəzdirir.

Bəşər – Xalqları Təmsil eləyir.

Bəşər – Xalqlara bölünmür, Xalqlarda yaşayır.

Xalqların biri-biriylə döyüşü – əslində Bəşərə qarşı döyüşdür.

Xalqların Yadlaşması, Yağılaşması əslində Bəşərə qarşı Yadlıqdır, Yağılıqdır.

Bütün Müharibələr – əslində Dünya Müharibələridir.

Xalq – Nizamlanmış, Mənalanmış Fərdlərdir; Bəşər – Nizamlanmış, Mənalanmış Xalqlardır.

Müxtəlif Xalqlar var, ancaq Müxtəlif Bəşərilik yoxdur.

Vahid Bəşər var, ancaq Vahid Xalqdan ibarət Bəşəriyyət yoxdur.

Xalqlar müxtəlifliyi əslində Vahidlik müxtəlifliyidir.

Bəşər Vahidliyi əslində müxtəliflik Vahidliyidir.

Xalqlar Müxtəlifliyində Vahidlik Zənginliyi yaşayır.

Bəşər Vahidliyində müxtəliflik Birliyi yaşayır.

Vahidlik Müxtəliflikdə aşkarlanır; müxtəliflik vahidlikdə birləşir.

Xalqı Bəşər saymamaq – Kəmiyyətçilik naşılığıdır; Bəşər Kəmiyyətcə Xalqdan Fərqlənir, Keyfiyyətcə yox.

Bəşər müxtəlif xalqlardan ibarətdir, amma hər xalq özü mahiyyətcə bəşərdir.

Bütün xalqlar bir yerdə Kəmiyyətcə bəşərdir, hər xalq – keyfiyyətcə bəşərdir.

Bu səbəbdən də Xalqsevərlik elə Bəşərsevərlikdir; Xalqsevərlikdən Üstün Bəşərsevərlik – Uydurmadır.

Bəşər – Xalq – Birdir, çünki Xalq Ruhani Birlikdir, Ruhaniyyat isə – Bəşəriliyin canıdır.

10. RUHANİYYAT – MƏDƏNİYYƏT

Mədəniyyətin Məqsədi – Mütləqə: Əzəliyə, Əbədiyə, Sonsuza, Kamilə çatmaqdır.

Mədəniyyət Nisbini Mütləqə, Hadisəni Mənaya, Keçicini Əbədiyə, Sonlunu Sonsuza, Qeyri-Kamili Kamilə çatdırır, Gerçəklikdən Fərqlənən Gerçəklik, Həyatdan Fərqlənən Həyat yaradır.

Mədəniyyət – İnsanilik əsasında Ruhani Həyat qurur; yəni Həyatı Ruhaniyyat əsasında yenidən qurur, onu İnsaniləşdirir.

Mədəniyyət Həyatı İnamlaşdırır, İdraklaşdırır, Mənəviyyatlaşdırır, İradələşdirir.

İnamlı Həyat yaradır əslində Mədəniyyət.
İdraklı Həyat yaradır.
Mənəviyyatlı Həyat yaradır.
İradəli Həyat yaradır.
İnsani Həyat yaradır.

İnamlı Həyat Həyatdan Artıq olur.
İdraklı Həyat Həyatdan Artıq olur.
Mənəviyyatlı Həyat Həyatdan Artıq olur.
İradəli Həyat Həyatdan Artıq olur.

Mədəni Quruculuq – Dünyanı Mənasına çatdırmaq Səyidir; Həyatı Mənasına çatdırmaq Səyidir; İnsanı Mənasına çatdırmaq Səyidir.

Mədəni Quruculuqda Dünya – İnsanilik ölçüsündə Bilinir; Həyat – İnsanilik ölçüsündə Bilinir; İnsan – İnsanilik ölçüsündə Bilinir – yəni Mütləqilik ölçüsündə – Zamandan Üstün, Şəraitdən Üstün, Mühitdən Üstün.

Gerçəklik Hadisələr Dünyasıdır – Mədəniyyət Mənalar Dünyasına – Hadisələrdən artıq olana can atır.

Gerçəklikdə Dünya Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Gerçəklikdən artıq olana can atır; Gerçəkliyi ötür, – Mənalandırır.

Gerçəklikdə Həyat Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Gerçəklikdən artıq olana can atır; Gerçəkliyi ötür, – Mənalandırır.

Gerçəklikdə İnsan Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Gerçəklikdən artıq olana can atır; Gerçəkliyi ötür, – Mənalandırır.

Zamanda Dünya Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Zamandan artıq olana can atır; Zamanı ötür, – Mənalandırır.

Zamanda Həyat Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Zamandan artıq olana can atır; Zamanı ötür, – Mənalandırır.

Zamanda İnsan Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Zamandan artıq olana can atır; Zamanı ötür, – Mənalandırır.

Şəraitdə Dünya Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Şəraitdən Yüksək olana can atır; Şəraiti ötür, – Mənalandırır.

Şəraitdə Həyat Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Şəraitdən Yüksək olana can atır; Şəraiti ötür, – Mənalandırır.

Şəraitdə İnsan Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Şəraitdən Yüksək olana can atır; Şəraiti ötür, – Mənalandırır.

Mühitdə Dünya Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Mühitdən Yüksək olana can atır; Mühiti ötür, – Mənalandırır.

Mühitdə Həyat Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Mühitdən Yüksək olana can atır; Mühiti ötür, – Mənalandırır.

Mühitdə İnsan Mənasından aşağı olur – Mədəniyyət Mühitdən Yüksək olana can atır; Mühiti ötür, – Mənalandırır.

Gerçəklik səviyyəsində Mədəniyyət olmur.

Zaman səviyyəsində Mədəniyyət olmur.

Şərait səviyyəsində Mədəniyyət olmur.

Mühit səviyyəsində Mədəniyyət olmur.

İnsanilik səviyyəsində Mədəniyyət olur.

İnsanilik səviyyəsi Gerçəklik səviyyəsindən Yüksəkdir, Zaman səviyyəsindən Yüksəkdir, Şərait səviyyəsindən Yüksəkdir, Mühit səviyyəsindən Yüksəkdir.

İnsanilik səviyyəsi – Mütləqilik səviyyəsidir; bu səbəbdən də Mədəniyyət – Ruhani Quruculuqdur; yəni İnsanilik əsasında Dünyanın, Həyatın, İnsanın Mənalandırılmasıdır.

Fəlsəfə – Ruhani Fikirdir əslində.

Elm – Ruhani Bilikdir.

Şeir – Ruhani Sözdür.

Musiqi – Ruhani Səsdir.

Rəsm – Ruhani Mənzərədir.

Fəlsəfədə Fikir – Ruhaniyyat əsasında Qurulur, Nizamlanır, Mənalanır.

Elmdə Bilik – Ruhaniyyat əsasında Qurulur, Nizamlanır, Mənalanır.

Şeirdə Söz – Ruhaniyyat əsasında Qurulur, Nizamlanır, Mənalanır.

Musiqidə Səs – Ruhaniyyat əsasında Qurulur, Nizamlanır, Mənalanır.

Rəsmdə Mənzərə – Ruhaniyyat əsasında Qurulur, Nizamlanır, Mənalanır.

İnsanilik Ölçüsü, Tələbi, Əməli – Mədəniyyəti Gerçəklik üzərində, Zaman üzərində, Şərait üzərində, Mühit üzərində Yüksəldir.

Ancaq Gerçəklik Mədəniyyətə sahib olmağa, – onu Alətləşdirməyə çalışır; nəticədə Gerçəklik Mədəniyyəti yaranır; – Mənadan ayrılmış, özündən aşağı.

Zaman Mədəniyyətə sahib olmağa, – onu Alətləşdirməyə çalışır; nəticədə Zaman Mədəniyyəti yaranır; – Mənadan ayrılmış, özündən aşağı.

Şərait Mədəniyyətə sahib olmağa, – onu Alətləşdirməyə çalışır; nəticədə Şərait Mədəniyyəti yaranır; – Mənadan ayrılmış, özündən aşağı.

Mühit Mədəniyyətə sahib olmağa, – onu Alətləşdirməyə çalışır; nəticədə Mühit Mədəniyyəti yaranır; – Mənadan ayrılmış, özündən aşağı.

Gerçəklik Mədəniyyətində – Mədəniyyət Gerçəkliyi ötmür, ona pərçimlənir; onu vəsf edir, mədh edir; gerçəklik süni surətdə Mənalandırılır; əslində – Mənasızlaşır.

Gerçəkliyi Mənalandırmaq üçün – Gerçəkliyi ötmək gərək; Gerçəkliyə pərçimlənmək – əslində Mənadan uzaqlaşmaqdır.

Zaman Mədəniyyətində – Mədəniyyət Zamanı ötmür, ona pərçimlənir; onu vəsf edir, mədh edir; zaman süni surətdə Mənalandırılır; əslində – Mənasızlaşır.

Zamanı Mənalandırmaq üçün – Zamanı ötmək gərək; Zamana pərçimlənmək – əslində Mənadan uzaqlaşmaqdır.

Şərait Mədəniyyətində – Mədəniyyət Şəraiti ötmür, ona pərçimlənir; onu vəsf edir, mədh edir; şərait süni surətdə Mənalandırılır; əslində – Mənasızlaşır.

Şəraiti Mənalandırmaq üçün – Şəraiti ötmək gərək; Şəraitə pərçimlənmək – əslində Mənadan uzaqlaşmaqdır.

Mühit Mədəniyyətində – Mədəniyyət Mühiti ötmür, ona pərçimlənir; onu vəsf edir, mədh edir; mühit süni surətdə Mənalandırılır; əslində – Mənasızlaşır.

Mühiti Mənalandırmaq üçün – Mühiti ötmək gərək; Mühitə pərçimlənmək – əslində Mənadan uzaqlaşmaqdır.

Mədəniyyət Cəmiyyətdən Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir; ancaq Cəmiyyət Mədəniyyətə sahib olmaq istəyir, nəticədə Cəmiyyət Mədəniyyəti yaranır – özündən ayrılmış, Mənadan aşağı.

Ağalığa xidmət edən Mədəniyyət yaranır, – özündən ayrılmış, Mənadan aşağı.

Nökərliyə xidmət edən Mədəniyyət yaranır, – özündən ayrılmış, Mənadan aşağı.

Təbəqəliyə xidmət edən Mədəniyyət yaranır, – özündən ayrılmış, Mənadan aşağı.

Özgəliyə xidmət edən Mədəniyyət yaranır, – özündən ayrılmış, Mənadan aşağı.

Mədəniyyət Siyasətdən Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir; ancaq Siyasət Mədəniyyətə sahib olmaq istəyir, nəticədə Siyasətçi Mədəniyyət yaranır – özündən ayrılmış, Mənadan aşağı.

Cəmiyyətçi Mədəniyyət – Mədəni İflas olur əslində, – Mədəniyyət cəmiyyətə qarşı durmalı, özünü qorumalı olur.

Siyasətçi Mədəniyyət – Mədəni İflas olur əslində, – Mədəniyyət siyasətə qarşı durmalı, özünü qorumalı olur.

Mədəniyyət özünü Cəmiyyətdən, Siyasətdən Ruhaniyyat vasitəsiylə qoruyur – İnam, İdrak, Mənəviyyat, İradə Birliyi vasitəsiylə – Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Məna Yönüylə.

11. RUHANİYYAT – DİN

Din – Ruhaniyyata qarşıdır, Dinin Mütləq saydığı – əslində Nisbidir; Əzəli saydığı – əslində Ötəridir; Əbədi saydığı – əslində Keçicidir; Sonsuz saydığı – əslində Sonludur; Kamil saydığı – əslində Qeyri-Kamildir.

Dinin Mütləq saydığı Allah – əslində Nisbidir: Şəxsdir, Bənnadır, Hökmdardır, Cəzaçıdır, Qisasçıdır; Dili var – adam kimi danışır; tacı var, taxtı var; əslində vəkili var, vəziri var; bu səbəbdən də o, əslində ötəridir, keçicidir, sonludur, qeyri-kamildir: Bənna, Hökmdar, Cəzaçı, Qisasçı – Əzəli olmur, Əbədi olmur, Sonsuz olmur, Kamil olmur.

Əzəli olan, Əbədi olan, Sonsuz olan, Kamil olan – Mənadır: – Şəxsdən Üstün, Bənnadan Üstün, Cəzaçıdan Üstün, Qisasçıdan Üstün.

Din “o dünya” adlanan Mütləq yaradır ki, əslində o bu dünyadan fərqlənmir.

“O dünya”nın cəhənnəmi – əslində elə bu dünyanın cəhənnəmidir; “o dünya”nın cənnəti – bu dünyanın naz-nemətidir; “o dünya”nın dəhşəti – bu dünyanın dəhşətidir; “o dünya”nın nəşəsi – bu dünyanın nəşəsidir; “o dünya”nın yandırıb-yaxan odu – bu dünyanın yandırıb-yaxan odudur; “o dünya”nın hürüləri-pəriləri – bu dünyanın hürüləri-pəriləridir.

Din əslində gerçəklik həddini aşa bilmir, gerçəklik dairəsindən çıxa bilmir; – nisbilik dairəsindən, keçicilik dairəsindən, sonluluq dairəsindən, qeyri-kamillik dairəsindən.

Din İnsanı özündən ayırır, İnsan Həyatı bütünlüklə Allaha həvalə olunur: Allah təkcə İnsanı yaratmır, onun Aqibətini də yaradır, Qismətini alnına yazır; İnsanın yaxşılığı-pisliyi, xoşbəxtliyi-bədbəxtliyi, günahı-günahsızlığı Allahdan asılı olur: İnsanilik Yoxa çıxır əslində.

İnsan Allahın İdrakıyla yaşayır, – ancaq onun öz İdrakı da var – bilinmir ki, həmin İdrak İnsana nə üçün verilib.

İnsan Allahın Mənəviyyatıyla yaşayır, – ancaq onun öz Mənəviyyatı da var – bilinmir ki, həmin Mənəviyyat İnsana nə üçün verilib.

İnsan Allahın İradəsiylə yaşayır, – ancaq onun öz İradəsi də var – bilinmir ki, həmin İradə İnsana nə üçün verilib.

Dində İnsan Həyatı hədsiz dərəcədə Mənasızlaşır.

Həm də Din İnsanın Ləyaqətini tapdalayır.

Dində İnsan – Allahın Quludur. Allah Bəndələrini Qorxu əsarətində saxlayır.

Dini Kitabları Qorxunamə adlandırmaq olar.

Qorxu yaymaq özü əslində Günahdır.

“Günahla döyüşən” Din əslində Qorxaqlıq Günahı becərir.

Din cəmiyyətə Yarayır.

İnsansevərlikdən vəcdlə danışır, ancaq Təbəqələşməyə gərək olur.

“İnsanlar Allah qarşısında bərabərdir!” şüarı Təbəqələşməni rədd etmir.

Dini İnsansevərlik cəmiyyətçiliklə üzvi surətdə uyuşur. Cəmiyyətçilik Dində öz “İlahi gözətçisi”ni tapır.

Din – Hamılaşmaya, Rəiyyətləşməyə gərək olur, ona İlahi Don geydirir; – Dində bütün insanlar Rəiyyətdir; hamı Allahın quludur. Cəmiyyətdə hamı Yer Allahının – hökmdarın qulu olur. “Göydə Allah – Yerdə Hakim!” – bu ideya Dinin Mahiyyətindən süzülüb gəlib, Dindarlar mömin Hökmdarçı, Şahçı, Hakimçi olurlar; Allahın sadiq bəndələri hakimlərin sadiq bəndələri olurlar. Göy Yeri doğruldur, Yerə xidmət eləyir.

Əslində Dinin Göyü yoxdur – Yeri var; Dinin Göyü – Yerdir, Allah Şahlığıdır.

Din Ağalığa gərək olur, Ağa əməlindən çəkinmir, əslində Allah özü də Ağadır; Qul olan yerdə – Ağa olmalıdır; Peyğəmbərlər, İmamlar özləri də Ağadırlar.

Din Ağalığı doğruldur. Göy Yerə xidmət eləyir.

Din Nökərliyə gərək olur; Dində Nökərlik – İnsan Aqibətidir: "Bütün İnsanlar Allah qarşısında bərabərdir" – şüarı Nökərliyi rədd etmir: – Dində "İnsansevərlik"lə Nökərlik biri-biriylə üzvi surətdə uyuşur. Göydəki Allahın Qulu Yerdəki Allahın Nökəri olur.

Din Özgələşməyə gərək olur; çünki o, özü ən ardıcıl və qəti Özgələşmədir: Din – İnsanı özündən ayırır: öz İdrakından ayırır, – Allah İdrakında itirir; öz Mənəviyyatından ayırır, – Allah Mənəviyyatında itirir; öz İradəsindən ayırır, – Allah İradəsində itirir. Dində İnsan tam özgələşir, bu səbəbdən də Din cəmiyyətdəki özgələşməni doğruldur, qoruyur, ilahiləşdirir.

Mahiyyətcə Din – Müqəddəslik tanımır, çünki İnsan tanımır.

Mahiyyətcə Din – İnamsızlıqdır, çünki İnsansızlıqdır.

İnamın canı – İnsanilikdir.

Dində İnsan fəlakətli dərəcədə alçalır.

Din – İnsana İnamsızlıq izhar edir.

Dini Əxlaq – İnsana İnamsızlıq əsasında yaranan Əxlaqdır; bu səbəbdən də Mahiyyətcə Əxlaqa ziddir: "Kasıba kömək elə!" – Tələbi "Kasıblığı ləğv elə!" – Tələbini əvəz eləyir Dində; "Məzluma əl tut!" – Tələbi "Məzlumluğu ləğv et!" – Tələbini əvəz eləyir.

Əslində Din kasıblığı qoruyur, məzlumluğu qoruyur.

İnsanı Allahın kölgəsi sayan Din təbiidir ki, İnsanın özünüdərketmə, özünüdəyişmə, özünəçatma əməlinə qarşıdır. Özünüdərketmə Dində – Allah işidir, İnsan İşi deyil; özünüdəyişmə – Allah işidir, İnsan İşi deyil; özünəçatma – Allah işidir, İnsan İşi deyil.

Din – cəfəngiyyat əsasında Məna yaradır – əslində Mənasızlıq yaradır; Mənasızlıq – ən böyük Ruhsuzluqdur; Din – itaətkar, aramsız Ruhsuzluqdur: Adamı İnsandan ayıran, Xeyirə qarşı duran, Şəri yaşadan.

Dinlə Siyasət arasında daxili qohumluq, üzvi əlaqə var.

Siyasət Dindən bəhrələnir, Din vasitəsiylə siyasi əməl İlahi don geyir.

Din – Siyasətdən bəhrələnir: Siyasət vasitəsiylə Hakimiyyət qazanır.

Siyasət Həqiqət tanımır – Mənfəəti Həqiqət kimi təlqin edir.
Din Həqiqət tanımır – cəfəngiyyatı Həqiqət kimi təlqin edir.
Hər ikisi Yalana əsaslanır; Yalan vasitəsiylə inandırır, "Yalan İnamı" yaradırlar.
Din – Elmə qarşıdır:
Elm – Biliyə əsaslanır, Din – Cəfəngiyyata.
Din – Fəlsəfəyə qarşıdır:
Fəlsəfə – İdeyaya əsaslanır, Din – Cəfəngiyyata.
Din – Sənətə qarşıdır:
Sənət – Xəyala əsaslanır, Din – Xülyaya.
Din – Mədəniyyətə qarşıdır:
Mədəniyyət – Gerçəkliyi ötür, Din – Gerçəkliyi uydurur.
Din – İnsanın Ruhani xislətinə ziddir; qeyri-ruhanilikdən doğub, Adam Aqibətində yaşayır, İnsanlıq Aqibətində – Məhvə Məhkumdur.

12. RUHANİYYAT – ƏXLAQ

Əxlaq – Məna əsasında Qurulan Həyat Tərzidir.
Əxlaqda Mənanı Vicdan Təmsil eləyir.
Vicdan – Həyat tərzini İnsaniliyə tabe edir.
İnsanilik – Gerçəklikdən Üstündür; bu səbəbdən də Əxlaq – Gerçəkliyi ötür; Gerçəklik səviyyəsində Əxlaq olmur, çünki Nisbi İnsanilik olmur; Əxlaqla Gerçəklik arasında ziddiyyət yaranır: – Ötəriylə Əzəli arasında, Keçiciylə Əbədi arasında, Sonluyla Sonsuz arasında, Qeyri-Kamillə Kamil arasında.
Əxlaq Gerçəkliyə qarşı durur; bu səbəbdən də əxlaqilik gərgin İnam Əməli, İdrak Əməli, Mənəviyyat Əməli, İradə Əməli olur.
Əxlaq – Müqəddəs Yük kimi düşür İnsan ömrünə.
İnsanilik – Zamandan Üstündür; bu səbəbdən də Əxlaq Zamanı ötür; Zaman səviyyəsində Əxlaq olmur, çünki Nisbi İnsanilik olmur; Əxlaqla Zaman arasında Ziddiyyət yaranır: – Ötəriylə Əzəli arasında, Keçiciylə Əbədi arasında, Sonluyla Sonsuz arasında, Qeyri-Kamillə Kamil arasında.
Əxlaq Zamana qarşı durur; bu səbəbdən də Əxlaqilik gərgin İnam Əməli, İdrak Əməli, Mənəviyyat Əməli, İradə Əməli olur.
Əxlaq – Müqəddəs Yük kimi düşür İnsan ömrünə.
İnsanilik – Mühitdən Üstündür; bu səbəbdən də Əxlaq Mühiti ötür; Mühit səviyyəsində Əxlaq olmur, çünki Nisbi İnsanilik olmur;

Əxlaqla Mühit arasında Ziddiyyət yaranır: – Ötəriylə Əzəli arasında, Keçiciylə Əbədi arasında, Sonluyla Sonsuz arasında, Qeyri-Kamillə Kamil arasında.

Əxlaq Mühitə qarşı durur; bu səbəbdən də Əxlaqilik gərgin İnam Əməli, İdrak Əməli, Mənəviyyat Əməli, İradə Əməli olur.

Əxlaq – Müqəddəs Yük kimi düşür İnsan ömrünə.

İnsanilik – Şəraitdən Üstündür; bu səbəbdən də Əxlaq Şəraiti ötür; Şərait səviyyəsində Əxlaq olmur, çünki Nisbi İnsanilik olmur; Əxlaqla Şərait arasında Ziddiyyət yaranır: – Ötəriylə Əzəli arasında, Keçiciylə Əbədi arasında, Sonluyla Sonsuz arasında, Qeyri-Kamillə Kamil arasında.

Əxlaq Şəraitə qarşı durur; bu səbəbdən də Əxlaqilik gərgin İnam Əməli, İdrak Əməli, Mənəviyyat Əməli, İradə Əməli olur.

Əxlaq – Müqəddəs Yük kimi düşür İnsan ömrünə.

Əxlaq Cəmiyyətdən Üstündür; çünki Təbəqələşmə səviyyəsində İnsanilik olmur; Hamılaşma səviyyəsində İnsanilik olmur; Özgələşmə səviyyəsində İnsanilik olmur; Ağalıq səviyyəsində İnsanilik olmur; Nökərlik səviyyəsində İnsanilik olmur.

Əxlaq Təbəqələşməyə qarşı durur, Hamılaşmaya qarşı durur, Özgələşməyə qarşı durur, Ağalığa qarşı durur, Nökərliyə qarşı durur.

Əxlaqla Cəmiyyət arasında Ziddiyyət yaranır; bu səbəbdən də Əxlaqilik Gərgin İnam Əməli, İdrak Əməli, Mənəviyyat Əməli, İradə Əməli olur.

Əxlaq – Müqəddəs Yük kimi düşür İnsan ömrünə.

Gerçəklikdən Üstün olan Əxlaqa – Gerçəklik Sahib olmaq istəyir: Gerçəklik Əxlaqı yaranır – Nisbi, Ötəri, Keçici, Sonlu; Nisbi Vicdan yaranır – əslində Vicdansızlıq yaranır; Gerçəkliklə barışan, Gerçəkliyə uyuşan Vicdan olmur; Vicdan – Gerçəklikdən Üstün olmasa – Vicdan olmaz; Vicdanı Vicdan eləyən onun Gerçəklikdən Üstün olmasıdır; Gerçəkliyə uyğun olan Vicdan – Yalançı Vicdandır; əslində Vicdan Oyunudur, Gerçəklik Fəndidir.

Zamandan Üstün olan Əxlaqa – Zaman Sahib olmaq istəyir: Zaman Əxlaqı yaranır – Nisbi, Ötəri, Keçici, Sonlu; Nisbi Vicdan yaranır – əslində Vicdansızlıq yaranır; Zamanla barışan, Zamana uyuşan Vicdan olmur; Vicdan – Zamandan Üstün olmasa – Vicdan olmaz; Vicdanı Vicdan eləyən onun Zamandan Üstün olmasıdır; Zamana uyğun olan Vicdan – Yalançı Vicdandır; əslində Vicdan Oyunudur, Zaman Fəndidir.

Mühitdən Üstün olan Əxlaqa – Mühit Sahib olmaq istəyir: Mühit Əxlaqı yaranır – Nisbi, Ötəri, Keçici, Sonlu; Nisbi Vicdan yaranır – əslində Vicdansızlıq yaranır; Mühitlə barışan, Mühitə uyuşan Vicdan olmur; Vicdan – Mühitdən Üstün olmasa – Vicdan olmaz; Vicdanı Vicdan eləyən onun Mühitdən Üstün olmasıdır; Mühitə uyğun olan Vicdan – Yalançı Vicdandır; əslində Vicdan Oyunudur, Mühit Fəndidir.

Şəraitdən Üstün olan Əxlaqa – Şərait Sahib olmaq istəyir: Şərait Əxlaqı yaranır – Nisbi, Ötəri, Keçici, Sonlu; Nisbi Vicdan yaranır – əslində Vicdansızlıq yaranır; Şəraitlə barışan, Şəraitə uyuşan Vicdan olmur; Vicdan – Şəraitdən Üstün olmasa – Vicdan olmaz; Vicdanı Vicdan eləyən onun Şəraitdən Üstün olmasıdır; Şəraitə uyğun olan Vicdan – Yalançı Vicdandır; əslində Vicdan Oyunudur, Şərait Fəndidir.

Cəmiyyətdən Üstün olan Əxlaqa – Cəmiyyət Sahib olmaq istəyir: Cəmiyyət Əxlaqı yaranır – Nisbi, Ötəri, Keçici, Sonlu; Nisbi Vicdan yaranır – əslində Vicdansızlıq yaranır; Cəmiyyətlə barışan, Cəmiyyətə uyuşan Vicdan olmur; Vicdan – Cəmiyyətdən Üstün olmasa – Vicdan olmaz; Vicdanı Vicdan eləyən onun Cəmiyyətdən Üstün olmasıdır; Cəmiyyətə uyğun olan Vicdan – Yalançı Vicdandır; əslində Vicdan Oyunudur, Cəmiyyət Fəndidir.

Vicdan Təbəqələşməylə, Özgələşməylə, Hamılaşmayla, Ağalıqla, Nökərliklə barışmaz, onlarla barışan Vicdan – Vicdan olmaz.

Əxlaq – Gerçəklik Əxlaqına qarşı durur, Zaman Əxlaqına qarşı durur, Mühit Əxlaqına qarşı durur, Şərait Əxlaqına qarşı durur, Cəmiyyət Əxlaqına qarşı durur.

Əxlaq – Həya Tələbiylə yaşayır.

Həya – Gerçəklikdən Üstün olur; Gerçəklik Həya tanımır; Həya Gerçəkliyə qarşı durur.

Həya – Zamandan Üstün olur; Zaman nisbi Həya tanıyır – əslində Həyasızlıq tanıyır – Həya Oyunu, Fəndi tanıyır; Həya Zamana qarşı durur.

Həya – Mühitdən Üstün olur; Mühit nisbi Həya tanıyır – əslində Həyasızlıq tanıyır – Həya Oyunu, Fəndi tanıyır; Həya Mühitə qarşı durur.

Həya – Şəraitdən Üstün olur; Şərait nisbi Həya tanıyır – əslində Həyasızlıq tanıyır – Həya Oyunu, Fəndi tanıyır; Həya Şəraitə qarşı durur.

Əxlaq – Namus səviyyəsinə Yüksəlir.

Gerçəklik – Namus tanımır – İnsan gerçəklikdən Namusunu qorumalı olur.

Zaman – Namus tanımır – İnsan zamandan Namusunu qorumalı olur.

Mühit – Namus tanımır – İnsan mühitdən Namusunu qorumalı olur.

Şərait – Namus tanımır – İnsan şəraitdən Namusunu qorumalı olur.

Cəmiyyət – Namus tanımır – İnsan cəmiyyətdən Namusunu qorumalı olur.

Əxlaq – Təmənnasızlıq Tələbinə Yüksəlir.

Gerçəklik Təmənnasızlıq tanımır, Təmənna əsasında yaşayır: Təmənnasızlıq Oyunu oynayır, Fəndi göstərir; – Əxlaq Gerçəkliyə qarşı durur.

Zaman Təmənnasızlıq tanımır, Təmənna əsasında yaşayır: Təmənnasızlıq Oyunu oynayır, Fəndi göstərir; – Əxlaq Zamana qarşı durur.

Mühit Təmənnasızlıq tanımır, Təmənna əsasında yaşayır: Təmənnasızlıq Oyunu oynayır, Fəndi göstərir; – Əxlaq Mühitə qarşı durur.

Şərait Təmənnasızlıq tanımır, Təmənna əsasında yaşayır: Təmənnasızlıq Oyunu oynayır, Fəndi göstərir; – Əxlaq Şəraitə qarşı durur.

Cəmiyyət Təmənnasızlıq tanımır, Təmənna əsasında yaşayır: Təmənnasızlıq Oyunu oynayır, Fəndi göstərir; – Əxlaq Cəmiyyətə qarşı durur.

Əxlaq – Fədakarlıq səviyyəsinə Yüksəlir.

Gerçəklik – Fədakarlıq tanımır – Əxlaq Gerçəkliyə qarşıdır.

Zaman – Fədakarlıq tanımır – Əxlaq Zamana qarşıdır.

Mühit – Fədakarlıq tanımır – Əxlaq Mühitə qarşıdır.

Şərait – Fədakarlıq tanımır – Əxlaq Şəraitə qarşıdır.

Cəmiyyət – Fədakarlıq tanımır – Əxlaq Cəmiyyətə qarşıdır.

Gerçəklik özünü qoruyur; Fədakar özündən keçir.

Zaman özünü qoruyur; Fədakar özündən keçir.

Mühit özünü qoruyur; Fədakar özündən keçir.

Şərait özünü qoruyur; Fədakar özündən keçir.

Cəmiyyət özünü qoruyur; Fədakar özündən keçir.

Fədakar Ruhu qoruyur, – Özündən keçir.

13. RUHANİYYAT – AZADLIQ

Azadlıq – İnsanilikdir, yəni İnsanın Ali İnam səviyyəsi, İdrak səviyyəsi, Mənəviyyat səviyyəsi, İradə səviyyəsi.

İnsanın Aşağı İnam səviyyəsi – əsarətdir; – Azadlıq onu aradan qaldırır.

İnsanın Aşağı İdrak səviyyəsi – əsarətdir; – Azadlıq onu aradan qaldırır.

İnsanın Aşağı Mənəviyyat səviyyəsi – əsarətdir; – Azadlıq onu aradan qaldırır.

İnsanın Aşağı İradə səviyyəsi – əsarətdir; – Azadlıq onu aradan qaldırır.

Bu baxımdan Xurafat – əsarətdir;

Azadlıq onu aradan qaldırır.

Cəhalət – əsarətdir;

Azadlıq onu aradan qaldırır.

Həqarət – əsarətdir;

Azadlıq onu aradan qaldırır.

Mütilik – əsarətdir;

Azadlıq onu aradan qaldırır.

Azadlıq – İnsanın İnam Özümlüyüdür, İdrak Özümlüyüdür, Mənəviyyat Özümlüyüdür, İradə Özümlüyüdür.

Özümlükdən azad olmaq – Əsarətdir.

İnam üzərində Ağalıq – Əsarətdir.

İdrak üzərində Ağalıq – Əsarətdir.

Mənəviyyat üzərində Ağalıq – Əsarətdir.

İradə üzərində Ağalıq – Əsarətdir.

Ağalıq İnsanı Özümlükdən azad eləyir.

Azad Fərdiyyətlər birliyi mənasını daşıyan Xalq üzərində Ağalıq – onun İnamı, İdrakı, Mənəviyyatı, İradəsi üzərində Ağalıqdır.

Azadlığın Məqsədi – Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradədir.

Bu baxımdan Azadlıq – Gerçəklikdən Üstündür; Gerçəklik Mütləq tanımır; Azadlıq – Mahiyyətcə Mütləqilikdir.

Azadlıq – Zamandan Üstündür; Zaman Mütləq tanımır; Azadlıq – Mahiyyətcə Mütləqilikdir.

Azadlıq – Mühitdən Üstündür; Mühit Mütləq tanımır; Azadlıq – Mahiyyətcə Mütləqilikdir.

Azadlıq – Şəraitdən Üstündür; Şərait Mütləq tanımır; Azadlıq – Mahiyyətcə Mütləqilikdir.

Azadlıq – Cəmiyyətdən Üstündür; Cəmiyyət Mütləq tanımır; Azadlıq – Mahiyyətcə Mütləqilikdir.

Təbəqələşmə – Əsarətdir.

Hamılaşma – Əsarətdir.

Özgələşmə – Əsarətdir.

Ağalıq – Əsarətdir.

Nökərlik – Əsarətdir.

Gerçəklik səviyyəsində Azadlıq olmur;

Azadlıq Gerçəklikdən Böyük olur, Artıq olur;

Gerçəklik Azadlığa çatmır;

Azadlıq Gerçəkliyi Yüksəldir.

Zaman səviyyəsində Azadlıq olmur;

Azadlıq Zamandan Böyük olur, Artıq olur;

Zaman Azadlığa çatmır;

Azadlıq Zamanı Yüksəldir.

Mühit səviyyəsində Azadlıq olmur;

Azadlıq Mühitdən Böyük olur, Artıq olur;

Mühit Azadlığa çatmır;

Azadlıq Mühiti Yüksəldir.

Şərait səviyyəsində Azadlıq olmur;

Azadlıq Şəraitdən Böyük olur, Artıq olur;

Şərait Azadlığa çatmır;

Azadlıq Şəraiti Yüksəldir.

Cəmiyyət səviyyəsində Azadlıq olmur;

Azadlıq Cəmiyyətdən Böyük olur, Artıq olur;

Cəmiyyət Azadlığa çatmır;

Azadlıq Cəmiyyəti Yüksəldir.

Azadlığı Gerçəklik yetirmir; Gerçəkliyi Azadlıq yetirir. Azadlığı İnsanilik yetirir – Gerçəklikdən Üstün olan.

Azadlığı Zaman yetirmir; Zamanı Azadlıq yetirir. Azadlığı İnsanilik yetirir – Zamandan Üstün olan.

Azadlığı Mühit yetirmir; Mühiti Azadlıq yetirir. Azadlığı İnsanilik yetirir – Mühitdən Üstün olan.

Azadlığı Şərait yetirmir; Şəraiti Azadlıq yetirir. Azadlığı İnsanilik yetirir – Şəraitdən Üstün olan.

Azadlığı Cəmiyyət yetirmir; Cəmiyyəti Azadlıq yetirir. Azadlığı İnsanilik yetirir – Cəmiyyətdən Üstün olan.

Azadlığı – Qəhrəmanlıq yaradır; Qəhrəmanlıq – Gerçəkliyi ötməkdir, Zamanı ötməkdir, Şəraiti ötməkdir, Mühiti ötməkdir, Cəmiyyəti ötməkdir.

Azadlığın Meyarı – İnsanilikdir.

Azadlıq İnsandakı Hərcayiliyi öldürür.

Hərcayilik Azadlığı – Əsarətdir.

İnsandakı Yırtıcını öldürür.

Yırtıcılıq Azadlığı – Əsarətdir.

İnsandakı Qəbahəti öldürür.

Qəbahət Azadlığı – Əsarətdir.

İnsandakı Zalımlığı öldürür.

Zalımlıq Azadlığı – Əsarətdir.

Azadlıq – İnsanın İnsaniliyə çatmasıdır.

Bu səbəbdən də o, Gerçəkliyi Mənaya Yüksəldir.

Zamanı Mənaya Yüksəldir.

Mühiti Mənaya Yüksəldir.

Şəraiti Mənaya Yüksəldir.

Cəmiyyəti Mənaya Yüksəldir.

Azadlıq Mənadan başqa Zərurət tanımır.

Bu səbəbdən də Gerçəkliyi Zəruri saymır.

Zamanı Zəruri saymır.

Mühiti Zəruri saymır.

Şəraiti Zəruri saymır.

Cəmiyyəti Zəruri saymır.

İnsan – İnsanilikdən asılı olduğu dərəcədə Azad olur.

İnsanilikdən asılı olmaq – İnamsızlıqdan, İdraksızlıqdan, Mənəviyyatsızlıqdan, İradəsizlikdən azad olmaqdır.

İnsanilik – Zülm götürmür, Rəzalət götürmür, Xudbinlik götürmür.

Zülmkarlıq – Əsarətdir.

Rəzalət – Əsarətdir.

Xudbinlik – Əsarətdir.

İnsanilikdən azad olmaq – Əsarətdir.

Mərhəmətdən azad olmaq – Əsarətdir.

Vicdandan azad olmaq – Əsarətdir.

Məhəbbətdən azad olmaq – Əsarətdir.

Həqiqətdən azad olmaq – Əsarətdir.

Ədalətdən azad olmaq – Əsarətdir.

İnsaniliyə Zidd olan İstək – Əsarətdir.

Azadlıq – İnsandakı naqisliyin azad ifadəsi deyil, təntənəsi deyil – məhvidir: O, – naqislik azadlığı deyil, naqisliklə döyüş azadlığıdır.

Azadlıq – Kamillik tələbidir.

Azadlıq – tarixdən üstündür; tarixdə insani kamillik təsdiq olunmayıb – naqislik təsdiq olunub; tarixdəki azadlıqlar ən çox yırtıcılar azadlığı olub; insanlar, ölkələr, xalqlar özlərini şiddətli Yırtıcılıq azadlığından – Zülmündən, Zillətindən qorumalı olublar; tarix – Xudbinlik azadlığına meydan verib; onu böyüdüb. Zor adlanan naqislik meydan sulayıb tarixdə, Zor azadlığı ayaq açıb yeriyib, dünyanı tapdayıb; Zora qarşı Zor dayanıb, yenə də Zor qələbə çalıb; İnsanilikdən azad olanlara qalıb dünya.

Azadlıq uğrunda döyüşənlər – İnsanilik uğrunda döyüşüblər;

Zülm İnsaniliyi öldürə bilməyib,

Qəbahət İnsaniliyi öldürə bilməyib,

Həqarət İnsaniliyi öldürə bilməyib,

İnsanilik yaşayıb və Azadlığı yaşadıb.

Azadlıq – İnsani Özümlüyün Təsdiqidir.

Naqis Özümlük olmur – Azadlıq naqisliyi öldürür.

Azadlıq – İnsaniliyin Mütləq Təsdiqidir; bu səbəbdən də o, Mənaya çatmaq Yoludur.

14. RUHANİYYAT – İDEAL

İdealı – Gerçəklik yaratmır – İnsanilik yaradır, yəni İnsanın Mənaya çatmaq Tələbi yaradır.

İdeal – Gerçəkliyin Məna xislətini aşkara çıxarır; bu səbəbdən də o, Mütləq Xeyir, Mütləq Ədalət, Mütləq Həqiqət deməkdir əslində.

İdeal – Gerçəkliyin Gerçəklikdən üstün olan Mənasını aşkarlayır: Gerçəkliyi Məna İşığıyla İşıqlandırır: – Nisbini Mütləq İşığıyla; Ötərini Əzəli İşığıyla; Keçicini Əbədi İşığıyla; Sonlunu Sonsuz İşığıyla; Qeyri-Kamili Kamil İşığıyla İşıqlandırır.

Gerçəklikdə Mütləq Xeyir olmur – İdeal Nisbi Xeyirə Mütləq İşığı saçır; Nisbini Mütləqə cəlb edir, cəzb edir.

Gerçəklikdə Mütləq Ədalət olmur – İdeal Nisbi Ədalətə Mütləq İşığı saçır; Nisbini Mütləqə cəlb edir, cəzb edir.

Gerçəklikdə Mütləq Həqiqət olmur – İdeal Nisbi Həqiqətə Mütləq İşığı saçır; Nisbini Mütləqə cəlb edir, cəzb edir.

İdeal – Gerçəkliyi Mənalandırır.

İdeal – Gerçəklikdən Üstün olur; – Gerçəklik – İdealda Özündən Üstün olur.

İdeal – Gerçəkliyin Mənayla Birliyidir; bu Birlik Gerçəklikdən Üstündür; İnsaniliyin İfadəsidir: İnamın, İdrakın, Mənəviyyatın, İradənin.

İdeal – İnamda yaranır; İnam – Məna daşıyıcısıdır.

İdeal – İdrakda yaranır; İdrak – Məna daşıyıcısıdır.

İdeal – Mənəviyyatda yaranır; Mənəviyyat – Məna daşıyıcısıdır.

İdeal – İradədə yaranır; İradə – Məna daşıyıcısıdır.

İnam – Gerçəkliyi İdeal İşığında İşıqlandırır.

İdrak – Gerçəkliyi İdeal İşığında İşıqlandırır.

Mənəviyyat – Gerçəkliyi İdeal İşığında İşıqlandırır.

İradə – Gerçəkliyi İdeal İşığında İşıqlandırır.

Gerçəkliyə İnsanilik İşığı düşür.

Bu səbəbdən də İdeal Zamandan Üstün olur;

Zaman idealı Nisbidir – Nisbi İdeal olmur;

Ötəridir – Ötəri İdeal olmur;

Keçicidir – Keçici İdeal olmur;

Qeyri-Kamildir – Qeyri-Kamil İdeal olmur.

Zaman Xeyiri – Nisbi Xeyirdir; Zaman Ədaləti – Nisbi Ədalətdir; Zaman Həqiqəti – Nisbi Həqiqətdir.

İdeal – Zamandan Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

İdeal – Zamanı İşıqlandırır; Zaman İdealını ötür.

İdeal – Mühitdən Üstün olur.

Mühit İdealı Nisbidir – Nisbi ideal olmur;

Ötəridir – Ötəri İdeal olmur;

Keçicidir – Keçici İdeal olmur;

Qeyri-Kamildir – Qeyri-Kamil İdeal olmur.

Mühit Xeyiri – Nisbi Xeyirdir; Mühit Ədaləti – Nisbi Ədalətdir; Mühit Həqiqəti – Nisbi Həqiqətdir.

İdeal – Mühitdən Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

İdeal – Mühiti İşıqlandırır; Mühit İdealını ötür.

İdeal – Şəraitdən Üstündür:

Şərait İdealı Nisbidir – Nisbi ideal olmur;

Ötəridir – Ötəri İdeal olmur;

Keçicidir – Keçici İdeal olmur;

Qeyri-Kamildir – Qeyri-Kamil İdeal olmur.

Şərait Xeyiri – Nisbi Xeyirdir; Şərait Ədaləti – Nisbi Ədalətdir; Şərait Həqiqəti – Nisbi Həqiqətdir.

İdeal – Şəraitdən Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

İdeal – Şəraiti İşıqlandırır; Şərait İdealını ötür.

İdeal – Cəmiyyətdən Üstündür:

Cəmiyyət İdealı Nisbidir – Nisbi İdeal olmur;

Ötəridir – Ötəri İdeal olmur;

Keçicidir – Keçici İdeal olmur;

Qeyri-Kamildir – Qeyri-Kamil İdeal olmur.

Cəmiyyət Xeyiri – Nisbi Xeyirdir; Cəmiyyət Ədaləti – Nisbi Ədalətdir; Cəmiyyət Həqiqəti – Nisbi Həqiqətdir.

İdeal – Cəmiyyətdən Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

Təbəqələşmə – İdeala Ziddir; Özgələşmə – İdeala Ziddir; Hamılaşma – İdeala Ziddir; Ağalaşma – İdeala Ziddir; Nökərləşmə – İdeala Ziddir.

İdeal – Cəmiyyəti İşıqlandırır, Cəmiyyət İdealını ötür.

Gerçəklik – İdeal tanımır; İnsanilik – İdealsızlıq tanımır; İnsanilik Gerçəkliklə Təzad təşkil edir, həm də Gerçəkliyi İşıqlandırır.

Zaman – İdeal tanımır; İnsanilik – İdealsızlıq tanımır; İnsanilik Zamanla Təzad təşkil edir, həm də Zamanı İşıqlandırır.

Mühit – İdeal tanımır; İnsanilik – İdealsızlıq tanımır; İnsanilik Mühitlə Təzad təşkil edir, həm də Mühiti İşıqlandırır.

Şərait – İdeal tanımır; İnsanilik – İdealsızlıq tanımır; İnsanilik Şəraitlə Təzad təşkil edir, həm də Şəraiti İşıqlandırır.

Cəmiyyət – İdeal tanımır; İnsanilik – İdealsızlıq tanımır; İnsanilik Cəmiyyətlə Təzad təşkil edir, həm də Cəmiyyəti İşıqlandırır.

Nisbilik – əslində Qaranlıqdır. Mütləqilik ona İşıq saçır.

Ötərilik – əslində Qaranlıqdır. Əzəlilik ona İşıq saçır.

Keçicilik – əslində Qaranlıqdır. Əbədilik ona İşıq saçır.

Sonluluq – əslində Qaranlıqdır. Sonsuzluq ona İşıq saçır.

Qeyri-Kamillik – əslində Qaranlıqdır. Kamillik ona İşıq saçır.

İdealsız Gerçəklik – Qaranlığa qərq olardı.

Nisbinin öz İşığı yoxdur; Nisbinin İşığı Mütləqdəndir.

Ötərinin öz İşığı yoxdur; Ötərinin İşığı Əzəlidəndir.

Keçicinin öz İşığı yoxdur; Keçicinin İşığı Əbədidəndir.

Qeyri-Kamilin öz İşığı yoxdur; Qeyri-Kamilin İşığı Kamildəndir.

Sonlunun öz İşığı yoxdur; Sonlunun İşığı Sonsuzdandır.

İdeal – Gerçəkləşmir – Gerçəklik Həddini aşır.

Zamanlaşmır – Zaman həddini aşır.

Mühitləşmir – Mühit həddini aşır.
Şəraitləşmir – Şərait həddini aşır.
Cəmiyyətləşmir – Cəmiyyət həddini aşır.
Gerçəklik mövcud olur; İdeal – Var olur.
İdeal Gerçəkliyin Mənasında Var olur;
Gerçəklik Mənanın Təzahüründə mövcud olur.

Zaman mövcud olur; İdeal – Var olur.
İdeal Zamanın Mənasında Var olur;
Zaman Mənanın Təzahüründə mövcud olur.

Mühit mövcud olur; İdeal – Var olur.
İdeal Mühitin Mənasında Var olur;
Mühit Mənanın Təzahüründə mövcud olur.

Şərait mövcud olur; İdeal – Var olur.
İdeal Şəraitin Mənasında Var olur;
Şərait Mənanın Təzahüründə mövcud olur.

Cəmiyyət mövcud olur; İdeal – Var olur.
İdeal Cəmiyyətin Mənasında Var olur;
Cəmiyyət Mənanın Təzahüründə mövcud olur.

İdeal – Gerçəkliyin Mənalandırılmasıdır, Xülya – cəfəngləşməsi.

Xülya – Mütləq tanımır, çünki Cəfəngiyyatda Məna yoxdur; bu səbəbdən də Mütləqilik yoxdur.

Xülya – Əzəli tanımır, çünki Cəfəngiyyatda Məna yoxdur; bu səbəbdən də Əzəlilik yoxdur.

Xülya – Əbədi tanımır, çünki Cəfəngiyyatda Məna yoxdur; bu səbəbdən də Əbədilik yoxdur.

Xülya – Sonsuz tanımır, çünki Cəfəngiyyatda Məna yoxdur; bu səbəbdən də Sonsuzluq yoxdur.

Xülya – Kamil tanımır, çünki Cəfəngiyyatda Məna yoxdur; bu səbəbdən də Kamillik yoxdur.

Xülya İnam tanımır; çünki Cəfəng İnam olmur, İnamsızlıq olur.

Xülya İdrak tanımır; çünki Cəfəng İdrak olmur; İdraksızlıq olur.

Xülya Mənəviyyat tanımır; çünki Cəfəng Mənəviyyat olmur, Mənəviyyatsızlıq olur.

Xülya İradə tanımır; çünki Cəfəng İradə olmur, İradəsizlik olur.

Mənа Cəfəngiyyata qarşıdır – gerçəklik cəfəngiyyata qarşı deyil; çünki nisbiylə cəfəngiyyat arasında yaxınlıq var; ötəriylə cəfəngiyyat arasında, sonluyla, keçiciylə, qeyri-kamillə cəfəngiyyat arasında yaxınlıq var.

Xülya Gerçəkliyi ötmür – Bəzəyir. Nisbidən Mütləq düzəltmək istəyir – Nisbini Bəzəyir – Cəfəngləşdirir; Ötəridən Əzəli düzəltmək istəyir – Ötərini Bəzəyir – Cəfəngləşdirir; Keçicidən Əbədi düzəltmək istəyir – Keçicini Bəzəyir – Cəfəngləşdirir; Sonludan Sonsuz düzəltmək istəyir – Sonlunu Bəzəyir – Cəfəngləşdirir; Qeyri-Kamildən Kamil düzəltmək istəyir – Qeyri-Kamili Bəzəyir – Cəfəngləşdirir.

Xülya əsasında yaranan İdeal – Gerçəkliyi qoruyur – nisbini, ötərini, keçicini, sonlunu, qeyri-kamili qoruyur.

Yalançı İdeal İdealsızlığı yaranır.

İdeal Ruhaniyyatı Təsdiq edir.

Maddiyyatçılıq əsasında yaranan İdeal – İdealsızlıqdır.

Mənfəətçilik əsasında yaranan İdeal – İdealsızlıqdır.

Maddiyyatçılıq, Mənfəətçilik əsasında yaranan İnam olmur.

Maddiyyatçılıq, Mənfəətçilik əsasında yaranan İdrak olmur.

Maddiyyatçılıq, Mənfəətçilik əsasında yaranan Mənəviyyat olmur.

Maddiyyatçılıq, Mənfəətçilik əsasında yaranan İradə olmur.

İdealda – Xəyal İnamlaşır, İdraklaşır, Mənəviyyatlaşır, İradələşir; Xülyada – İnamsızlaşır, İdraksızlaşır, Mənəviyyatsızlaşır, İradəsizləşir.

İdealda Xəyal Mənaya Yüksəlir; Xülyada – Mənasızlığa enir.

İdeal – Məfkurədən Üstündür.

Zaman Məfkurəsi olur; Zaman İdealı olmur.

Mühit Məfkurəsi olur; Mühit İdealı olmur.

Şərait Məfkurəsi olur; Şərait İdealı olmur.

Cəmiyyət Məfkurəsi olur; Cəmiyyət İdealı olmur.

Özgələşmə Məfkurəsi olur; Özgələşmə İdealı olmur.

Hamılaşma Məfkurəsi olur; Hamılaşma İdealı olmur.

Ağalıq Məfkurəsi olur; Ağalıq İdealı olmur.

Nökərlik Məfkurəsi olur; Nökərlik İdealı olmur.

İdeal – Gerçəklik üzərində Yüksələn, Gerçəkliyi özü (Gerçəklik) üzərində Yüksəldən Məna ifadəsidir; – İnsanilikdən doğan Ruhani Əməldir – Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil.

15. RUHANİYYAT – ƏMƏL

Ruhaniyyat Əməli Nizamlayır, Mənalandırır; Mənayla Əməl arasında Əlaqə yaradır; Əməl İnam əsasında qurulur, İdrak əsasında qurulur, Mənəviyyat əsasında qurulur, İradə əsasında qurulur.

İnam – Əməli Mütləqçiliyə; İdrak – Həqiqətə; Mənəviyyat – Kamilliyə; İradə – Müstəqilliyə Yönəldir; Əməlin Üfüqləri Genişlənir, Məzmunu zənginləşir; Təmənnasızlıq, Fədakarlıq, Müqəddəslik səviyyəsi yaranır.

Mütləqiliyə yönələn Əməl – Gerçəklik səviyyəsini ötür – Gerçək Əməl səviyyəsini ötür. Gerçəklik səviyyəsində Əməl – Nisbi Əməl olur, Keçici Əməl olur, Ötəri Əməl olur, Sonlu Əməl olur, Qeyri-Kamil Əməl olur.

Mütləqiliyə yönələn Əməl – nisbilik, keçicilik, ötərilik, sonluluq, qeyri-kamillik səviyyəsini ötür; Ruhani Nizam, Mənalanma – Əməli Gerçəklik üzərində Yüksəldir.

Həqiqətə yönələn Əməl – Gerçəklik səviyyəsini ötür – çünki Nisbi Həqiqət olmur, Keçici Həqiqət olmur, Ötəri Həqiqət olmur, Sonlu Həqiqət olmur, Qeyri-Kamil Həqiqət olmur; yəni Gerçəklik səviyyəsində Həqiqət olmur; Ruhani Nizam, Mənalanma – Əməli Gerçəklik üzərində Yüksəldir.

Kamilliyə yönələn Əməl – Gerçəklik səviyyəsini ötür – çünki Nisbi Kamillik olmur, Keçici Kamillik olmur, Sonlu Kamillik olmur, Ötəri Kamillik olmur, Qeyri-Kamil Kamillik olmur; Ruhani Nizam, Mənalanma – Əməli Gerçəklik üzərində Yüksəldir.

Müstəqilliyə yönələn Əməl – Gerçəklik səviyyəsini ötür – çünki Nisbi Müstəqillik olmur, Keçici Müstəqillik olmur, Sonlu Müstəqillik olmur, Ötəri Müstəqillik olmur, Qeyri-Kamil Müstəqillik olmur; Ruhani Nizam, Mənalanma – Əməli Gerçəklik üzərində Yüksəldir.

Mütləqiliyə yönələn Əməl – Zaman səviyyəsini ötür, Şərait səviyyəsini ötür, Mühit səviyyəsini ötür, Cəmiyyət səviyyəsini ötür.

Həqiqətə yönələn Əməl – Zaman səviyyəsini ötür, Şərait səviyyəsini ötür, Mühit səviyyəsini ötür, Cəmiyyət səviyyəsini ötür.

Kamilliyə yönələn Əməl – Zaman səviyyəsini ötür, Şərait səviyyəsini ötür, Mühit səviyyəsini ötür, Cəmiyyət səviyyəsini ötür.

Müstəqilliyə yönələn Əməl – Zaman səviyyəsini ötür, Şərait səviyyəsini ötür, Mühit səviyyəsini ötür, Cəmiyyət səviyyəsini ötür.

Zaman səviyyəsində Mütləqilik – əslində Qeyri-Mütləqilikdir; Zaman – Əməli Qeyri-Mütləqiliyə yönəldir əslində; Ruhaniyyat – Əməli Qeyri-Mütləq üzərində Yüksəldir.

Zaman səviyyəsində Həqiqət – əslində Qeyri-Həqiqətdir; Zaman – Əməli Qeyri-Həqiqətə yönəldir əslində; Ruhaniyyat – Əməli Qeyri-Həqiqət üzərində Yüksəldir.

Zaman səviyyəsində Kamillik – əslində Qeyri-Kamillikdir; Zaman – Əməli Qeyri-Kamilliyə yönəldir əslində; Ruhaniyyat – Əməli Qeyri-Kamillik üzərində Yüksəldir.

Zaman səviyyəsində Müstəqillik olmur; Zaman Əməli Qeyri-Müstəqilliyə yönəldir əslində; Ruhaniyyat onu Qeyri-Müstəqillik üzərində Yüksəldir.

Mühit səviyyəsində Əməl – Qeyri-Mütləqiliyə, Qeyri-Həqiqətə, Qeyri-Kamilliyə, Qeyri-Müstəqilliyə Yönəlir. Ruhaniyyat onu Mühit üzərində Yüksəldir.

Şərait səviyyəsində Əməl – Qeyri-Mütləqiliyə, Qeyri-Həqiqətə, Qeyri-Kamilliyə, Qeyri-Müstəqilliyə Yönəlir. Ruhaniyyat onu Şərait üzərində Yüksəldir.

Cəmiyyət səviyyəsində Əməl – Qeyri-Mütləqiliyə, Qeyri-Həqiqətə, Qeyri-Kamilliyə, Qeyri-Müstəqilliyə Yönəlir. Ruhaniyyat onu Cəmiyyət üzərində Yüksəldir.

Təmənnasız Əməl – Zamandan Üstün Əməldir, Şəraitdən Üstün Əməldir, Mühitdən Üstün Əməldir, Cəmiyyətdən Üstün Əməldir; Mahiyyətcə o, Qeyri-Zaman Əməlidir, Qeyri-Şərait Əməlidir, Qeyri-Mühit Əməlidir, Qeyri-Cəmiyyət Əməlidir.

Fədakar Əməl – Zamandan Üstün Əməldir, Şəraitdən Üstün Əməldir, Mühitdən Üstün Əməldir, Cəmiyyətdən Üstün Əməldir, əslində o, Qeyri-Zaman Əməlidir, Qeyri-Şərait Əməlidir, Qeyri-Mühit Əməlidir, Qeyri-Cəmiyyət Əməlidir.

Müqəddəs Əməl – Zamandan Üstün Əməldir, Şəraitdən Üstün Əməldir, Mühitdən Üstün Əməldir, Cəmiyyətdən Üstün Əməldir; Əslində o, Qeyri-Zaman Əməlidir, Qeyri-Şərait Əməlidir, Qeyri-Mühit Əməlidir, Qeyri-Cəmiyyət Əməlidir.

Fədakarlıq – İnsanilik Əməlidir.

İnsanilik Gerçəklikdən Üstündür, Zamandan Üstündür, Şəraitdən Üstündür, Cəmiyyətdən Üstündür.

Təmənnasızlıq – İnsanilik Əməlidir.

İnsanilik Gerçəklikdən Üstündür, Zamandan Üstündür, Şəraitdən Üstündür, Cəmiyyətdən Üstündür.

Müqəddəslik – İnsanilik Əməlidir.

İnsanilik Gerçəklikdən Üstündür, Zamandan Üstündür, Şəraitdən Üstündür, Cəmiyyətdən Üstündür.

Əməl – Hadisədir; Amal – İdeyadır.
Gerçəklikdə Əməl Amala çatmır.
Əməllə Amal arasında Ziddiyyət yaranır;
Ruhaniyyat Əməli Amala çatdırır: Əməllə Amal arasındakı Ziddiyyət aradan qalxır.
Zamanda Əməl Amala çatmır.
Əməllə Amal arasında Ziddiyyət yaranır;
Ruhaniyyat Əməli Amala çatdırır: Əməllə Amal arasındakı Ziddiyyət aradan qalxır.
Mühitdə Əməl Amala çatmır.
Əməllə Amal arasında Ziddiyyət yaranır;
Ruhaniyyat Əməli Amala çatdırır: Əməllə Amal arasındakı Ziddiyyət aradan qalxır.
Şəraitdə Əməl Amala çatmır.
Əməllə Amal arasında Ziddiyyət yaranır;
Ruhaniyyat Əməli Amala çatdırır: Əməllə Amal arasındakı Ziddiyyət aradan qalxır.
Cəmiyyətdə Əməl Amala çatmır.
Əməllə Amal arasında Ziddiyyət yaranır;
Ruhaniyyat Əməli Amala çatdırır: Əməllə Amal arasındakı Ziddiyyət aradan qalxır.
Ruhaniyyatın Əməli Nizamlamasından, Mənalandırmasından Ruhaniyyat Əməli yaranır – Yəni Ruhaniyyat özü Əməl olur – Əməl Quruculuğu yaranır.
İnam Əməli yaranır – yəni İnam özü Əməl olur.
İdrak Əməli yaranır – yəni İdrak özü Əməl olur.
Mənəviyyat Əməli yaranır – yəni Mənəviyyat özü Əməl olur.
İradə Əməli yaranır – yəni İradə özü Əməl olur.
İnam Əməlində İnsan – Mütləqiliyə, Əzəliliyə, Əbədiliyə, Sonsuzluğa, Kamilliyə Qovuşur.
İdrak Əməlində İnsan – Mütləqiliyə, Əzəliliyə, Əbədiliyə, Sonsuzluğa, Kamilliyə Qovuşur.
Mənəviyyat Əməlində İnsan – Mütləqiliyə, Əzəliliyə, Əbədiliyə, Sonsuzluğa, Kamilliyə Qovuşur.
İradə Əməlində İnsan – Mütləqiliyə, Əzəliliyə, Əbədiliyə, Sonsuzluğa, Kamilliyə Qovuşur.
İnam Əməlində İnsan İnam Qurur.
İdrak Əməlində İdrak Qurur.
Mənəviyyat Əməlində Mənəviyyat Qurur.

İradə Əməlində İradə Qurur.

Ruhani Əməldə İnsan İnsanilik əsasında Özünü Mənalandırır; – Qurur.

İnam Əməlində İnsan Adam səviyyəsini ötür; – yəni İnsanın Gerçəklik səviyyəsini ötür.

İdrak Əməlində İnsan Adam səviyyəsini ötür; – yəni İnsanın Gerçəklik səviyyəsini ötür.

Mənəviyyat Əməlində İnsan Adam səviyyəsini ötür; – yəni İnsanın Gerçəklik səviyyəsini ötür.

İradə Əməlində İnsan Adam səviyyəsini ötür; – yəni İnsanın Gerçəklik səviyyəsini ötür.

İnam Əməlində İnsan – İnsanın Mühit səviyyəsini, Şərait səviyyəsini, Cəmiyyət səviyyəsini, Zaman səviyyəsini ötür.

İdrak Əməlində İnsan – İnsanın Mühit səviyyəsini, Şərait səviyyəsini, Cəmiyyət səviyyəsini, Zaman səviyyəsini ötür.

Mənəviyyat Əməlində İnsan – İnsanın Mühit səviyyəsini, Şərait səviyyəsini, Cəmiyyət səviyyəsini, Zaman səviyyəsini ötür.

İradə Əməlində İnsan – İnsanın Mühit səviyyəsini, Şərait səviyyəsini, Cəmiyyət səviyyəsini, Zaman səviyyəsini ötür.

Gerçəklik səviyyəsində yaranan Yalançı İnam Adamı İnsandan qoruyur.

Zaman səviyyəsində yaranan Yalançı İnam Adamı İnsandan qoruyur.

Mühit səviyyəsində yaranan Yalançı İnam Adamı İnsandan qoruyur.

Şərait səviyyəsində yaranan Yalançı İnam Adamı İnsandan qoruyur.

Cəmiyyət səviyyəsində yaranan Yalançı İnam Adamı İnsandan qoruyur.

Gerçəklik səviyyəsində yaranan Yalançı İdrak Adamı İnsandan qoruyur.

Zaman səviyyəsində yaranan Yalançı İdrak Adamı İnsandan qoruyur.

Mühit səviyyəsində yaranan Yalançı İdrak Adamı İnsandan qoruyur.

Şərait səviyyəsində yaranan Yalançı İdrak Adamı İnsandan qoruyur.

Cəmiyyət səviyyəsində yaranan Yalançı İdrak Adamı İnsandan qoruyur.

Gerçəklik səviyyəsində yaranan Yalançı Mənəviyyat Adamı İnsandan qoruyur.

Zaman səviyyəsində yaranan Yalançı Mənəviyyat Adamı İnsandan qoruyur.

Mühit səviyyəsində yaranan Yalançı Mənəviyyat Adamı İnsandan qoruyur.

Şərait səviyyəsində yaranan Yalançı Mənəviyyat Adamı İnsandan qoruyur.

Cəmiyyət səviyyəsində yaranan Yalançı Mənəviyyat Adamı İnsandan qoruyur.

Gerçəklik səviyyəsində yaranan Yalançı İradə Adamı İnsandan qoruyur.

Zaman səviyyəsində yaranan Yalançı İradə Adamı İnsandan qoruyur.

Mühit səviyyəsində yaranan Yalançı İradə Adamı İnsandan qoruyur.

Şərait səviyyəsində yaranan Yalançı İradə Adamı İnsandan qoruyur.

Cəmiyyət səviyyəsində yaranan Yalançı İradə Adamı İnsandan qoruyur.

Ruhaniyyat – Mütləq Yönlü Əməl yaradır, – Əməli Mənalandırır, onu Ruhani Əməl səviyyəsinə Yüksəldir – İnam Əməli, İdrak Əməli, Mənəviyyat Əməli, İradə Əməli səviyyəsinə.

16. RUHANİYYAT – ZƏRURƏT

Mənadan başqa Zərurət yoxdur; Mənanın bütün Təzahürləri – Təsadüfdür.

Mütləqdən başqa Zərurət yoxdur; Mütləqin bütün Təzahürləri – Təsadüfdür.

Əzəlidən başqa Zərurət yoxdur; Əzəlinin bütün Təzahürləri – Təsadüfdür.

Əbədidən başqa Zərurət yoxdur; Əbədinin bütün Təzahürləri – Təsadüfdür.

Kamildən başqa Zərurət yoxdur; Kamilin bütün Təzahürləri – Təsadüfdür.

Mahiyyətdən başqa Zərurət yoxdur; Hadisələr – Təsadüfdür.

Ruhaniyyatın Məqsədi – Zərurətə Yüksəlməkdir.

Zaman – Təsadüfdür; Ruhaniyyat Təsadüfü ötməli, Zərurətə çatmalıdır; – bu, İnsanilik Tələbidir.

Mühit – Təsadüfdür; Ruhaniyyat Təsadüfü ötməli, Zərurətə çatmalıdır; – bu, İnsanilik Tələbidir.

Şərait – Təsadüfdür; Ruhaniyyat Təsadüfü ötməli, Zərurətə çatmalıdır; – bu, İnsanilik Tələbidir.

Cəmiyyət – Təsadüfdür; Ruhaniyyat Təsadüfü ötməli, Zərurətə çatmalıdır; – bu, İnsanilik Tələbidir.

Zaman Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Zaman Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Mühit Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Mühit Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Şərait Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Şərait Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Cəmiyyət Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Cəmiyyət Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Təbəqələşmə Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Təbəqələşmə Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Özgələşmə Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Özgələşmə Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Hamılaşma Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Hamılaşma Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Ağalıq Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Ağalıq Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Nökərlik Zərurət Biçimində bilinir; Ruhaniyyat Nökərlik Zərurətini ötməli, Mahiyyət Zərurətinə çatmalıdır.

Bir Səbəb var əslində – Mütləqilik; bütün başqa Təzahürlər – Təsadüfdür.

Bir Nəticə var əslində – Təzahür; Təzahürlər – Təsadüfdür.

Ruhaniyyat Təsadüfi Səbəbləri ötməli, Zəruri Səbəbə çatmalıdır.

Gerçəklik – Təzahürdür; – ancaq Səbəb bilinir; Ruhaniyyat Gerçəklik Səbəbini ötür.

Gerçəklikdə Nəticələr Zəruri bilinir, əslində isə onlar Təsadüfdür. Ruhaniyyat Gerçəklik Nəticələrini ötməli, Mahiyyət Nəticələrinə çatmalıdır.

Bütün Hadisələr Bir Zəruri Səbəbdən, Bir Mənadan doğub: Bir Zəruri Səbəbdən Müxtəlif Təsadüfi Hadisələr yaranıb.

Ötərilik – Təsadüf xassəsidir.

Keçicilik – Təsadüf xassəsidir.

Sonluluq – Təsadüf xassəsidir.
Qeyri-Kamillik – Təsadüf xassəsidir.
Nisbilik – Təsadüf xassəsidir.
Təzahür – Zəruridir, Təzahürlər – Təsadüfdür.
Ölüm – Zərurətdir, həm də Hadisələrin Təsadüflüyünü ifadə eləyir.
Ölüm – Hadisələrin Təsadüfə məhkumluğunu göstərir.
Heç bir Hadisə – labüd deyil; Labüd – Hadisənin Mənasıdır.
Heç bir Zaman – labüd deyil; Labüd – Zamanın Mənasıdır.
Heç bir Mühit – labüd deyil; Labüd – Mühitin Mənasıdır.
Heç bir Şərait – labüd deyil; Labüd – Şəraitin Mənasıdır.
Heç bir Cəmiyyət – labüd deyil; Labüd – Cəmiyyətin Mənasıdır.
Hadisəni Labüd saymaq – Qismətçilikdir.
Zamanı Labüd saymaq – Qismətçilikdir.
Mühiti Labüd saymaq – Qismətçilikdir.
Şəraiti Labüd saymaq – Qismətçilikdir.
Cəmiyyəti Labüd saymaq – Qismətçilikdir.
Zaman Qanunları – Təsadüfdür;
Zaman onu Zərurət kimi Bildirir.
Mühit Qanunları – Təsadüfdür;
Mühit onu Zərurət kimi Bildirir.
Şərait Qanunları – Təsadüfdür;
Şərait onu Zərurət kimi Bildirir.
Cəmiyyət Qanunları – Təsadüfdür;
Cəmiyyət onu Zərurət kimi Bildirir.
İnsanilik – Zəruridir, Adamlıq – Təsadüf.
İnsanlar Adamlıq səviyyəsində yaşayırlar, Təsadüf səviyyəsində yaşayırlar; Təsadüf səddini ötə bilmirlər.
Bu səbəbdən də Tarix – Adam tarixi olur; yəni Təsadüf Tarixi olur; – Zərurət səviyyəsinə qalxmır.
Bu səbəbdən də Gerçəklik səviyyəsində İnam – Adam İnamı olur; yəni Təsadüfi İnam olur; Zərurət səviyyəsinə qalxmır; – İnsanilik səviyyəsinə qalxmır.
Bu səbəbdən də Gerçəklik səviyyəsində İdrak – Adam İdrakı olur; yəni Təsadüfi İdrak olur; Zərurət səviyyəsinə qalxmır; – İnsanilik səviyyəsinə qalxmır.
Bu səbəbdən də Gerçəklik səviyyəsində Mənəviyyat – Adam Mənəviyyatı olur; yəni Təsadüfi Mənəviyyat olur; Zərurət səviyyəsinə qalxmır; – İnsanilik səviyyəsinə qalxmır.

Bu səbəbdən də Gerçəklik səviyyəsində İradə – Adam İradəsi olur; yəni Təsadüfi İradə olur; Zərurət səviyyəsinə qalxmır; – İnsanilik səviyyəsinə qalxmır.

Gerçəklik səviyyəsində İnsan Həyatı – təsadüfləşir; Ruhaniyyat onu Gerçəklik səviyyəsindən Yüksəyə qaldırır – İnsanilik səviyyəsinə qaldırır – İnsanilik Zəruriyyətinə çatdırır.

Zaman səviyyəsində İnsan Həyatı – təsadüfləşir; Ruhaniyyat onu Zaman səviyyəsindən Yüksəyə qaldırır – İnsanilik Zəruriyyətinə çatdırır.

Mühit səviyyəsində İnsan Həyatı – təsadüfləşir; Ruhaniyyat onu Mühit səviyyəsindən Yüksəyə qaldırır – İnsanilik Zəruriyyətinə çatdırır.

Şərait səviyyəsində İnsan Həyatı – təsadüfləşir; Ruhaniyyat onu Şərait səviyyəsindən Yüksəyə qaldırır – İnsanilik Zəruriyyətinə çatdırır.

Cəmiyyət səviyyəsində İnsan Həyatı – təsadüfləşir; Ruhaniyyat onu Cəmiyyət səviyyəsindən Yüksəyə qaldırır – İnsanilik Zəruriyyətinə çatdırır.

Ruhaniyyatın Məqsədi – İnsanı Təsadüflükdən çıxarmaqdır.

İnsan – Mütləq İnam səviyyəsində Təsadüfdən çıxır, Zərurətə çatır.

Mütləq İdrak səviyyəsində Təsadüfdən çıxır, Zərurətə çatır.

Mütləq Mənaviyyat səviyyəsində Təsadüfdən çıxır, Zərurətə çatır.

Mütləq İradə səviyyəsində Təsadüfdən çıxır, Zərurətə çatır.

Zərurət – Mütləqilik ifadəsidir; Təsadüf – Nisbilik ifadəsi.

Gerçəklik Mütləqə qarşıdır; – Nisbini yaşadır.

Gerçəklik Mütləq Ədalətə qarşıdır; –
Nisbi Ədaləti yaşadır.
Mütləq Həqiqətə qarşıdır; –
Nisbi Həqiqəti yaşadır.
Mütləq Xeyirə qarşıdır; –
Nisbi Xeyiri yaşadır.

Nisbi Ədalət – Ədalətin Yoxluğudur;
Gerçəklik – əslində Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Həqiqət – Həqiqətin Yoxluğudur;
Gerçəklik – əslində Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Xeyir – Xeyirin Yoxluğudur;
Gerçəklik – əslində Yoxluğu yaşadır.

Zaman Mütləq Ədalətə qarşıdır; –

Nisbi Ədaləti yaşadır.
Mütləq Həqiqətə qarşıdır; –
Nisbi Həqiqəti yaşadır.
Mütləq Xeyirə qarşıdır; –
Nisbi Xeyiri yaşadır.
Nisbi Ədalət – Ədalətin Yoxluğudur;
Zaman Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Həqiqət – Həqiqətin Yoxluğudur;
Zaman – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Xeyir – Xeyirin Yoxluğudur;
Zaman – Yoxluğu yaşadır.

Mühit Mütləq Ədalətə qarşıdır; –
Nisbi Ədaləti yaşadır.
Mütləq Həqiqətə qarşıdır; –
Nisbi Həqiqəti yaşadır.
Mütləq Xeyirə qarşıdır; –
Nisbi Xeyiri yaşadır.
Nisbi Ədalət – Ədalətin Yoxluğudur;
Mühit – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Həqiqət – Həqiqətin Yoxluğudur;
Mühit – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Xeyir – Xeyirin Yoxluğudur;
Mühit – Yoxluğu yaşadır.

Şərait Mütləq Ədalətə qarşıdır; –
Nisbi Ədaləti yaşadır.
Mütləq Həqiqətə qarşıdır; –
Nisbi Həqiqəti yaşadır.
Mütləq Xeyirə qarşıdır; –
Nisbi Xeyiri yaşadır.
Nisbi Ədalət – Ədalətin Yoxluğudur;
Şərait – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Həqiqət – Həqiqətin Yoxluğudur;
Şərait – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Xeyir – Xeyirin Yoxluğudur;
Şərait – Yoxluğu yaşadır.

Cəmiyyət Mütləq Ədalətə qarşıdır; –
Nisbi Ədaləti yaşadır.
Mütləq Həqiqətə qarşıdır; –

Nisbi Həqiqəti yaşadır.
Mütləq Xeyirə qarşıdır; –
Nisbi Xeyiri yaşadır.

Nisbi Ədalət – Ədalətin Yoxluğudur;
Cəmiyyət – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Həqiqət – Həqiqətin Yoxluğudur;
Cəmiyyət – Yoxluğu yaşadır.
Nisbi Xeyir – Xeyirin Yoxluğudur;
Cəmiyyət – Yoxluğu yaşadır.

Zərurət – Yoxluq üzərində Yüksələn Varlıqdır.
Mütləq İnam – Zəruridir; Nisbi İnam – Təsadüfdür.
Mütləq İdrak – Zəruridir; Nisbi İdrak – Təsadüfdür.
Mütləq Mənəviyyat – Zəruridir; Nisbi Mənəviyyat – Təsadüfdür.
Mütləq İradə – Zəruridir; Nisbi İradə – Təsadüfdür.
Gerçəklik – Təsadüflər Varlığıdır.
Zaman – Təsadüflər Varlığıdır.
Mühit – Təsadüflər Varlığıdır.
Şərait – Təsadüflər Varlığıdır.
Cəmiyyət – Təsadüflər Varlığıdır.
Ruhaniyyat – Zərurət Varlığıdır; – Gerçəklikdən Üstün, Zamandan Üstün, Şəraitdən Üstün, Mühitdən Üstün, Cəmiyyətdən Üstün.

17. RUHANİYYAT – MÜDRİKLİK

Ruhaniyyat – İnam Müdrikliyidir; İnam – Gerçəklikdən Üstündür; Zamandan Üstündür; Mühitdən Üstündür; Şəraitdən Üstündür; Cəmiyyətdən Üstündür.

Ruhaniyyat – Gerçəklikdən Üstün olmaq Müdrikliyidir; Zamandan Üstün olmaq Müdrikliyidir; Mühitdən Üstün olmaq Müdrikliyidir; Şəraitdən Üstün olmaq Müdrikliyidir; Cəmiyyətdən Üstün olmaq Müdrikliyidir.

İnam – Mütləqiliklə; – Əzəliliklə, Əbədiliklə, Sonsuzluqla, Kamilliklə Bir olmaqdır.

Ruhaniyyat – Mütləqiliklə Bir olmaq Müdrikliyidir.

İdrak – Mütləqiliyin; – Əzəliliyin, Əbədiliyin, Sonsuzluğun, Kamilliyin Dərkidir.

Ruhaniyyat – Mütləqiliyi Dərk etmə Müdrikliyidir.

Mənəviyyat – Mütləqilik: Əzəlilik, Əbədilik, Sonsuzluq, Kamillik əsasında Nizamlanan, Mənalanan Daxili Aləmdir.

Ruhaniyyat – Daxili Aləm Nizamı, Mənası, Müdrikliyidir.

İradə – Mütləqiliyə: Əzəliyə, Əbədiyə, Sonsuza, Kamilə Yüksəlmək Qətiyyətidir.

Ruhaniyyat – Mütləqilik Qətiyyəti Müdrikliyidir.

Ruhaniyyat – Mütləq ölçülü, Mütləq Yönlü Müdriklikdir – Əzəli ölçülü, Əzəli Yönlü; Əbədi ölçülü, Əbədi Yönlü; Sonsuz ölçülü, Sonsuz Yönlü; Kamil ölçülü, Kamil Yönlü Müdriklikdir.

Gerçəklik səviyyəsində Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Gerçəklik Mütləqilik tanımır; Əzəlilik tanımır; Əbədilik tanımır; Sonsuzluq tanımır; Kamillik tanımır; – Nisbidən Yüksəyə qalxmır; Ötəridən Yüksəyə qalxmır; Keçicidən Yüksəyə qalxmır; Sonludan Yüksəyə qalxmır; Qeyri-Kamildən Yüksəyə qalxmır.

Ruhaniyyat Gerçəklik səviyyəsində Müdrikliyi ötür; Məna səviyyəsində Müdrikliyə çatır.

Zaman səviyyəsində Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Zaman Mütləqilik tanımır; Əzəlilik tanımır; Əbədilik tanımır; Sonsuzluq tanımır; Kamillik tanımır; – Nisbidən Yüksəyə qalxmır; Ötəridən Yüksəyə qalxmır; Keçicidən Yüksəyə qalxmır; Sonludan Yüksəyə qalxmır; Qeyri-Kamildən Yüksəyə qalxmır.

Ruhaniyyat Zaman səviyyəsində Müdrikliyi ötür; Məna səviyyəsində Müdrikliyə çatır.

Mühit səviyyəsində Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Mühit Mütləqilik tanımır; Əzəlilik tanımır; Əbədilik tanımır; Sonsuzluq tanımır; Kamillik tanımır; – Nisbidən Yüksəyə qalxmır; Ötəridən Yüksəyə qalxmır; Keçicidən Yüksəyə qalxmır; Sonludan Yüksəyə qalxmır; Qeyri-Kamildən Yüksəyə qalxmır.

Ruhaniyyat Mühit səviyyəsində Müdrikliyi ötür; Məna səviyyəsində Müdrikliyə çatır.

Şərait səviyyəsində Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Şərait Mütləqilik tanımır; Əzəlilik tanımır; Əbədilik tanımır; Sonsuzluq tanımır; Kamillik tanımır; – Nisbidən Yüksəyə qalxmır; Ötəridən Yüksəyə qalxmır; Keçicidən Yüksəyə qalxmır; Sonludan Yüksəyə qalxmır; Qeyri-Kamildən Yüksəyə qalxmır.

Ruhaniyyat Şərait səviyyəsində Müdrikliyi ötür; Məna səviyyəsində Müdrikliyə çatır.

Cəmiyyət səviyyəsində Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Cəmiyyət Mütləqilik tanımır; Əzəlilik tanımır; Əbədilik tanımır; Sonsuzluq tanımır; Kamillik tanımır; – Nisbidən Yüksəyə qalxmır; Ötəridən

Yüksəyə qalxmır; Keçicidən Yüksəyə qalxmır; Sonludan Yüksəyə qalxmır; Qeyri-Kamildən Yüksəyə qalxmır.

Ruhaniyyat Cəmiyyət səviyyəsində Müdrikliyi ötür; Məna səviyyəsində Müdrikliyə çatır.

Gerçəkliyə uyğunlaşan Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Gerçəklik Mütləqə uyğun gəlmir.

Zamana uyğunlaşan Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Zaman Mütləqə uyğun gəlmir.

Mühitə uyğunlaşan Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Mühit Mütləqə uyğun gəlmir.

Şəraitə uyğunlaşan Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Şərait Mütləqə uyğun gəlmir.

Cəmiyyətə uyğunlaşan Müdriklik – Naşılıqdır; çünki Cəmiyyət Mütləqə uyğun gəlmir.

Ruhaniyyat Gerçəkliyə uyğunlaşan Müdrikliyə qarşı durur, Zamana uyğunlaşan Müdrikliyə qarşı durur, Mühitə uyğunlaşan Müdrikliyə qarşı durur, Şəraitə uyğunlaşan Müdrikliyə qarşı durur, Cəmiyyətə uyğunlaşan Müdrikliyə qarşı durur,

Ruhaniyyat – Adamlıq səviyyəsində Müdrikliyə qarşı durur.

Nisbi İnam səviyyəsində İnama qarşı; Nisbi İdrak səviyyəsində İdraka qarşı; Nisbi Mənəviyyat səviyyəsində Mənəviyyata qarşı; Nisbi İradə səviyyəsində İradəyə qarşı durur.

Ruhaniyyat Siyasət Müdrikliyinə qarşı durur – Həqiqətsizlik "Müdrikliyinə" qarşıdır. Təbəqə Müdrikliyinə qarşıdır, – Özgələşmə Müdrikliyinə qarşıdır; Hamılaşma Müdrikliyinə qarşıdır, Ağalıq Müdrikliyinə qarşıdır, Nökərlik Müdrikliyinə qarşıdır.

Təbəqə Müdrikliyi – Mənəviyyatsız "Müdriklik"dir – Mənəviyyatsız Müdriklik olmur.

Özgələşmə Müdrikliyi – Mənəviyyatsız "Müdriklik"dir – Mənəviyyatsız Müdriklik olmur.

Hamılaşma Müdrikliyi – Mənəviyyatsız "Müdriklik"dir – Mənəviyyatsız Müdriklik olmur.

Ağalıq Müdrikliyi – Mənəviyyatsız "Müdriklik"dir – Mənəviyyatsız Müdriklik olmur.

Nökərlik Müdrikliyi – Mənəviyyatsız "Müdriklik"dir – Mənəviyyatsız Müdriklik olmur.

Ruhaniyyat Təmənna Müdrikliyinə qarşıdır – Təmənnalı Həqiqət olmur, İnam olmur, İdrak olmur, Mənəviyyat olmur, İradə olmur.

Təmənnalı Həqiqət – Həqiqətsizlikdir;
Təmənnalı İnam – İnamsızlıqdır;
Təmənnalı İdrak – İdraksızlıqdır;
Təmənnalı Mənəviyyat – Mənəviyyatsızlıqdır;
Təmənnalı İradə – İradəsizlikdir.

Ruhaniyyat – Mənafe Müdrikliyinə qarşıdır – Mənafe Həqiqəti olmur; Mənafe İnamı olmur; Mənafe İdrakı olmur; Mənafe Mənəviyyatı olmur; Mənafe İradəsi olmur; – Mənafe Həqiqətsizliyi olur; Mənafe İnamsızlığı olur; Mənafe İdraksızlığı olur; Mənafe Mənəviyyatsızlığı olur; Mənafe İradəsizliyi olur.

Ruhaniyyat Təcrübə Müdrikliyinə inanmır: çünki Təcrübə Mütləq tanımır, Əzəli tanımır, Əbədi tanımır, Sonsuz tanımır, Kamil tanımır, – bu səbəbdən də İnam səviyyəsinə qalxmır – İnam Təcrübəni ötür; İdrak səviyyəsinə qalxmır – İdrak Təcrübəni ötür; Mənəviyyat səviyyəsinə qalxmır – Mənəviyyat Təcrübəni ötür; İradə səviyyəsinə qalxmır – İradə Təcrübəni ötür; Həqiqət səviyyəsinə qalxmır – Həqiqət Təcrübəni ötür.

Təcrübə Gerçəklik səviyyəsində olur; Zaman səviyyəsində olur; Mühit səviyyəsində olur; Şərait səviyyəsində olur; Cəmiyyət səviyyəsində olur.

Müdriklik Təcrübə səviyyəsini ötür, Mütləqilik səviyyəsinə çatır.

Həqiqətin ölçüsü – Təcrübə deyil, Mütləqdir: Həqiqət Təcrübədən Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

Müdriklik İnsan Həyatını İnam üstə qurur; İnam Üstə Qurulan Həyat Tərzi – Həyatı ötür – İnamlaşır.

Müdriklik İnsan Həyatını İdrak üstə qurur; İdrak Üstə Qurulan Həyat Tərzi – Həyatı ötür – İdraklaşır.

Müdriklik İnsan Həyatını Mənəviyyat üstə qurur; Mənəviyyat Üstə Qurulan Həyat Tərzi – Həyatı ötür – Mənəviyyatlaşır.

Müdriklik İnsan Həyatını İradə üstə qurur; İradə Üstə Qurulan Həyat Tərzi – Həyatı ötür – İradələşir.

Müdriklik – Ruhaniyyat üstə Qurulur; Ruhaniyyat – Müdrikliyi Mənaya yetirir; Müdriklik – Ruhaniyyat daşıyıcısıdır; Ruhaniyyat – Müdriklik yaradıcısı.

18. RUHANİYYAT – TƏRƏQQİ

Ruhani Tərəqqi – Vicdan Tərəqqisidir; yəni İnsan Həyatının Vicdanlaşmasıdır; İnam Tərəqqisidir, – yəni İnsan Həyatının İnamlaşmasıdır; İdrak Tərəqqisidir, – yəni İnsan Həyatının İdraklaşmasıdır; Mənəviyyat Tərəqqisidir, – yəni İnsan Həyatının Mənəviyyatlaşmasıdır; İradə Tərəqqisidir, – yəni İnsan Həyatının İradələşməsidir.

Vicdanlaşma – İnsaniliyin Həyata Sahib olmasıdır; İnsanilik Tələbinin, Ölçüsünün, Əməlinin Həyatlaşmasıdır.

Vicdanlaşma – Gerçəkliyi ötməkdir, çünki Gerçəklik İnsanilikdən aşağıdır; Gerçəklik səviyyəsində Vicdan olmur – çünki Nisbi Vicdan olmur, Ötəri Vicdan olmur, Keçici Vicdan olmur, Sonlu Vicdan olmur, Qeyri-Kamil Vicdan olmur.

Vicdanlaşma – Zamanı ötməkdir, çünki Zaman İnsanilikdən aşağıdır; Zaman səviyyəsində Vicdan olmur – çünki Nisbi Vicdan olmur, Ötəri Vicdan olmur, Keçici Vicdan olmur, Sonlu Vicdan olmur, Qeyri-Kamil Vicdan olmur.

Vicdanlaşma – Mühiti ötməkdir, çünki Mühit İnsanilikdən aşağıdır; Mühit səviyyəsində Vicdan olmur – çünki Nisbi Vicdan olmur, Ötəri Vicdan olmur, Keçici Vicdan olmur, Sonlu Vicdan olmur, Qeyri-Kamil Vicdan olmur.

Vicdanlaşma – Şəraiti ötməkdir, çünki Şərait İnsanilikdən aşağıdır; Şərait səviyyəsində Vicdan olmur – çünki Nisbi Vicdan olmur, Ötəri Vicdan olmur, Keçici Vicdan olmur, Sonlu Vicdan olmur, Qeyri-Kamil Vicdan olmur.

Vicdanlaşma – Cəmiyyəti ötməkdir, çünki Cəmiyyət İnsanilikdən aşağıdır; Cəmiyyət səviyyəsində Vicdan olmur – çünki Nisbi Vicdan olmur, Ötəri Vicdan olmur, Keçici Vicdan olmur, Sonlu Vicdan olmur, Qeyri-Kamil Vicdan olmur.

Siyasi Tərəqqi Vicdanlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İctimai Tərəqqi Vicdanlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İqtisadi Tərəqqi Vicdanlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İnamlaşma – Gerçəkliyi ötməkdir, çünki Gerçəklik İnsanilikdən aşağıdır; Gerçəklik səviyyəsində İnam olmur – çünki Nisbi İnam olmur, Ötəri İnam olmur, Keçici İnam olmur, Sonlu İnam olmur, Qeyri-Kamil İnam olmur.

İnamlaşma – Zamanı ötməkdir, çünki Zaman İnsanilikdən aşağıdır; Zaman səviyyəsində İnam olmur – çünki Nisbi İnam olmur, Ötəri İnam olmur, Keçici İnam olmur, Sonlu İnam olmur, Qeyri-Kamil İnam olmur.

İnamlaşma – Mühiti ötməkdir, çünki Mühit İnsanilikdən aşağıdır; Mühit səviyyəsində İnam olmur – çünki Nisbi İnam olmur, Ötəri İnam olmur, Keçici İnam olmur, Sonlu İnam olmur, Qeyri-Kamil İnam olmur.

İnamlaşma – Şəraiti ötməkdir, çünki Şərait İnsanilikdən aşağıdır; Şərait səviyyəsində İnam olmur – çünki Nisbi İnam olmur, Ötəri İnam olmur, Keçici İnam olmur, Sonlu İnam olmur, Qeyri-Kamil İnam olmur.

İnamlaşma – Cəmiyyəti ötməkdir, çünki Cəmiyyət İnsanilikdən aşağıdır; Cəmiyyət səviyyəsində İnam olmur – çünki Nisbi İnam olmur, Ötəri İnam olmur, Keçici İnam olmur, Sonlu İnam olmur, Qeyri-Kamil İnam olmur.

Siyasi Tərəqqi İnamlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İctimai Tərəqqi İnamlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İqtisadi Tərəqqi İnamlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İdraklaşma – Gerçəkliyi ötməkdir, çünki Gerçəklik İnsanilikdən aşağıdır; Gerçəklik səviyyəsində İdrak olmur – çünki Nisbi İdrak olmur, Ötəri İdrak olmur, Keçici İdrak olmur, Sonlu İdrak olmur, Qeyri-Kamil İdrak olmur.

İdraklaşma – Zamanı ötməkdir, çünki Zaman İnsanilikdən aşağıdır; Zaman səviyyəsində İdrak olmur – çünki Nisbi İdrak olmur, Ötəri İdrak olmur, Keçici İdrak olmur, Sonlu İdrak olmur, Qeyri-Kamil İdrak olmur.

İdraklaşma – Mühiti ötməkdir, çünki Mühit İnsanilikdən aşağıdır; Mühit səviyyəsində İdrak olmur – çünki Nisbi İdrak olmur, Ötəri İdrak olmur, Keçici İdrak olmur, Sonlu İdrak olmur, Qeyri-Kamil İdrak olmur.

İdraklaşma – Şəraiti ötməkdir, çünki Şərait İnsanilikdən aşağıdır; Şərait səviyyəsində İdrak olmur – çünki Nisbi İdrak olmur, Ötəri İdrak olmur, Keçici İdrak olmur, Sonlu İdrak olmur, Qeyri-Kamil İdrak olmur.

İdraklaşma – Cəmiyyəti ötməkdir, çünki Cəmiyyət İnsanilikdən aşağıdır; Cəmiyyət səviyyəsində İdrak olmur – çünki Nisbi İdrak olmur, Ötəri İdrak olmur, Keçici İdrak olmur, Sonlu İdrak olmur, Qeyri-Kamil İdrak olmur.

Siyasi Tərəqqi İdraklaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İctimai Tərəqqi İdraklaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İqtisadi Tərəqqi İdraklaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

Mənəviyyatlaşma – Gerçəkliyi ötməkdir, çünki Gerçəklik İnsanilikdən aşağıdır; Gerçəklik səviyyəsində Mənəviyyat olmur – çünki Nisbi Mənəviyyat olmur, Ötəri Mənəviyyat olmur, Keçici Mənəviyyat olmur, Sonlu Mənəviyyat olmur, Qeyri-Kamil Mənəviyyat olmur.

Mənəviyyatlaşma – Gerçəkliyi ötməkdir, çünki Gerçəklik İnsanilikdən aşağıdır; Gerçəklik səviyyəsində Mənəviyyat olmur – çünki Nisbi Mənəviyyat olmur, Ötəri Mənəviyyat olmur, Keçici Mənəviyyat olmur, Sonlu Mənəviyyat olmur, Qeyri-Kamil Mənəviyyat olmur.

Mənəviyyatlaşma – Zamanı ötməkdir, çünki Zaman İnsanilikdən aşağıdır; Zaman səviyyəsində Mənəviyyat olmur – çünki Nisbi Mənəviyyat olmur, Ötəri Mənəviyyat olmur, Keçici Mənəviyyat olmur, Sonlu Mənəviyyat olmur, Qeyri-Kamil Mənəviyyat olmur.

Mənəviyyatlaşma – Mühiti ötməkdir, çünki Mühit İnsanilikdən aşağıdır; Mühit səviyyəsində Mənəviyyat olmur – çünki Nisbi Mənəviyyat olmur, Ötəri Mənəviyyat olmur, Keçici Mənəviyyat olmur, Sonlu Mənəviyyat olmur, Qeyri-Kamil Mənəviyyat olmur.

Mənəviyyatlaşma – Şəraiti ötməkdir, çünki Şərait İnsanilikdən aşağıdır; Şərait səviyyəsində Mənəviyyat olmur – çünki Nisbi Mənəviyyat olmur, Ötəri Mənəviyyat olmur, Keçici Mənəviyyat olmur, Sonlu Mənəviyyat olmur, Qeyri-Kamil Mənəviyyat olmur.

Mənəviyyatlaşma – Cəmiyyəti ötməkdir, çünki Cəmiyyət İnsanilikdən aşağıdır; Cəmiyyət səviyyəsində Mənəviyyat olmur – çünki Nisbi Mənəviyyat olmur, Ötəri Mənəviyyat olmur, Keçici Mənəviyyat olmur, Sonlu Mənəviyyat olmur, Qeyri-Kamil Mənəviyyat olmur.

Siyasi Tərəqqi Mənəviyyatlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İctimai Tərəqqi Mənəviyyatlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İqtisadi Tərəqqi Mənəviyyatlaşma yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İradələşmə – Gerçəkliyi ötməkdir, çünki Gerçəklik İnsanilikdən aşağıdır; Gerçəklik səviyyəsində İradə olmur – çünki Nisbi İradə olmur, Ötəri İradə olmur, Keçici İradə olmur, Sonlu İradə olmur, Qeyri-Kamil İradə olmur.

İradələşmə – Zamanı ötməkdir, çünki Zaman İnsanilikdən aşağıdır; Zaman səviyyəsində İradə olmur – çünki Nisbi İradə olmur, Ötəri İradə olmur, Keçici İradə olmur, Sonlu İradə olmur, Qeyri-Kamil İradə olmur.

İradələşmə – Mühiti ötməkdir, çünki Mühit İnsanilikdən aşağıdır; Mühit səviyyəsində İradə olmur – çünki Nisbi İradə olmur, Ötəri İradə olmur, Keçici İradə olmur, Sonlu İradə olmur, Qeyri-Kamil İradə olmur.

İradələşmə – Cəmiyyəti ötməkdir, çünki Cəmiyyət İnsanilikdən aşağıdır; Cəmiyyət səviyyəsində İradə olmur – çünki Nisbi İradə olmur, Ötəri İradə olmur, Keçici İradə olmur, Sonlu İradə olmur, Qeyri-Kamil İradə olmur.

Siyasi Tərəqqi İradələşmə yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İctimai Tərəqqi İradələşmə yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

İqtisadi Tərəqqi İradələşmə yaratmır; çünki İnsanilik yaratmır.

Siyasi Tərəqqi Təbəqələşməni yaşadır – Təbəqələşmə İnsaniliyə qarşıdır; Hamılaşmanı yaşadır – Hamılaşma İnsaniliyə qarşıdır; Özgələşməni yaşadır – Özgələşmə İnsaniliyə qarşıdır; Ağalığı yaşadır – Ağalıq İnsaniliyə qarşıdır; Nökərliyi yaşadır – Nökərlik İnsaniliyə qarşıdır.

İctimai Tərəqqi Təbəqələşməni yaşadır, Hamılaşmanı yaşadır, Özgələşməni yaşadır, Ağalığı yaşadır, Nökərliyi yaşadır.

İqtisadi Tərəqqi Təbəqələşməni yaşadır, Hamılaşmanı yaşadır, Özgələşməni yaşadır, Ağalığı yaşadır, Nökərliyi yaşadır.

Siyasi Tərəqqiylə Ruhani Tərəqqi arasında Ziddiyyət yaranır; həmin Ziddiyyət – Adamın İnsanlaşması – İnamlaşması, İdraklaşması, Mənəviyyatlaşması, İradələşməsi Yoluyla aradan qalxa bilər.

İctimai Tərəqqiylə Ruhani Tərəqqi arasında Ziddiyyət yaranır; həmin Ziddiyyət – Adamın İnsanlaşması – İnamlaşması, İdraklaşması, Mənəviyyatlaşması, İradələşməsi Yoluyla aradan qalxa bilər.

İqtisadi Tərəqqiylə Ruhani Tərəqqi arasında Ziddiyyət yaranır; həmin Ziddiyyət – Adamın İnsanlaşması – İnamlaşması, İdraklaşması, Mənəviyyatlaşması, İradələşməsi Yoluyla aradan qalxa bilər.

Tərəqqi – İnsanilik Yoludur; Tərəqqinin Məqsədi və Ölçüsü – Ruhaniyyatdır.

19. RUHANİLİK – İNSANİLİK

İnsanilik – Mütləqilikdir.
Ruhaniyyat – Mütləqilik Yoludur.
İnsanilik – Əzəlilikdir.
Ruhaniyyat – Əzəlilik Yoludur.
İnsanilik – Əbədilikdir.
Ruhaniyyat – Əbədilik Yoludur.
İnsanilik – Sonsuzluqdur.
Ruhaniyyat – Sonsuzluq Yoludur.

İnsanilik – Kamillikdir.
Ruhaniyyat – Kamillik Yoludur.
Mütləqilik – Gerçəklikdən Üstündür.
Gerçəklik – Nisbilikdir.
Əzəlilik – Gerçəklikdən Üstündür.
Gerçəklik – Ötərilikdir.
Əbədilik – Gerçəklikdən Üstündür.
Gerçəklik – Keçicilikdir.
Kamillik – Gerçəklikdən Üstündür.
Gerçəklik – Qeyri-Kamillikdir.
Sonsuzluq – Gerçəklikdən Üstündür.
Gerçəklik – Sonluluqdur.

Mütləqilik – Zamandan Üstündür.
Zaman – Nisbilikdir.
Əzəlilik – Zamandan Üstündür.
Zaman – Ötərilikdir.
Əbədilik – Zamandan Üstündür.
Zaman – Keçicilikdir.
Kamillik – Zamandan Üstündür.
Zaman – Qeyri-Kamillikdir.
Sonsuzluq – Zamandan Üstündür.

Zaman – Sonluluqdur.

Mütləqilik – Mühitdən Üstündür.
Mühit – Nisbilikdir.
Əzəlilik – Mühitdən Üstündür.
Mühit – Ötərilikdir.
Əbədilik – Mühitdən Üstündür.
Mühit – Keçicilikdir.
Kamillik – Mühitdən Üstündür.
Mühit – Qeyri-Kamillikdir.
Sonsuzluq – Mühitdən Üstündür.
Mühit – Sonluluqdur.

Mütləqilik – Şəraitdən Üstündür.
Şərait – Nisbilikdir.
Əzəlilik – Şəraitdən Üstündür.
Şərait – Ötərilikdir.
Əbədilik – Şəraitdən Üstündür.
Şərait – Keçicilikdir.
Kamillik – Şəraitdən Üstündür.
Şərait – Qeyri-Kamillikdir.
Sonsuzluq – Şəraitdən Üstündür.
Şərait – Sonluluqdur.

Mütləqilik – Cəmiyyətdən Üstündür.
Cəmiyyət – Nisbilikdir.
Əzəlilik – Cəmiyyətdən Üstündür.
Cəmiyyət – Ötərilikdir.
Əbədilik – Cəmiyyətdən Üstündür.
Cəmiyyət – Keçicilikdir.
Kamillik – Cəmiyyətdən Üstündür.
Cəmiyyət – Qeyri-Kamillikdir.
Sonsuzluq – Cəmiyyətdən Üstündür.
Cəmiyyət – Sonluluqdur.

İnsanilik – Mütləq Xeyirdir; –

Mütləq Xeyir – Gerçəklikdən Üstündür; Gerçəklik Nisbi Xeyir tanıyır, Mütləq Xeyir tanımır.

Mütləq Xeyir – Zamandan Üstündür; Zaman Nisbi Xeyir tanıyır, Mütləq Xeyir tanımır.

Mütləq Xeyir – Mühitdən Üstündür; Mühit Nisbi Xeyir tanıyır, Mütləq Xeyir tanımır.

Mütləq Xeyir – Şəraitdən Üstündür; Şərait Nisbi Xeyir tanıyır, Mütləq Xeyir tanımır.

Mütləq Xeyir – Cəmiyyətdən Üstündür; Cəmiyyət Nisbi Xeyir tanıyır, Mütləq Xeyir tanımır.

İnsanilik – Mütləq Ədalətdir; –

Mütləq Ədalət – Gerçəklikdən Üstündür; Gerçəklik Nisbi Ədalət tanıyır, Mütləq Ədalət tanımır.

Mütləq Ədalət – Zamandan Üstündür; Zaman Nisbi Ədalət tanıyır, Mütləq Ədalət tanımır.

Mütləq Ədalət – Mühitdən Üstündür; Mühit Nisbi Ədalət tanıyır, Mütləq Ədalət tanımır.

Mütləq Ədalət – Şəraitdən Üstündür; Şərait Nisbi Ədalət tanıyır, Mütləq Ədalət tanımır.

Mütləq Ədalət – Cəmiyyətdən Üstündür; Cəmiyyət Nisbi Ədalət tanıyır, Mütləq Ədalət tanımır.

İnsanilik – Mütləq Həqiqətdir; –

Mütləq Həqiqət – Gerçəklikdən Üstündür; Gerçəklik Nisbi Həqiqət tanıyır, Mütləq Həqiqət tanımır.

Mütləq Həqiqət – Zamandan Üstündür; Zaman Nisbi Həqiqət tanıyır, Mütləq Həqiqət tanımır.

Mütləq Həqiqət – Mühitdən Üstündür; Mühit Nisbi Həqiqət tanıyır, Mütləq Həqiqət tanımır.

Mütləq Həqiqət – Şəraitdən Üstündür; Şərait Nisbi Həqiqət tanıyır, Mütləq Həqiqət tanımır.

Mütləq Həqiqət – Cəmiyyətdən Üstündür; Cəmiyyət Nisbi Həqiqət tanıyır, Mütləq Həqiqət tanımır.

Ruhaniyyat – Gerçəkliyi ötmək, Zamanı ötmək, Mühiti ötmək, Şəraiti ötmək, Cəmiyyəti ötmək Yoludur – Mütləq Xeyiri, Mütləq Ədaləti, Mütləq Həqiqəti Təsdiq edən.

Gerçəklik səviyyəsində İnsanilik olmur – Adamlıq olur; Adam Ruhaniyyat Yoluyla İnsaniliyə çatır.

Zaman səviyyəsində İnsanilik olmur – Adamlıq olur; Adam Ruhaniyyat Yoluyla İnsaniliyə çatır.

Mühit səviyyəsində İnsanilik olmur – Adamlıq olur; Adam Ruhaniyyat Yoluyla İnsaniliyə çatır.

Şərait səviyyəsində İnsanilik olmur – Adamlıq olur; Adam Ruhaniyyat Yoluyla İnsaniliyə çatır.

Cəmiyyət səviyyəsində İnsanilik olmur – Adamlıq olur; Adam Ruhaniyyat Yoluyla İnsaniliyə çatır.

İnsanilik – Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradə deməkdir.

Gerçəklik səviyyəsində Mütləq İnam olmur, Nisbi İnam olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İnamdan Mütləq İnama Yüksəlir.

Zaman səviyyəsində Mütləq İnam olmur, Nisbi İnam olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İnamdan Mütləq İnama Yüksəlir.

Mühit səviyyəsində Mütləq İnam olmur, Nisbi İnam olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İnamdan Mütləq İnama Yüksəlir.

Şərait səviyyəsində Mütləq İnam olmur, Nisbi İnam olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İnamdan Mütləq İnama Yüksəlir.

Cəmiyyət səviyyəsində Mütləq İnam olmur, Nisbi İnam olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İnamdan Mütləq İnama Yüksəlir.

Gerçəklik səviyyəsində Mütləq İdrak olmur, Nisbi İdrak olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İdrakdan Mütləq İdraka Yüksəlir.

Zaman səviyyəsində Mütləq İdrak olmur, Nisbi İdrak olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İdrakdan Mütləq İdraka Yüksəlir.

Mühit səviyyəsində Mütləq İdrak olmur, Nisbi İdrak olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İdrakdan Mütləq İdraka Yüksəlir.

Şərait səviyyəsində Mütləq İdrak olmur, Nisbi İdrak olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İdrakdan Mütləq İdraka Yüksəlir.

Cəmiyyət səviyyəsində Mütləq İdrak olmur, Nisbi İdrak olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İdrakdan Mütləq İdraka Yüksəlir.

Gerçəklik səviyyəsində Mütləq Mənəviyyat olmur, Nisbi Mənəviyyat olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi Mənəviyyatdan Mütləq Mənəviyyata Yüksəlir.

Zaman səviyyəsində Mütləq Mənəviyyat olmur, Nisbi Mənəviyyat olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi Mənəviyyatdan Mütləq Mənəviyyata Yüksəlir.

Mühit səviyyəsində Mütləq Mənəviyyat olmur, Nisbi Mənəviyyat olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi Mənəviyyatdan Mütləq Mənəviyyata Yüksəlir.

Şərait səviyyəsində Mütləq Mənəviyyat olmur, Nisbi Mənəviyyat olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi Mənəviyyatdan Mütləq Mənəviyyata Yüksəlir.

Cəmiyyət səviyyəsində Mütləq Mənəviyyat olmur, Nisbi Mənəviyyat olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi Mənəviyyatdan Mütləq Mənəviyyata Yüksəlir.

Gerçəklik səviyyəsində Mütləq İradə olmur, Nisbi İradə olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İradədən Mütləq İradəyə Yüksəlir.

Zaman səviyyəsində Mütləq İradə olmur, Nisbi İradə olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İradədən Mütləq İradəyə Yüksəlir.

Mühit səviyyəsində Mütləq İradə olmur, Nisbi İradə olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İradədən Mütləq İradəyə Yüksəlir.

Şərait səviyyəsində Mütləq İradə olmur, Nisbi İradə olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İradədən Mütləq İradəyə Yüksəlir.

Cəmiyyət səviyyəsində Mütləq İradə olmur, Nisbi İradə olur; Ruhaniyyat Yoluyla Adam İnsanlaşır; Nisbi İradədən Mütləq İradəyə Yüksəlir.

Ruhaniyyatın Məqsədi – İnsanilikdir: Ruhaniyyat – İnsanilik Vasitəsidir.

20. RUHANİYYAT – İNAM

İnam – Mütləqilik İzharıdır.
Ruhaniyyat – Mütləqilik Yoludur.
İnam – Əzəlilik İzharıdır.
Ruhaniyyat – Əzəlilik Yoludur.
İnam – Əbədilik İzharıdır.
Ruhaniyyat – Əbədilik Yoludur.
İnam – Sonsuzluq İzharıdır.
Ruhaniyyat – Sonsuzluq Yoludur.
İnam – Kamillik İzharıdır.
Ruhaniyyat – Kamillik Yoludur.

İnam – Mütləq Ədalət İzharıdır.
Ruhaniyyat – Mütləq Ədalət Yoludur.
İnam – Mütləq Həqiqət İzharıdır.
Ruhaniyyat – Mütləq Həqiqət Yoludur.
İnam – Mütləq Xeyir İzharıdır.
Ruhaniyyat – Mütləq Xeyir Yoludur.

Mütləqilik – Gerçəklikdən Üstündür.
Ruhaniyyat – Gerçəklikdən Üstün olmaq Yoludur.
Mütləqilik – Zamandan Üstündür.
Ruhaniyyat – Zamandan Üstün olmaq Yoludur.
Mütləqilik – Mühitdən Üstündür.
Ruhaniyyat – Mühitdən Üstün olmaq Yoludur.
Mütləqilik – Şəraitdən Üstündür.
Ruhaniyyat – Şəraitdən Üstün olmaq Yoludur.
Mütləqilik – Cəmiyyətdən Üstündür.
Ruhaniyyat – Cəmiyyətdən Üstün olmaq Yoludur.

İnam – Dinə qarşıdır: Xurafata, Cəfəngiyyata, Qismətçiliyə qarşıdır.

Ruhaniyyat – Dinə qarşı: Xurafata, Cəfəngiyyata, Qismətçiliyə qarşı durmaq Yoludur.

İnam – İdraka əsaslanır;
Ruhaniyyat – İdraka əsaslanmaq Yoludur.
İnam – Mənəviyyata əsaslanır;
Ruhaniyyat – Mənəviyyata əsaslanmaq Yoludur.
İnam – İradəyə əsaslanır;
Ruhaniyyat – İradəyə əsaslanmaq Yoludur.

İnam – Vəcdə əsaslanır;
Ruhaniyyat – Vəcd Yoludur.
İnam – Vəhyə əsaslanır;
Ruhaniyyat – Vəhy Yoludur.
İnam – Eşqə əsaslanır;
Ruhaniyyat – Eşq Yoludur.
İnam – Ehtizaza əsaslanır;
Ruhaniyyat – Ehtizaz Yoludur.
Gerçəklik Adam yaradır; İnam – İnsan.
Zaman Adam yaradır; İnam – İnsan.
Mühit Adam yaradır; İnam – İnsan.
Şərait Adam yaradır; İnam – İnsan.
Cəmiyyət Adam yaradır; İnam – İnsan.
Ruhaniyyat – İnsan yaratmaq Yoludur.
Gerçəklik – Nisbi İnam yaradır;
İnam – Nisbi İnama qarşı durur.
Zaman – Nisbi İnam yaradır;
İnam – Nisbi İnama qarşı durur.
Mühit – Nisbi İnam yaradır;
İnam – Nisbi İnama qarşı durur.
Şərait – Nisbi İnam yaradır;
İnam – Nisbi İnama qarşı durur.
Cəmiyyət – Nisbi İnam yaradır;
İnam – Nisbi İnama qarşı durur.
Ruhaniyyat – Nisbi İnama qarşı durmaq Yoludur.
İnamda İdrak öz Mənasına çatır.
Ruhaniyyat İdrakın İnama Yüksəlmə Yolu olur.
İnamda Mənəviyyat öz Mənasına çatır.
Ruhaniyyat Mənəviyyatın İnama Yüksəlmə Yolu olur.
İnamda İradə öz Mənasına çatır.
Ruhaniyyat İradənin İnama Yüksəlmə Yolu olur.
İnamda – İdrakın, Mənəviyyatın, İradənin Birliyi yaranır.
İdrak – Mənəviyyatlaşır, İradələşir.
Mənəviyyat – İdraklaşır, İradələşir.
İradə – İdraklaşır, Mənəviyyatlaşır.
İnam İdrakı yaranır.
İnam Mənəviyyatı yaranır.
İnam İradəsi yaranır.

İnam İdrakı – Gerçəkliyin Gerçəklikdən Artıq olan Mənasını dərk edir.

İnam Mənəviyyatı – Gerçəkliyin Gerçəklikdən Artıq olan Mənasını ifadə edir.

İnam İradəsi – Gerçəkliyin Gerçəklikdən Artıq olan Mənasını təsdiq edir.

İnam İdrakı – Zamanın Zamandan Artıq olan Mənasını dərk edir.

İnam Mənəviyyatı – Zamanın Zamandan Artıq olan Mənasını ifadə edir.

İnam İradəsi – Zamanın Zamandan Artıq olan Mənasını təsdiq edir.

İnam İdrakı – Mühitin Mühitdən Artıq olan Mənasını dərk edir.

İnam Mənəviyyatı – Mühitin Mühitdən Artıq olan Mənasını ifadə edir.

İnam İradəsi – Mühitin Mühitdən Artıq olan Mənasını təsdiq edir.

İnam İdrakı – Şəraitin Şəraitdən Artıq olan Mənasını dərk edir.

İnam Mənəviyyatı – Şəraitin Şəraitdən Artıq olan Mənasını ifadə edir.

İnam İradəsi – Şəraitin Şəraitdən Artıq olan Mənasını təsdiq edir.

İnam İdrakı – Cəmiyyətin Cəmiyyətdən Artıq olan Mənasını dərk edir.

İnam Mənəviyyatı – Cəmiyyətin Cəmiyyətdən Artıq olan Mənasını ifadə edir.

İnam İradəsi – Cəmiyyətin Cəmiyyətdən Artıq olan Mənasını təsdiq edir.

Gerçəklik İnam İdrakında, Mənəviyyatında, İradəsində Mənalanır.

Zaman – İnam İdrakında, Mənəviyyatında, İradəsində Mənalanır.

Mühit – İnam İdrakında, Mənəviyyatında, İradəsində Mənalanır.

Şərait – İnam İdrakında, Mənəviyyatında, İradəsində Mənalanır.

Cəmiyyət – İnam İdrakında, Mənəviyyatında, İradəsində Mənalanır.

Ruhaniyyat – İnam İdrakı, Mənəviyyatı, İradəsi Yolu olur.

İnam – Nisbinin Mütləq Mənasını,
– Ötərinin Əzəli Mənasını,
– Keçicinin Əbədi Mənasını,
– Qeyri-Kamilin Kamil Mənasını,
– Sonlunun Sonsuz Mənasını –
– Təzahürün Mahiyyətini İzhar edir:

İnamda Gerçəklik Gerçəklikdən Artıq olur;

Zaman Zamandan Artıq olur;
Mühit Mühitdən Artıq olur;
Şərait Şəraitdən Artıq olur;
Cəmiyyət Cəmiyyətdən Artıq olur –
Təzahür Təzahürdən Artıq olur:

İnamda Gerçəkliyin Gerçəklikdən Yüksək olan Mənası aşkarlanır: Məna İmkanıyla Gerçək İmkan arasında Təzad aşkarlanır: Gerçəkliyin Məna ölçüsü yaranır.

İnamda Zamanın Zamandan Yüksək olan Mənası aşkarlanır: Məna İmkanıyla Gerçək İmkan arasında Təzad aşkarlanır: Zamanın Məna ölçüsü yaranır.

İnamda Mühitin Mühitdən Yüksək olan Mənası aşkarlanır: Məna İmkanıyla Gerçək İmkan arasında Təzad aşkarlanır: Mühitin Məna ölçüsü yaranır.

İnamda Şəraitin Şəraitdən Yüksək olan Mənası aşkarlanır: Məna İmkanıyla Gerçək İmkan arasında Təzad aşkarlanır: Şəraitin Məna ölçüsü yaranır.

İnamda Cəmiyyətin Cəmiyyətdən Yüksək olan Mənası aşkarlanır: Məna İmkanıyla Gerçək İmkan arasında Təzad aşkarlanır: Cəmiyyətin Məna ölçüsü yaranır.

İnam – Məna İzharıdır;
Ruhaniyyat – Mənaya çatmaq Tələbi.
İnam – Məna ölçüsü yaradır;
Ruhaniyyat – Məna ölçüsü Yolu.
İnam – İnsanilik İzharıdır;
Ruhaniyyat – İnam İstəyi.
Ruhaniyyat – Səbəbdir, İnam – Nəticə.

Köçəri Ayı, 14-cü il. Bakı.
(Fevral, 1993-cü i)l.

MAHİYYƏT
(On yeddinci Müqəddəs Kitab)

1. MAHİYYƏT – VARLIQ

I

Dünya Dünyanın Mahiyyətindən yaranıb.
Dünya Dünyalıqdan yaranıb.
Dünyalıq Dünyada üzə çıxıb.

Dünyanın Ahəngi, Gedişatı, Nizamı pozula bilər, ancaq Dünyanın Mahiyyəti pozula bilməz.
Dünyanın Ahəngi, Gedişatı, Nizamı məhv ola bilər, ancaq Dünyanın Mahiyyəti məhv ola bilməz.

Dünya Mahiyyətə bərabər olmur, ancaq Mahiyyətsiz də olmur; bu səbəbdən də Dünya yaradılmayıb; ***özündən – öz Mahiyyətindən yaranıb.***

Dünyada Dəyişməyən Hadisə olmur;
Dünyanın Mahiyyəti isə Dəyişməzdir.
Dünyadakı Hadisələrin Əvvəli və Axırı var;
Dünyanın Mahiyyəti isə Əzəlidir, Əbədidir.

Dünyadakılar Dünyalıqdan yaranıb –
Dünyalığı heç kəs yaratmayıb –
Çünki Əzəlini yaratmaq olmaz; –
Həmişə Var olanı yaratmaq olmaz.

Dünya öz Dünyalığından yaranıb.
Yer Yerlikdən Yaranıb.
Göy Göylükdən Yaranıb.
Dağ Dağlıqdan Yaranıb.
Çay Çaylıqdan Yaranıb.

Varlıq – Gerçəkləşən Mahiyyətdir.
Mahiyyət Gerçəklikdən Artıq, Böyük, Yüksəkdir; ancaq Gerçəklik Mahiyyətdən kənarda deyil –
Gerçəklik öz Mahiyyətindən yaranıb,
Gerçəkliyi heç kəs yaratmayıb;
Gerçəklik Özündən yaranıb.

Dünya – Dünyalığın Təzahürüdür.

O, Dünyaya bərabər olmasa da, Dünyalığı özündə daşıyır.

Dünyalıq Dünyaya bərabər olsaydı – Dünya Tükənərdi.

Dünyalıq Dünyadan Artıq, Yüksək, Böyük olduğundan Dünya Tükənmir.

Dünyadakılar Tükənir, ancaq Dünya Tükənmir; çünki Dünyalıq Tükənmir.

Dünya Dünyalığa bərabər olsaydı, – Dünyalıq özündə qalardı, gerçəkləşməzdi.

Dünya Dünyalıqdan yaranıb, Dünyalıq Dünyada gerçəkləşib; Dünya Dünyalıq Təməli üzərində ucalıb, bu səbəbdən də uçmur.

Mahiyyət – Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Haldır – Zəruri şəkildə Gerçəkliyə keçən, Gerçəklik doğuran; Mahiyyət – Dünyanı quran Bənna deyil, Dünyaya çevrilən Mənadır.

Əzəlilik olmasaydı – Ötərilik anlayışı da olmazdı; – Ötəriliyi Əzəlilik müəyyən edir.

Əbədilik olmasaydı – Keçicilik anlayışı da olmazdı; – Keçiciliyi Əbədilik müəyyən eləyir.

Sonsuzluq olmasaydı – Sonluluq anlayışı da olmazdı; – Sonluluğu Sonsuzluq müəyyən eləyir.

Kamillik olmasaydı – Qeyri-kamillik anlayışı da olmazdı; – Qeyri-kamilliyi Kamillik müəyyən eləyir.

Ötərilik – Əzəliliyin Təsdiqi olur.
Keçicilik – Əbədiliyin Təsdiqi olur.
Sonluluq – Sonsuzluğun Təsdiqi olur.
Qeyri-Kamillik – Kamilliyin Təsdiqi olur.

Dünyadakılar – Dünyadan yaranıb;
Dünya – Dünyalıqdan.

II

Həyat – Həyatlıqdan yaranıb –
Həyatlıq Halından yaranıb.

Həyat – Həyatlığa bərabər deyil, ancaq Həyatlıqdan kənarda da mövcud deyil; –
Həyatı Həyatlıqdan başqa heç nə yaratmayıb; –

Həyatlığı da heç kəs yaratmayıb –
Əzəli Halı yaratmaq olmaz.
Həyatlıq Halı – Həyat yaradıb;
Həyatlıq Həyatda gerçəkləşib.
Doğulmalar Doğulmaq halından Yaranır.
Açılmalar – Açılmaq Halından.
Həyatdakı Doğulanlar ölür – Həyatlıq ölməzdir.
Həyatdakı Açılanlar solur – Həyatlıq solmazdır.
Həyatdakılar Dəyişir – Həyatlıq Dəyişmir.

Ölməzlik olmasaydı – ölüm anlayışı olmazdı – Həyatlıq Həyatı müəyyən edir.
Solmazlıq olmasaydı – solmaq anlayışı olmazdı – Həyatlıq Həyatı müəyyən edir.
Dəyişməzlik olmasaydı – Dəyişkənlik anlayışı olmazdı – Həyatlıq Həyatı müəyyən edir.
Həyatdakılar Həyatdan yaranıb,
Həyat – Həyatlıqdan.

III

İnsan – İnsanlıqdan Yaranıb –
İnsanlıq Halı – İnsan Yaradıb.

Ağıl – Ağıllıqdan Yaranıb.
Duyğu – Duyğuluqdan Yaranıb.
Bədən – Bədənlikdən Yaranıb.
Sifət – Sifətlikdən Yaranıb.
Müdrik – Müdriklikdən Yaranıb.
İgid – İgidlikdən Yaranıb.
Müqəddəs – Müqəddəslikdən Yaranıb.
Gözəl – Gözəllikdən Yaranıb.
Ana – Analıqdan Yaranıb.
Ata – Atalıqdan Yaranıb.
Evlad – Evladlıqdan Yaranıb.
Aşiq – Aşiqlikdən Yaranıb.
Dost – Dostluqdan Yaranıb.
El – Ellikdən Yaranıb.
Qadın – Qadınlıqdan Yaranıb.
Kişi – Kişilikdən Yaranıb.

Ağıl – Ağıllığa çatmayıb;
Ağıllıq Ağıldan Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Duyğu – Duyğuluğa çatmayıb;
Duyğuluq Duyğudan Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Bədən – Bədənliyə çatmayıb;
Bədənlik Bədəndən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Sifət – Sifətliyə çatmayıb;
Sifətlik Sifətdən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Müdrik – Müdrikliyə çatmayıb;
Müdriklik Müdrikdən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
İgid – İgidliyə çatmayıb;
İgidlik İgiddən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Müqəddəs Müqəddəsliyə çatmayıb;
Müqəddəslik Müqəddəsdən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Gözəl – Gözəlliyə çatmayıb;
Gözəllik Gözəldən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Ana – Analığa çatmayıb;
Analıq Anadan Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Ata – Atalığa çatmayıb;
Atalıq Atadan Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Evlad – Evladlığa çatmayıb;
Evladlıq Evladdan Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Aşiq – Aşiqliyə çatmayıb;
Aşiqlik Aşiqdən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Dost – Dostluğa çatmayıb;
Dostluq Dostdan Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
El – Elliyə çatmayıb;
Ellik Eldən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Qadın – Qadınlığa çatmayıb;
Qadınlıq Qadından Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.
Kişi – Kişiliyə çatmayıb;
Kişilik Kişidən Artıq olub, Yüksək olub, Böyük olub.

Dünya Dünyalığa çata bilməz;
Həyat Həyatlığa çata bilməz;
İnsan İnsanlığa çata bilər;
çünki İnsan – Ruhani Varlıqdır – Mütləq İnam, Mütləq İdrak, Mütləq Mənəviyyat, Mütləq İradə daşıyıcısıdır.

Bu səbəbdən də Ağıl Ağıllığa çata bilər – çatmalıdır.

Duyğu – Duyğuluğa çata bilər – çatmalıdır.
Sifət – Sifətliyə çata bilər – çatmalıdır.
Bədən – Bədənliyə çata bilər – çatmalıdır.
Müdrik – Müdrikliyə çata bilər – çatmalıdır.
Qəhrəman – Qəhrəmanlığa çata bilər – çatmalıdır.
Müqəddəs – Müqəddəsliyə çata bilər – çatmalıdır.
Gözəl – Gözəlliyə çata bilər – çatmalıdır.
Ana – Analığa çata bilər – çatmalıdır.
Ata – Atalığa çata bilər – çatmalıdır.
Evlad – Evladlığa çata bilər – çatmalıdır.
Aşiq – Aşiqliyə çata bilər – çatmalıdır.
Dost – Dostluğa çata bilər – çatmalıdır.
El – Elliyə çata bilər – çatmalıdır.
Qadın – Qadınlığa çata bilər – çatmalıdır.
Kişi – Kişiliyə çata bilər – çatmalıdır.

İnsan İnsanlıqdan yaranıb –
İnsanlığa çatmalıdır.

2. DÜNYANIN MAHİYYƏTİ

Dünyalıq olmasaydı – Dünya olmazdı.
Dünyalıq olmaya bilməzdi.
Çünki Varlığın Yoxluq vədəsi olmur – çünki Varlıq Yox olmur.
Boşluq – Yoxluqdur.
Varlığın Boşluq vədəsi olmur.
Dünyalıq olmalıydı – Dünya olmalıydı.
Çünki Varlıq Boş ola bilməzdi.
Boşluq – Mənasızlıqdır.
Varlıq – Mənasız ola bilməzdi.
Əzəli Dünyalıq var Varlıqda,
bu səbəbdən də o, Boş qalmır, Yox olmur.
Əbədi Dünyalıq var Varlıqda,
bu səbəbdən də o, Boş qalmır, Yox olmur.
Sonsuz Dünyalıq var Varlıqda,
bu səbəbdən də o, Boş qalmır, Yox olmur.
Kamil Dünyalıq var Varlıqda,
bu səbəbdən də o, Boş qalmır, Yox olmur.
Dünyadakılar Yox olur – Dünyalıq qalır.

Dünyalıq – Dünyanın Varlığı deməkdir.
Dünyalıqdan məhrum olan Varlıq – məhv olardı.
Varlıq məhv olmur – onu Dünyalıq yaşadır.
Dünyanın Mahiyyəti – Varlığın canıdır,
bu səbəbdən də Varlıq – ölməzdir.

3. HƏYATIN MAHİYYƏTİ

Həyatlıq olmasaydı – Həyat olmazdı.
Həyatlıq olmaya bilməzdi.
Çünki Varlıq Boş qala bilməz,
Yox ola bilməz.
Varlıqda Əzəli Həyatlıq var –
Bu səbəbdən də Varlıq Daimidir.
Varlıqda Əbədi Həyatlıq var –
Bu səbəbdən də Varlıq Yox olmur.
Varlıqda Sonsuz Həyatlıq var –
Bu səbəbdən də Varlıq tükənmir.
Varlıqda Kamil Həyatlıq var –
Bu səbəbdən də Varlıq Həyatdan üstündür.

Həyatın Mahiyyəti – Varlığın canıdır,
bu səbəbdən də Varlıq həmişə canlıdır.

4. İNSANIN MAHİYYƏTİ

İnsanlıq olmasaydı – İnsan olmazdı.
İnsanlıq olmaya bilməzdi.

Varlığa İnsanlıq – İnamlıq, İdraklıq, Mənəviyyatlıq, İradəlik gərək idi; yoxsa Varlıq Varlıq olmazdı.

İnsanlıq – Varlığın İnamlığıdır, İdraklığıdır, Mənəviyyatlığıdır, İradəliyidir.

Varlıq İnsanlığa çatmasaydı – Natam olardı, Nisbi olardı – Əzəli olmazdı, Əbədi olmazdı, Sonsuz olmazdı, Kamil olmazdı.

İnsan İnsanlığa çatmır – bu səbəbdən natamdır, nisbidir; – İnsan İnsanlığa çata bilər, çatmalıdır.

İnsanın Mahiyyəti – Varlığın Mənasıdır, bu səbəbdən də Varlıq – həmişə Mənalıdır.

5. MAHİYYƏT və ALLAH

Allah – əslində Mahiyyət deyil – Hadisədir – Yeri-Göyü yaradan, quran Bənnadır.

Təbiidir ki, Mənanı, Mahiyyəti yaratmaq, qurmaq olmaz – Məna, Mahiyyət heç nəyi qurmur – Dünyalaşır, Həyatlaşır, İnsanlaşır.

Allah – İnsanı hissə-hissə qurur – sümük-sümük, ət-ət.

Allah Dünyanın Gedişatını da qurur və Hökmlü, Zəhmli Ağa, ***Hökmdar kimi*** Dünyanı İdarə eləyir; Dünyaya nəzarət eləyir.

Allah İnsan Aqibəti üzərində də tam Sahibdir: İnsanlara cənnət adlanan mükafat, cəhənnəm adlanan cəza hazırlayır.

Hökmündə Qətidir, Amansızdır – itaətdən çıxan ölkələri, xalqları Yer üzündən silir, qəzəbinə düçar olan şəxsləri müsibətlərə, əzablara düçar edir – misilsiz qisasçıdır, vahiməli intiqamçıdır.

Allah əslində yeməyən, içməyən, ölməyən Adamdır: taxtlı, taclı, dilli-danışıqlı, yazılı-kitablı; Allah Səması əslində – Saraydır.

Allah – Əfsanə qəhrəmanıdır: mələklər, cinlər, şeytanlar, o dünya, hurilər-pərilər məkanının yetirməsidir.

Allah Mənadan yaranmayıb, Mahiyyətdən yaranmayıb – Mahiyyətsizlikdən, Mənasızlıqdan yaranıb – Qorxudan, Zəiflikdən, Yalandan.

Mahiyyət – Varlığın canıdır.
Allah – Varlığın Ağasıdır.

Dünya Varlıqdan – Dünyalıqdan yaranıb.
Allah Dünyanı Yoxdan yaradır.

Həyat Varlıqdan – Həyatlıqdan yaranıb.
Allah Həyatı Yoxdan yaradır.

İnsan Varlıqdan – İnsanlıqdan yaranıb.
Allah İnsanı Yoxdan yaradır.

Allah Yoxluqdan Varlıq yaradıb – Varlıq isə Əzəlidir, Əbədidir.

Allah – əslində Qəti Mahiyyətsizlikdir – Mütləqsizlikdir.

6. MAHİYYƏT və DİN

Din – ***Dünyalıq*** tanımır, çünki Dünyanın Allah tərəfindən yaradılmasını elan edir.

Din – ***Həyatlıq*** tanımır, çünki Həyatın Allah tərəfindən yaradılmasını elan edir.

Din – ***İnsanlıq*** tanımır, çünki İnsanın Allah tərəfindən yaradılmasını elan edir.

Din – ***Dünya*** tanımır, çünki Allahın Dünya üzərində Ağalığını elan edir.

Din – ***Həyat*** tanımır, çünki Allahın Həyat üzərində Ağalığını elan edir.

Din – ***İnsan*** tanımır, çünki Allahın İnsan üzərində Ağalığını elan edir.

Din İnam tanımır, çünki Mahiyyətə yox – Allaha inanır.

Din İdrak tanımır, çünki Yalana əsaslanır.

Din Mənəviyyat tanımır, çünki İtaətçilik yayır.

Mahiyyətsizlik Dinin canıdır, bu səbəbdən də Din – Cansızlıqdır.

7. MAHİYYƏT və ELM

Elm Dünyalıq tanımır, çünki Dünyadan kənara çıxa bilmir; bu səbəbdən də Dünyanı Dünyalıq sayır; əslində isə Dünyalıq Dünyadan Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

Elm Həyatlıq tanımır, çünki Həyatdan kənara çıxa bilmir; bu səbəbdən də Həyatı Həyatlıq sayır; əslində isə Həyatlıq Həyatdan Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

Elm İnsanlıq tanımır, çünki İnsandan kənara çıxa bilmir; bu səbəbdən də İnsanı İnsanlıq sayır; əslində isə İnsanlıq İnsandan Artıqdır, Böyükdür, Yüksəkdir.

Əslində Elm Dünyanı tanımır, çünki Dünyalıqdan kənarda Dünyanı tanımaq olmaz.

Əslində Elm Həyatı tanımır, çünki Həyatlıqdan kənarda Həyatı tanımaq olmaz.

Əslində Elm İnsanı tanımır, çünki İnsanlıqdan kənarda İnsanı tanımaq olmaz.

Elm – Mahiyyətsizdir; çünki Gerçəkliyi ötə bilmir; Gerçəklik isə Dünya səviyyəsidir – Dünyalıq səviyyəsi deyil; Həyat səviyyəsidir – Həyatlıq səviyyəsi deyil; İnsan səviyyəsidir – İnsanlıq səviyyəsi deyil.

Elm əslində Ötəridə qalır – Əzəliyə çatmır.
Keçicidə qalır – Əbədiyə çatmır.
Sonluda qalır – Sonsuza çatmır.
Qeyri-kamildə qalır – Kamilə çatmır.

Elm Dünyalığı İdrakın üzünə bağlayır.
Həyatlığı İdrakın üzünə bağlayır.
İnsanlığı İdrakın üzünə bağlayır.

Elmi ötmədən Mahiyyətə çatmaq olmaz.

8. MAHİYYƏT və FƏLSƏFƏ

Fəlsəfə Mahiyyəti ***İdeyayla*** bərabərləşdirir.
Əslində isə İdeya Mahiyyətin özü deyil – İfadəsidir.
Ən Əzəli İdeya belə Əzəliliyin özü deyil.
Ən Əbədi İdeya belə Əbədiliyin özü deyil.
Ən Sonsuz İdeya belə Sonsuzluğun özü deyil.
Ən Kamil İdeya belə Kamilliyin özü deyil.
İfadəni Mahiyyətlə bərabərləşdirmək – əslində Mahiyyəti inkar etməkdir.
Çünki Mahiyyət İfadədən kənarda mövcuddur.
İdeya – İdrak Əməlidir: Mahiyyət İdrakdan kənarda mövcuddur.
Əzəlilik – İdrakdan kənarda mövcuddur.
Əbədilik – İdrakdan kənarda mövcuddur.
Sonsuzluq – İdrakdan kənarda mövcuddur.
Kamillik – İdrakdan kənarda mövcuddur.
Fəlsəfə Mahiyyəti İdraka pərçimləyir – bu səbəbdən də Əzəlilik Əzəliliyini itirir, Əbədilik Əbədiliyini itirir, Sonsuzluq Sonsuzluğunu itirir, Kamillik Kamilliyini itirir.
Fəlsəfədə Mahiyyət İdraka qapanır – bu səbəbdən də Özü olmur.

9. MAHİYYƏT və MÜQƏDDƏSLİK

Müqəddəslik Dünyadakıların – Dünyalıq səviyyəsidir.
Həyatdakıların – Həyatlıq səviyyəsidir.
İnsanların – İnsanlıq səviyyəsidir.
Hadisələrin – Mahiyyət səviyyəsidir.
Dünyadakıların Dünyanı ötməsidir.
Həyatdakıların Həyatı ötməsidir.
İnsanların İnsanı ötməsidir.
Müqəddəslik Ötəriliyi ötüb – Əzəliyə çatır.
Keçiciliyi ötüb – Əbədiliyə çatır.
Sonluluğu ötüb – Sonsuzluğa çatır.
Qeyri-Kamilliyi ötüb – Kamilliyə çatır.
Dünya ölçüsünü ötüb – Dünyalıq ölçüsünə çatır.
Həyat ölçüsünü ötüb – Həyatlıq ölçüsünə çatır.
İnsan ölçüsünü ötüb – İnsanlıq ölçüsünə çatır.
Müqəddəslik Dünya imkanlarını ötüb –
Dünyalıq imkanlarına çatır.
Həyat imkanlarını ötüb –
Həyatlıq imkanlarına çatır.
İnsan imkanlarını ötüb –
İnsanlıq imkanlarına çatır.
Hadisə imkanlarını ötüb –
Mahiyyət imkanlarına çatır.

10. MAHİYYƏT VƏ İNAM

İnam – Mütləqilik İzharıdır.
Dünyalıq – Mütləqilikdir, Nisbi Dünyalıq olmur.
Həyatlıq – Mütləqilikdir, Nisbi Həyatlıq olmur.
İnsanlıq – Mütləqilikdir, Nisbi İnsanlıq olmur.
Əzəlilik – Mütləqilikdir, Nisbi Əzəlilik olmur.
Əbədilik – Mütləqilikdir, Nisbi Əbədilik olmur.
Sonsuzluq – Mütləqilikdir, Nisbi Sonsuzluq olmur.
Kamillik – Mütləqilikdir, Nisbi Kamillik olmur.
Bu səbəbdən də İnam – Dünyalıq İzharıdır.
Həyatlıq İzharıdır.

İnsanlıq İzharıdır.
Mahiyyət İzharıdır.

İnam – Vəcd, Vəhy, Eşq, Ehtizaz, İdrak, Mənəviyyat, İradə vasitəsiylə Mahiyyətə qovuşur, Mahiyyəti izhar edir.

İnam – Dünyalığı özündə gəzdirir.
Həyatlığı özündə gəzdirir.
İnsanlığı özündə gəzdirir.

Dünyaya Dünyalıq ölçüsüylə yanaşır.
Həyata Həyatlıq ölçüsüylə yanaşır.
İnsana İnsanlıq ölçüsüylə yanaşır.
Dünyada Dünyalığı təmsil eləyir.
Həyatda Həyatlığı təmsil eləyir.
İnsanda İnsanlığı təmsil eləyir.
Dünyada Dünyalığı yayır.
Həyatda Həyatlığı yayır.
İnsanda İnsanlığı yayır.

İnsanı Dünyalığa qovuşdurur, Həyatlığa qovuşdurur, İnsanlığa qovuşdurur – Əzəli, Əbədi, Sonsuz, Kamil Mahiyyətə yüksəldir.

10 Çiçək Ayı, 14-cü il.
(10 Aprel Ayı, 1992-ci il). Bakı.

İçərisi

Varlıq Özüldə dərk olunur 5

İnsanlaşmaq 11

Əxlaq 13

Ruhaniyyat 53

Mahiyyət 125

[illegible], [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible]!

[illegible] [illegible] [illegible]
([illegible] [illegible])

[illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] 30-[illegible] ([illegible] 2008-2009-[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible])" [illegible] [illegible]. "[illegible]" [illegible] 45 [illegible] [illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]; [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible]. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ([illegible] [illegible] [illegible]) — [illegible] — [illegible]; [illegible] ([illegible] [illegible]) — "[illegible] ([illegible]) [illegible]" [illegible], [illegible], [illegible]-[illegible], [illegible] [illegible]-[illegible] [illegible]. [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible] [illegible]!

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

8 [illegible] [illegible], 30-[illegible]. [illegible].

Mütləqim, Müqəddəsim, Ulu Peyğəmbərim
Asif Ataya (İnam Ataya) Ali Səcdəylə!

MÜTLƏQƏ İNAM RUHANİYYATI

(Qutsal Bəlgə)

Türkün (ilk) Ruhaniyyat Ocağı – Asif Atanın (İnam Atanın) Mütləqə İnam Ocağı 30-ildə (Miladın 2008-2009-ili) Asif Ata İrsi'ndən özünün, ən uca ümumbəşəri ruhani dəyər kimi, tapındığı hissəni "On Qutsal Bitiq və üç Yan Bitiq (qısaca Onluq)" adı altında nəşrə hazırladı. "Onluq" Atamızın 45 Müqəddəs Kitabını və 7 Müqəddəs Kəlamını özündə birləşdirir.

Bitiqlərin təsnifatı və sistemləşdirilməsi içlərindəki Kitabların Mütləqə İnam baxışında yerinə görə aparılmışdır; hər Bitiq Ata Təlimindəki məna ifadəsinə əsasən adlandırılmış, Ata Mətnlərinin bütövlüyü, ilkinliyi, məzmunu, dili, üslubu, cümlə quruluşu olduğu kimi saxlanılmışdır. Asif Ata İrsinə yönəlik bu prinsip həmişə və hər yerdə gözlənilməlidir. Bitiqlərin indi təqdim olunan quruluşu, biçimi, adları, sayı da toxunulmazdır.

Onluq (On Qutsal Bitiq) – hazırkı Mütləqə İnam Ocağı tərəfindən Mütləqə İnam Ruhaniyyatı – Ata Müqəddəsatı sayılır; Yan Bitiqlər (Əlavə Cildlər) – "Qutsal (Müqəddəs) İrs"ə daxil edilir, məzmunlarına görə Onluğa daxil edilmirlər, çünki Onluq Mütləqə İnam Dünyabaxışının Cövhərini və Meyarını birbaşa, Yan Bitiqlər isə onun ayrı-ayrı məqamlarını və dolayısı ilə ifadə edirlər. Bütövlükdə Ata Dilindən, Ata Qələmindən nə çıxıbsa, Mütləqə İnam Dünyabaxışının Qutsal İrsi sayılır, ancaq Onluğa daxil edilmir.

İrsin yiyəsi, qoruyucusu, sorumlusu Asif Atanın Mütləqə İnam Ocağıdır. İrslə bağlı bütün hüquqlar bu Ocağa məxsusdur.

Yükümüzdən Böyük Fərəhimiz yoxdur!
Atamız Var olsun!

Soylu Atalı
Mütləqə İnam Ocağının Yükümlüsü

8 Köçəri Ayı, 30-il. Atakənd.

Türkün (İlk) Ruhaniyyat Ocağı –
Asif Atanın (İnam Atanın)
Mütləqə İnam Ocağı

Asif Ata
(Əfəndiyev Asif Qasım oğlu)

On Qutsal Bitiq’in
Səkkizinci Bitiqi: Özüllər Özülü

(Türk dilində)

Kitab Soylu Atalının yatırımı ilə basılmışdır.

Bağlantı ünvanımız: www.asifataocagi.com
soyluatali@mail.ru.
nurtekin_atali@mail.ru

Tel: (051) 585-56-97;
(050) 527-70-50;
(055) 565-36-97